Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Storm, Edvard.
Titel | Title:	Edvard Storms samlede Digte.
Alternativ titel | Alternative title:	Samlede Digte.
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kiøbenhavn : Johan Frederik Schultz, 1785
Fysiske størrelse | Physical extent:	X, [28], 240 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 54 8°
1 1 54 0 8 00785 4
+REX

54-40-8

Edvard Storms

samlede

Digte.

Kiøbenhavn,
trykt hos Johan Frederik Schultz.
1785.

BIBLIOTHECA REGIA
HAFNIENSIS

Forerindring.

I Almindelighed bedømmer man en Mands samlede Arbeider paa en gandske anden Maade, end enkelte Stykker, der udkomme hvert for sig. Man skulde vente det Modsatte af hvad der virkelig skeer. Er noget rimeligere, end at man af Forfatteren til et enkelt Stykke (særdeles naar det ikke er vidtløftigt) kræver den yderste Flid, Præcision, Styrke, Rigdom og Politur? Alt dette har Publikum desuden Ret til at fordre af enhver Udarbeidelse, som man legger for dets Øine, enten den er stor eller liden, men hvorledes gaaer det gemeenligen til? For at blive i mit eget Fag, vil jeg blot tale om Poesier. Finder et lidet Digt ikke Bifald, saa slipper Autor med, at det enten bliver hastig glemt, eller man tæn-

ker, han kunde en anden gang, eller i en anden Materie blive heldigere. Har man derimod en heel Samling for sig, sær en Samling, som Digteren selv har valgt og bestyret; saa gaaer man en god Deel skarpere til Værks. Umuelig kunne dog alle Stykker have eens Værdie, Spor af Menneskelighed vil allevegne findes. Læseren bærer Erindringen af et eller andet svagt Sted med sig til næste Stykke, strax læser han allerede med mindre Fornøielse, han støder sig endnu engang, husker paa det forrige, begynder at blive mistroisk, og taber lidt efter lidt sin Agt for Digteren, uden at tænke paa: Ubi plura nitent &c. Dette har Erfarenhed lært mig at være Tingenes sædvanlige Gang, jeg har ofte hørt en heel Samling lastes for et eneste Stykkes skyld: Hvorvidt det er Ret eller Uret, vil jeg ikke her undersøge; min Hensigt med denne hele Anmærkning, er kun at vise, hvad en Digter vover ved at samle sine Arbeider, han stiller, saa at sige, sit hele Talent og sin Caracter blot paa engang, man kan overse ham

fra

fra alle Sider, og nu vil det give sig, i hvilken Classe han skal settes.

Denne Prøve har jeg vovet at underkaste mig, ved at udgive nærværende Bog. Uagtet jeg slet ikke har den Tanke at forhverve mig noget stort Navn blant de Danske Digtere (som vilde og kun være til liden Trøst for den, hvis Legems Brøstfældighed daglig minder ham om, hvor høi Tid det er at rive Sindet løs fra Smaating, og at jage efter en bedre og varigere Krands) saa kan jeg dog ikke sige, at jeg er ligegyldig mod mine Medmenneskers Dom. Dette skal saaledes forstaaes, at, om jeg end ikke kan hede en stor og glimrende, saa vil jeg dog heller ikke holdes for en unyttig og foragtelig, eller, hvilket endnu var værre, skadelig og forførisk Digter. Heri bestaaer al min Ærgierrighed, høiere gaae ikke mine Ønsker.

Ved denne Erklæring søger jeg dog ingenlunde at excipere eller snige mig fra Kritikens retmæssige Domstoel. At troe mig under den, var overdrevet Beskedenhed, og at troe mig o-

ver den, var ikke ligefrem Daarlighed, men Raserie. Muserne og den sunde Kritik ere Hiertens Veninder. Uden denne blive hines Arbeider til evig Tid kun Fuskerie. Det er sandelig ingen Skam at lære noget, paa hvilken Maade det og skeer. Man vil derfor overalt i denne Bog finde, at jeg, hvad de tilforn trykte og bedømte Stykker angaaer, har med Glæde ført mig enhver god og grundig Recensents Advarsel til Nytte, og jeg agter fremdeles, saa længe jeg beholder Lyst og Helbred til at skrive noget, at modtage og anvende al den Underviisning jeg kan faae. Hvorfor skulde jeg ikke ønske at give mine Arbeider den mueligste Fuldkommenhed? En anden Sag er det, naar en Journalist kommer anstigende med personlige Fornærmelser, Spot og Latter, og andre slige usle Vaaben, da foragter man ham, ifald man er klog, eller beklager ham, thi det at være ond er dog altid en ynkelig Tilstand.

Jeg skylder nu Læseren Rede for de Aarsager, som have bevæget mig til at udgive denne

denne Samling. I endeel Aaringer har jeg skrevet adskilligt sammen. Jeg tilstaaer gierne at Digternes sædvanlige Skiebne her paa Jorden burde have skrækket mig, og dæmpet denne Skrivelyst, men hvo har følet den hellige Varme i sin Siel, og sang ikke? Hvo har kundet modstaae de blide, de vinkende Musers Tillokkelser? Meget, især af min første Ungdoms Arbeider, behager mig selv aldeles ikke længere. Noget har jeg troet kunde ved Omstøbning og Afpolering blive lidt taaleligere, end det var i sin første Skikkelse. Dette har jeg her samlet og forøget med endeel Nyt og hidtil utrykt. Hiint har jeg derimod gandske forkastet, saaledes, at jeg ønsker, det aldrig mere maae læses, eller bære Navn efter mig. Hvad jeg altsaa for Efterslægten vil vedkiendes, skal bestaae i denne Samling, i de forhen udgivne Fabler og Fortællinger, og i de hellige Sange efter Uz's og flere Tydske Digteres Originaler. Ifald jeg efterdags lader noget trykke, skal jeg nok mage det saa, at det og kan høre til denne Classe.

Mit svage Helbred har drevet mig til til at haste med dette Arbeide, deels for selv at raade over Valget, der maaskee ikke ville blevet strængt nok, om andre efter mine Dage faldt paa at samle mine Skrifter, deels for at kunde rette de heri optagne Stykker efter min egen Indsigt og Overbeviisning. Havde jeg blot raadført mig med min Fordeel, som en Digter i min Forfatning lettelig kunde fristes til, saa kunde denne Bog blevet meer end dobbelt saa tyk, men jeg har bestandig havt den gode Vidas Advarsel for Øine: Altum aliis assurgat opus, tu nocte dieqve exiguum meditator, ubi sint omnia culta; og jeg har i det mindste stræbt at efterkomme den i alle sine Deele. Med alt dette er her maaskee endda meer, end der vel burde være. Publikum havde vist nok intet tabt ved at undvære f. Ex. de saa kaldte Selskabs- eller Klub-Sange; men de skade jo dog heller ikke til en Afvexling, og dersom jeg ei havde fuld Vished derom i min Samvittighed, skulde jeg aldrig have skrevet, end sige, udgivet dem. Jeg er

lige-

ligesaa lidt Elsker af Hiertets Bebreidelser, som Hader af uskyldig Munterhed.

Foruden de tilforn aftrykte og paa mange Steder, meest i periodiske Skrifter og andre blandede Samlinger adspredte Digte, vil Læseren her finde adskilligt ganske nyt, særdeles aandelige Sange, saavel originale, som oversatte. Disse sidste ere kun trende, og staae i et Anhang for sig selv. De første har jeg udarbeidet ved visse Leiligheder i Livet, blot for min egen skyld. Men siden er jeg faldet paa den Tanke, at de ved at læses af andre kunde maaskee ogsaa stifte nogen Nytte, og hvor skulde det glæde mig, om det endog kun var hos een eneste af mine Brødre. Mod denne Seier tilbyttede jeg mig ikke Iliade Sangerens Laurbærkrands.

Endnu maa jeg sige Læseren to Ord. Da jeg ikke er Theolog af Profession, og kiender foruden Bibelen kun faa Bøger i det geistlige Fag, saa har jeg ikke kundet give mine aandelige Sange det lærde Anstrøg, og de dogmatiske Prydelser, som mange synes saavel om.

Er da et sundt og rigtigt, skiønt i ikke just lærdt Begreb om Religionens Sandheder, forenet med en varm Følelse af de samme, ikke nok til at skrive christelige Sange, naar man ellers kan skrive Vers, og har Genie til Digtekunst? Jeg har mærket, at Andagten fryser ofte ved den lærdeste Psalme, naar derimod Naturens og Følelsens simple Sprog tænder Hierteti Flamme. Jeg veed, at mine Sange ere Udflydelser af mit eget Hierte, men om jeg har havt Hæld til at udtrykke mig paa den beste og kraftigste Maade, vil den redelige Christen, som læser dem, snart erfare. Kun een af dem, nemlig den sidste, har tilforn været trykt, dog ikke just aldeles i sin nærværende Skikkelse.

Subscribenternes Navne.

A.

Herr Aagaard, Conferentzraad.
— Aagaard, Secretair i Høieste Ret.
— Agesen, Secretair.
— v. Aamodt, Lieutenant i Artilleriet.
— Abel, A. S., Præst.
— Abildgaard, Professs. ved Veter. Skolen.
— Abildgaard, S.
— Abildgaard, Sognepræst paa Christianshavn.
— Album, P. Præst.
— Altewelt, Mynsterskriver ved Holmen.
— Amberg, H. C. Fuldmægtig.
— Andersen, A. Kiøbmand.
— Andersen, O. Procurator.
— Andresen, C. Litteratus.
— Anker, B. Etatsraad.
— Anton, B. Forvalter ved Holmegaard.
— Antwortskou, Cancelliist.
— Arbin, P. Bye og Raadstue Skriver.

Herr

Subscribentere.

Herr v. Arctander, Lieutenant i Artilleriet.
— Arentzen, P. Kiøbmand i Christiania.
— Arneſen, J. Kiøbmand ib.
Jomfrue Aſtrup, Skuespillerinde.
Herr Atke, Cancellieraad og Kirkeſkriver.
— Atzerſen, Kiøbmand.

B.

Herr Bache, Botaniſk Gartner.
— Baden, Profeſſor.
— Baden, P.
— Baggeſen, Litteratus.
— Balling, Regiments Qvarteermeſter.
— Balsløv, Kongelig Fuldmægtig.
— Bang, Cancelliſt.
— Barth, J. Cancellieraad og Byefoged.
— Bartholin Eichel, Etatsraad.
— Baſt, C. F. Sognepræſt til Wallensved.
— Baſt, P. D. Prof. Theol. og Præſt i Neſtved.
— Becher, Material Forvalter ved Holmen.
— Bechmann, Bogholder ved Øſterſ. Handel.
— v. Bech, Lieutenant i Artilleriet.
— Bech, O.
— Becher, Inſpecteur.
— Becker.
— Bendike, Procurator.
— Bendike.
— Bendtſen, B. Student.

Herr

Subscribentere.

Herr Bendtz, Auditeur.
— Bendtz, Jurist.
— Berg, Justitsraad og Zahl Casserer.
— Berg, C. S. S. Min. Cand.
— v. Berged, Lieutenant.
— Berner, O. Garver.
— Bernhoft.
— Beyer, P. G. Provst i Tybierg Herred.
— Bie, Cancellieraad.
— v. Bielefeldt, General Adjutant.
— J. R. v. Bielke, Ridder, Amtm. over Vord. og Tryggew. Amter. 2 Ex.
— Bierg, Fuldmægtig ved Amtstuen.
— Bierck, P. Capitain i Søe Etaten.
— Bilzing, Kiøbmand i Christiania.
— Bindesbøl, Student.
— Birch, Sognepr. i Glostrup.
— Bluhme, B. Fuldmægtig.
— Bohn, Cancelliist.
— Borch, O. Fuldmægtig i Hof og St. Retten.
— Borch, J. Litterat.
Mad. Boye.
Herr Mag. E. Boye, Coll. Schol. i Christiania.
— Boyesen, P. O. Kiøbmand i Christiania.
— Braad, Fuldmægtig.
— Braag, Veiermester i Bergen.
— Brackel, Kammerherre.
— Bradt, D. E. Secretaire.
— v. Brandorff, Lieutenant i Artilleriet.

Herr

Subscribentere.

Herr Brandorff.
— Brandt, Præst paa Ullensager.
— Brasch, Kammerraad og Renteskriver.
— Braun, F. Lieutenant i Søe Etaten.
— Brede, D. Kiøbmand i Christiania.
— Bredsdorff, Student.
— Bremer, Visiteur i Fridrichsstad.
— Broager, Kammerraad.
— Brochmann, Krigs Assessor.
— Brochmann, Regiments Qvarteermester.
— Brose, Borgemester i Bergen.
— Brunbek.
— Bruun. T. Theatermaler.
— Bruun, A. P. Litteratus.
— Bruun, J. N. Sognepræst i Bergen.
— Bruun, Catechet.
— Bræstrup, Maler.
— Bræstrup, Lic. Med.
— Brønlund, C. paa Toldboden.
— Buchner, Justitsraad og Stads Physicus.
— Bucktrup, Student.
— Bull, Justits Secretaire.
— v. Bühring, Lieut. ved Artilleriet.
— Bøchmann, Justitsraad.
— Bøgh, L. H. Student.
— Bøttcher, Præst til Wallebye.

Subscribentere.

C.

Herr Calmeyer, M. Kiøbmand i Christ.
— Cappe, G. Grosserer i Bergen.
— v. Caroc, Lieutenant ved Artilleriet.
Hs. Er. Hr. Geheimeraad Carstens.
Herr Clasen, L. W. Seilmager
— Clausen, C. Kiøbmand i Christ.
— Clausen, P. ligesaa.
— Clausen, P. Student.
— Colbiørnsen, Etatsraad og Laugmand.
— Colbiørnsen, J. E. Litteratus.
— Cold, M. Procurator.
— Colding, A. Kiøbmand i Christ.
— Collet, J. ligesaa.
— Collet, P. Studerende.
— Cortsen, Conferentzraad.
— Cramer, C. Pakhuusforvalter.
— v. Czernikow, Ingen. Lieutenant.

D.

Herr Daae, J. C. Litteratus.
— Daae, H. ligesaa.
— Dahl, J. C. Student.
— Dalberg, ved Toldboden.
— Dan, Justitsraad.
— Darre, Student.
— Debes, Hospitals Forstander.

Herr

Subscribentere.

Herr Dehlie, H. Kiøbmand i Christiania.
— Dichmann, Litteratus.
— Drewsen, Assessor.
— Dreyer, Secretaire.
— Dreyer, J. Litteratus, 2 Ex.
— Dreyer, N. Kaabersmed.
— Dreyer, N. Student.
— Due, Etatsraad.
— Due.
— Dühring, Capitain-Vagtmester.

E.

Herr Eberlin, Lieut. i Søe Etaten.
— Edslef, J. Kiøbmand i Christiania.
— Ehlers, Landinspecteur.
— Eichel, G. P. Medicus.
— Elert, Mic.
— Elieson.
— Ellegaard, Assistent ved Østers. Comp.
— Enghel, ved Negotien.
— Erichsen, E. Student.
— Eschemos, J. Mat. Forv. ved Holmen.
— Eschemos, Fuldmægtig ved det Asiatiske Comp.

F.

Herr Fabricius, C. F. Student.
— Falch, A. Grosserer.

Herr

Subscribentere.

Herr Falk, Secretaire.
— Falsen, Assessor.
— Fasting, Raadmand i Bergen.
— Faye, G. Litteratus.
— Fibiger, Secretaire.
— de Fine, Etatsraad.
— Fleischer, K. G. Præst.
— Flor, M. Guardein paa Mynten.
— Fog, S. L. Student.
— Fogh, S. Fuldmægtig i Hof og St. Ret. 2 Ex.
— Forman, Assessor og Raadstueskriver i Bergen.
— Forman, W. Fuldmægtig.
— Fraas, Forvalter ved Saltsø.
— Franck, Kammerraad og Tolder.
— Frankenau, K.
— v. Friboe, Oberst Lieutn. ved Siel. Drag.
— v. Friboe, Capitain i Artilleriet.
— Frich, Cancellieraad.
— Friderichsen, Secretair i Generalitetet.
— Frimodt, C. Student.
Frøken C. S. Frisch.
Herr Fritz, Kammerraad.
— Frogner, M. Studerende.
— Frost, P. Kiøbmand i Christiania.
— Frydensberg, M. Commissionaire. 2 Ex.
— Fuglede, Skibs Capitain.
— v. Funck, Prem. Lieutenant ved de Siel. Drag.
— Føns, H. M. Student.

Subscribentere.

G.

Herr v. Gartz, Oberst Lieutenant ved de Siellandske Dragoner.
— Geelmuyden, K. Procurator, 4 Ex.
— German, S. Student.
— Giedde, Kammerherre. 2 Ex.
— Gierløw, Birkedommer ved Forsløw.
— Giertsen, H. Sognepræst til Sengeløse.
— Giørtz, Student.
— Giørup, Litteratus.
— Goldt, Decanus.
— Graah, Justitsraad.
— Gram, M. E. Justitsraad.
— Green, ved Negotien.
— Grove, Cancelliist.
— Grum, J. P. paa Toldboden.
— Grüner, Kammerherre.
— Grüner, Sognepræst til Torver.
— Grønbech, Jsenkræmmer.
— Grønbech, C. Studerende.
— Grønlund.
— Gundelach, Kammer-Secretair
— Gundelach, Prokurator.
— Gunnerus, E. Litteratus.

H.

Herr Haagen, Høieste Rets Advocat.
— v. Hadelen.

Herr

Subscribenterne.

Herr Hagen, Apotheker.
— Hagerup, Secretaire.
— Halberg, J. H. paa Holmen.
— Halling, H. Ref. Cap. paa Kberg.
— v. Hals, Lieut. i Artilleriet.
— Halse, J. C. S. S. Min. Cand.
— Hammerich, H. C.
— Hansen. Ober Toldbetient i Bergen.
— Hansen, Sognepræst til Schielbye.
— Hansen, Personel-Capellan.
— Hansen, H. H. Feldbereder i Nestved.
— Harboe, Lieut. i Sø-Etaten.
— Harboe, Secretaire.
— Hartwig, Toldskriver i Christiania.
— Hasberg, Sadelmager.
— Hasler, Krigsraad.
— Haslöw, i Hof og Stads Retten.
— Hass, Klokker i Christiania.
— Hauch, Kammerjunker.
— Hauritz, Kammerraad og Renteskriver.
— Hegge, C. T. Foged i Norge.
— Heiberg, Secretaire.
— Heiberg, D. Proprietaire.
— Heiberg, P. A.
— Heiberg, C. Landmaaler.
— Heidemark, J. Capellan.
— v. Heiliger, Capit. ved Artilleriet.
— Helgerud, Klædehandler.
— Helt, W.

Subscribentere.

Herr Heltzen, Justitsraad.
— Henrichsen, Hofbager.
— Hensemann, A. Litteratus.
— Herfort, J. Fuldmægtig.
— Herløw, paa Toldboden.
— Hertz, C. Student.
— Hertz, J. M. ligesaa.
— Hey.
— Heyerdal, P.
— Hindrup, Auditeur.
— Hiort, Etatsraad og Berghauptmand.
— Hiort, E. Forvalter paa Forsløv.
— Hiort, W. C. Litteratus.
— Hiorthøi, Provst og Sognepræst.
— Hoe, H. Borgemester i Bergen.
— Hoftved, Stud. Jur.
— Holbye, M. Sognepræst til Vesteregede.
— Holm, Amtsforvalter.
— Holm, Forvalter.
— Holm, B. Sognep. til St. Ped. K. i Nestv.
— Holm, J. Architekt.
— Holmboe, Foged i Norge.
— Holst, Præst til Ager.
— v. Holten, S. Snedker i Nestved.
— Hopmann, ved Negotien.
— Horn, H. J. Doct. Med.
— Horn, F. Fuldmægtig i Hof- og Stads Retten.
— Hornsyld, D. Litteratus.
— Hornsyld, J. ligesaa.

Herr

Subscribenterе.

Herr Horster, S. Kiøbmand i Christiania.
— Høpker, J. H.
— Høvinghoff.
— Hoyer, Lieutenant i Søe Etaten.
— Hylleſtedt, Mægler.

J.

Here Jacobſen, Mægler.
— Jacobſen, H. Kiøbmand i Chriſt.
— Jaunſen, A. Toldinſpecteur.
— Jenſen, J. Kiøbmand i Chriſt.
— Jenſen, Fuldmægtig.
— Jenſen, H. Student.
— Jerndorff, C.
— Jeſſen.
— Jeſſen, H.
— Jeſſen, G. Chirurgus.
— Jordan, C. Kiøbmand i Bergen.
— Ipſen, A. Reviſor.
— Junghans, H. Student.
— Jürgenſen, Mægler.
— Jørgenſen, Bogholder.
— Jørgenſen, L. E. Kiøbm. paa Kongsb. 10 Ex.
— Jørgenſen, H.

K.

Herr Kahrs, D. Præſt.
— Kahrs, G. ligeledes.

Subscribentere.

Herr Keiserlingk, Kammerherre. 2 Ex.
— Keutel, J. S.
— Keyser, M. Litteratus.
— Kiep, M. Decanus.
— Kierulf. C. Secretaire.
— Kierulf, J. Litteratus.
— Kierulf, M.
— Kilde, H. Litteratus. 2 Ex.
— Kinkel, Justitsraad.
— Kirkgaard, ved Negotien. 7 Ex.
— Kiær, Veiermester.
— Kiær, H.
— v. Kiøbke, Lieutenant.
— Klattenhof, Organist.
— Klingenberg, C. Student.
— Knudsen, Secretaire.
— Knudsen, P. A. Litteratus.
— Koefod, Reg. Qv. Mester ved Gard. til Fods.
— Koren, M.
— Kraft, C. S. ved Negotien.
— Krag, S. Guldsmed i Nestved.
— Kragballe, Copiist.
— v. Krebs, Professor.
— Kreidal.
— Krog.
— v. Krog, Major i Artilleriet.
— Krohn, Ober Auditeur.
— Krunse, M. Litteratus.

Herr

Subscribenterne.

Herr Kröyer, Capitaine.
— Kuker, Ober Auditeur.
— Könnemann, Justitsraad.

L.

Herr Lampe, M. Sognepr. til Aversie.
— Langbal, Fuldmægtig ved Asiat. Comp.
— Langbal, Assistent ved samme.
— Lange, R. Høieste Rets Advocat.
— Lange, Magazin Forvalter.
— Lange, H. C. ved Asiatiske Compagnie.
— Lange, H. M. Decanus.
— Lange, F. Hofmester.
— Larsen, H. Kiøbmand i Christ.
— Larsen, J. ligesaa.
Frue Justitsraadinde F. E. Lassen.
Herr Lassen, Justitsraad og Gen. T. Forv.
— Lassen, W. C. Sognepræst til Næss.
— Lassen, N. Student.
— Lau, D. Justitsraad.
— Lau, C. H. Toldveier.
— Laub, Cancellieraad.
— Laub, F.
— Laub.
— Lautrup.
— Lemvigh.
— Lemvig, J.
— Lesspe, Student.

Subscribentere.

Herr Leschly, Toldskriver.
— Leth, Comsumt. Casserer i Christ.
— Leth.
— Levander, H. M.
— Lie, A. Mægler i Christiania.
— Lie, J.
— Liebenberg, Bundtmager.
— Lillelund, H. B.
— v. Linde, Major.
— Linde, Assessor.
— Linderup, Student.
— v. Lindholm, H. Lieutenant
— v. Lorentz, C. Lieutenant i Artilleriet.
— Lorentzen, J. Student.
— Lugge, Etatsraad.
— Lund, Toldinspecteur i Christ.
— Lund, Krigs Secretaire.
— Lund, C. Student.
— v. Lunde, Prem. Lieut. ved Artilleriet.
— Lunding, M. Cand. jur.
— Lüwyn, J. Kiøbmand i Christ.
Hs. Ex. Hr. Geheime Raad Lupdorph,
Læseselskabet i Nestved.
Det Nyfølkiske Læseselskab.

M.

Herr Madsen, S. Kiøbmand i Christ.
— Magnussen, H. C. ved Negotien.

Herr

Subscribentere.

Herr Mandix, Secretaire.
— Mandix, J. Auscultant.
— Mariager, J. Student.
— Mariager, R.
— Marstrand, P. S. 10 Ex.
— Martin, P. S.
— Matthiesen, Justitsraad.
— Mehl, P.
— Meinertzen, P.
— Meinke, L. A. Justitsraad.
— Meinke.
— Messel, Postmester i Christ.
— Meyer, Cancellieraad.
— Meyer, J. M. Fuldmægtig ved Toldboden
— Meyer, P.
— Meyn, Professor.
— Meinike, A. J. W. Stud. pharm.
— Misleth, H. C. Kiøbmand i Nestved.
— Moe, Secretaire.
— Moestue, Kiøbmand i Christiania.
— Mohr, M.
— Moltke, A. G. D. Greve.
— Monrad, Rect. Schol. i Christiania.
— Monrad, L. Licent. Med.
— Mouritzen, J. C. Vinhandler i Nestved.
— Munch, M. Res. Cap. til Taarnbye.
— v. Mund, Lieut. i Oldenborgske Regiment.
— Munthe, Copiist.
— Munthe, E. Litteratus.

Subscribentere.

Herr v. Müller, Oberst Lieutenant.
— Müller, Conferentsraad.
— Müller, G. Kammerraad og Cons. Cass.
— Müller, N. G. Degn i Søllerød.
— Mühlenstedt, Apotheker.
— Møhl, H. C. Student.
— Møller, C. Fuldmægtig paa Holmen.
— Møller, O. Agent.
— Møller, Sognepræst til Karbeck.
— Møller, J. M. Oberviisiteur.
— Møller, L. Fuldmægtig.
— Møller, H. Perykmager.
— Møller, J. Student.
— Møller, M. Possementmager i Christ.
— Mønsted, O. C. Student.
— Mørk, P. Kiøbmand i Nestved.
— Mørk, A. L. Student.
— Mørch, A. M. ved Negotien.

N.

Herr Nielsen, Assessor.
— Nielsen, L. Kiøbmand i Christ.
— Nordenberg, Kongelig Forvalter.
— Mag. Nyerup.
— Næss, Renteskriver.
— Næsser, Bager i Nestved.
— Nørregaard Fuldmægtig ved Toldboden.

D.

Subscribenterne.

O.

Herr Obelay, Bogholder ved Banqven.
— Olivarius, C. H.
— Olrog, S. S. Min. Cand.
— Olrog, T. Foged i Norge.
— Olsen, P. B. Consulat Secretaire.
— Oluffen, Landmaaler.
— Omsen, C. F.
— v. Oppen, Lieut. i Artilleriet.

P.

Herr v. Pahlen, G. D. ved Negotien.
— Paludan, P. Præst paa Christianshavn.
— Petersen, Justitsraad og Amtmand.
— Petersen, Præst i Colding. 2 Ex.
— Petersen, M. Consul.
— Petersen. Skoleholder i Christiania.
— Petersen, Fuldmægtig.
— Petersen, Medicus.
— Petersen, H. C.
— Petersen, P.
— Petersen, L. Student.
— Ploen, J. Kiøbmand i Christiania.
Frue Pontoppidan.
Herr Poulsen.
— Poulsen, Hoved Magazins Forv. paa Holmen.

Herr

Herr Poulsen, J.
— Pram, C. Kongelig Fuldmægtig.
— Preisler, J. D. Kongelig Skuespiller.
— Preus, Consumt. Contr. i Bergen.
— Pullich, J. B. Baand Fabriqveur.

Q.

Herr Qvist, Farver.

R.

Jomfrue Radich, B 2 Ex.
— Rahbek, A. S.
Herr Rahr, C.
— Frieherre af Rantzau, Oberst over det Siellandske Drag. Regiment. 2 Ex.
— Rantze, Doct. Med.
— Rasmussen.
— Raunkilde.
— Rejersen, Etatsraad.
— Rejersen, Justitsraad.
— Reisler, C. G.
— Riegels, J. F.
— Riegelsen, P. Gen. Adj. og Capt. i Søe Et.
— Ring, J. P. Residerende Capellan.
— Rogert, Landsdommer paa Bornholm.
— Rose, Litteratus.
— Rosenstand, Ober Aud. og H. R. Advocat.

Herr

Subscribentere.

Herr Rosenstand.
— Rosenvinge, Lieutenant i Søe Etaten.
— Rosing, M. Kongelig Skuespiller.
— Rosing, H. Toldcontrolleur.
— Rosted, Conrect. Schol. i Christiania.
— Rothe.
— v. Rummelhoff, Lieutenant i Artilleriet.
— Rutzow, Fuldmægtig paa Amtstuen i Corsøer.
— Rüde, M. Maler.
— Ryberg, J. C.
— von Rœpstorff, General Major.

S.

Herr Saabye, Grosserer.
— v. Saintaubin, Lieut. i Artilleriet.
— Samsøe, O. J. Litteratus.
— Sandberg, Catechet i Christiania.
— Sandvig, B. C. Litteratus.
— Saxtorph, P. Cap. til Nikolaj Kirke.
— Schavenius, Kiøbmand i Christ.
— Schebye, Præst i Helsingøer.
— Schebye, O. J. Student.
Hs. Exc. Herr Geh. Raad og Stiftamtmand Scheel.
Herr Schielderup, S. Sorenskriver.
— Schieldrop, Præst i Opsloe.
— v. Schiern, Cap. ved de Siellandske Drag.
— Schister, Secretaire.

Herr

Subscribentere.

Herr Schiørring, Kammermusikus. 2 Ex.
— Schiøt, C. G. Just. Raad og Reg. Qv. Mest.
— Schiøtt, F. Kammerraad.
— Schiøtt, Secretaire.
— Schiøtt, M.
— Schmidt, Biskop over Aggerhuus Stift.
— Schmidt, Stabs Chirurgus.
— Schnell, paa Holtegaard.
— von Scholten, Kammerjunker.
— Schousted, M. C. Student.
— Schow, Etatsraad.
— Schriver, J. Kiøbmand i Christ.
— Schule, Kobberstikker.
— Schumacher, ved Anat. Kam.
— Schwartz, Kongl. Instructeur og Skuespiller.
— Schwindt, M. Fuldmægtig.
— Schyth, J. Land-Inspecteur.
— Schytte.
— Schytz, J. L.
— Schæffer, Holtzforster.
— Schønheyder, Doctor og Prof. Medic.
— Sebbeløw, C. W. Sognepr. til Glumsøe.
— Seerup, P.
— Sehestedt, M. Kammerherre
— Sehestedt, O. R. Kammerjunker.
— v. Selmer, Lieut. i Artilleriet.
— Sigismundi, J. Kiøbmand paa Kberg. 2 Ex.
— Smit, Krigsraad.
— Smit, C. B. Copiist.

Herr

Subscribentere.

Herr Smith, A. Fuldmægtig.
— Smith, Cancelliſt.
— Snour, Mat. Forv. ved Holmen.
— Sommer, Juſtitsraad.
— Sommerfelt, D. A. H.
— Sonnin.
— Sontum, B. Kammerraad og Stiftamtſkr.
— Spandet.
— Spin.
— v. Sprechler, Lieut. i Artilleriet.
— Stabel, C. Studerende.
Hs. Excell. Geheimeraad Stampe.
Herr Statt, J. Fuldmægtig.
— Stendrup, P. Toldſkriver.
— Stephanſen, Juſtitsraad.
— Stibolt, Kammerherre.
— Stilleſen, C. Studerende.
— Stockfleth, Præſt til Tugthuſet i Chriſt.
— Stockfleth, J. S. S. Min. Cand.
Frue Storm, Etatsraadinde.
Herr Storm, J. Schichtmeſter.
— Stub, L. Fuldmægtig ved det Aſiat. Comp.
— Stub, J. Student.
— v. Stubenrauch, Lieut. i Kong. Reg.
— v. Styhr, Lieutnant i Artilleriet.
— v. Suckow, Major og Gen. Adj.
— v. Suckow, Lieut. i Artilleriet.
— Suhling, J. L. Mægler i Bergen.
— Suhm, Kammerherre.

Herr

Subscribenterne.

Herr Sundius, Doct. Med. Stads-Physicus i Christ.
— Svane, paa Toldboden.
— Sverdrup, Slotspræst til Aggershuus,
— Switzer, L. G. Hofmester.
— Sødring, Oberberider.
— Sørensen, Stud. Phil.

T.

Herr Teisner, W. Kiøbmand paa Kongsberg.
— Thaarup, F. Havne Casserer.
— Thaarup, T. Informator ved Søe Cadet-Ak.
— Thomsen, J. Student.
— Thomson, L. Klædehandler.
— Thornam, F. Sognepr. til Sandbye.
— Thoroup, A. G. Litteratus.
— v. Thun, Lieutenant i Søe Staten.
— Thunboe, M. D. Søe Krigs Comm.
— Thygesen, Litteratus.
— Thyggesen, L.
— Tilemann, S. J. Student.
— Titchen, J. S. S. Min. Cand.
— Tode, Doct. og Prof. Med.
— Torm, Cand. jur.
— v. Trammoes, Capitain i Artilleriet.
— Trant, Etatsraad.
— Tregder, P. Leverandeur paa Kongsberg.
— Tryde, H. Sognepræst til Jensmark.

Herr

— Tullin, Student.
— Tüxen, Gen. Krigs Commissair.

V.

Herr Vahl, C.
— Vorndran, Kammer Secretaire.

W.

Herr Wad, G. Student.
— Wadskier, E. ligesaa.
— Wadum, J. Kammerraad.
— Wahr. H. S. Coll. Schol. i Christiania.
— Walker, Kiøbmand.
— Walter, Student.
— Wandal, Cand. Med.
— Wang, M. Resid. Cap.
— Wang, H. Kiøbmand i Christiania.
— Wangensteen, H. Foged i Norge.
— Wangensteen, O. ligeledes.
— Warberg, Landmaaler.
— Warnstedt, Kammerherre.
Hs. Exell. Fr. Wilh. Friherre af Wedel Jarlsberg, Geh. Conf. Raad.
Herr Wederkinch, Student.
— Weise, Etatsraad.
— Welding, Commandoskriver paa gammel Holm.
— Wellejus, Sognepræst til Herlufsmagle.
— Wessel, General Aud.
— Wessel, J. Studerende.
— Wesselhoff, Handskemager i Nestved.
— West, H. Litteratus.
— Wexels, Kammerraad.
— Wexels, H. L. 4 Ex.
— Wexels, W. 10 Ex.

— Wexels, F.
— Wielsgaard, Sognepræst til Næsbye.
— Wille, J. Corresp. ved Grøn. H.
— Willemsen, Justitsraad og Præsident i Christ.
— Windekilde, Oberinspecteur.
— Windelboe, Kammerraad.
— Windfelt. Reg. Qv. Mester.
— Winther, H. C.
— Witte, H. H. Glarmesterspend.
— Wiwild.
— Wold, Oberhoffs Rets Advocat.
— Wolqvartz, M. Reg. Qv. Mester.
— Worm, O. Decanus.
— Wormskiold, Justitsraad.
— Wulf, Apotheker.
— v. Würtzen, C. Lieutenant i Artilleriet.
— v. Würtzen, Lieut. i Norske L. Reg.
— v. Würtzen, F. Entrepeneur.

Z.

Herr Zahr, J. G.
— Zarthmann, H. C. Litteratus.
— Zeuthen, Assessor.
— Zimmer, Lieut. i Søe Etaten.
— Zuschlag, Modellerer.

Ø.

HerrØrn, Consumt, Insp. i Bergen.

Register
over
de Digte,
hvoraf
denne Samling
bestaaer.

Indfødsretten i 4 Sange. Side 3.
Ode over Indfødsretten. — 47.
Ewald, eller den gode Digter. — 55.
En Sang om Jøndalen. — 72.
Erlands Ode til Jutuls Bierget — 87.
Regeren, eller Alcanzor til Zamire. En Elegie. — 93.
Ode til mine Urtepotter. — 101.
Foraars Solen, en frie Ode. — 104.
Sommeraftenen. — 108.
En vred Digters Afskeed med sine Muser. — 111.

Lyri-

Lyriske Digte
Første Afdeling.

Den sande Lykke. Efterligning af Hor. 3 B. 1 Ode. Side 117.
Til Frue Serpentin. Efter Hor. 3 B. 15 Ode. — 121.
Til Melpomene. Hor. 3 B. 30 Ode. — 122.
Reisomhed. En frie Efterlignelse af Hor. 2 B. 18 Ode — 124.
Krigerens Opdragelse. Efter Hor. 3. B. 2 Ode. — 128.
Hymne til Spadille. — 131.
Den 28de og 29de Januarii med tilhørende Selskabs Sang. — 136.
Zinklars Vise. — 142.
Bernstorffs Vise. — 146.
Thorvald Vidførle. — 153.
Niels Lembaks Vise. — 158.
Stavkodder, en Klub Sang. — 164.

Pounchens

Pounchens Dyder, en Klub Sang Side 167.
Paa en Vens Fødselsdag. — 170.
Det orthodoxe Afguderie, en Drikkevise. — 173.

Lyriske Digte
Anden Afdeling.
bestaaende af aandelige Sange.

Christines Haab. Side 176.
Bøn. — 178.
Længsel efter Christum. — 180.
Der er ikke Salighed i nogen anden. Ap. G. 4, 12. — 182.
Klage. — 186.
Bøn om Trøst i Døden, efter Mad. Rowe. — 189.
Trøst i Sielens Lidelser. — 192.
Christines salige Lidelser. — 195.
Bøn om Andagts Fyrighed. — 199.
Lovsang for betimeligt Regn. — 201.
Christines Troe til Guds Forsyn. — 204.
Legemets Opstandelse. — 206.

Gud,

Gud, hele Naturens Fader. — 208.
Ved Christi Kors. — 210.
Guds Miskundhed er dyrebar. Psalm. 36, 8. — 212.
Ved Solens Opgang. — 215.
Aften Regnskab. — 217
Den lidende Christens Haab. — 219.
Dette gisrer til min Hukommelse. — 222.
Den yderste Dag. — 224.

Anhang.

Trende Sange efter Uz.

Gud i Uveiret. Side. 228.
Gud, Lovgiveren. — 230.
Gud, Verdens Skaber. — 233.

Ind=

Indfødsretten.

Første Sang.

— — — — arma
Militibus sine cæde — —
Direpta vidi, vidi ego civium
Retorta tergo brachia libero.
Hor.

Løft stolt dit Hoved op af Støvet, Tvillingland!
Og hør en Høitids Sang om Nordens beste Mand,
Som kiek fornyede sit Folkes gamle Ære,
At blank den skulde, som hans egen Krone, være.
Hvad Hærværk er det da, min Musa qvæde skal?
Sank fiendtlig Kongestad ved Danske Bombers Knald?
Og vajer Dannebrog fra overvundne Master,
Mens Helt paa Rigers Grus til Ærens Tempel haster?
Den vilde Siel, som for betrængtes Skrig er døv,
Naar svedig Tinding slaaer Triumphens grønne Løv,

Ham synge, hvo der vil. Jeg synger for de Glade;
Min Harpe prydes skal med Olietræets Blade.
Vel kiemped og min Helt, og vandt, men purpurrød
Paa nedtraadt Mark en Strøm af Folkets Blod ei flød,
Ei tordned Dødens Malm, ei rasled Fangelænker,
Ei Faderløse græd, ei sukked unge Enker.
Selv midt i Fredens Skiød udvided han sin Magt,
Skiønt ei en Fodbred blev til Rigets Grændser lagt,
Og skiønt hans Borgere blev' ei i Antal flere,
Forstod han Statens Marv og Styrke at formere.
Min Geist forbauses selv — Han Indføds Loven skrev,
Og strax i Værd og Mod hver Borger dobbelt blev.
Jeg synger Christians Huld og Folkets stolte Glæde,
Hvad dette tænker, skal min muntre Musa qvæde.

Du ædle Drift, som i Spartanske Ungdoms Blod
Indgyded Tapperhed og ægte Heltemod,
Der loe ad trefold Død, og spotted under Smerter;
Som flammede saa høit i Scipioners Hierter
For elsket Fædrestad; Som styrted Curtier
I gabend' Afgrunds Svælg; Som drog for Frihed Sværd
Blant Alpers Jis og Snee; Hvis Lue endnu brænder
I Albion, endskiønt med Gysen Britte vender

(Bryd

(Bryd høit o Thomson! ud i patriotisk Graad)
Mod egen Indvold den fortvivlte Morder Od. *)
Befiel min Sang du Drift, som Borgere fornemme,
Naar Landet kalder med sin moderlige Stemme
Til Indsods Pligter, at min Rang og Fødsel maa
Imens jeg synger, for mit stolte Hierte staae.
Din Aand, din Ild, din Kraft Camoenen giennem-
trænge,
Og legge himmelsk Lyd i hendes gyldne Strænge!

O! Prints, som hilsede med Høitids Smiil det Bud,
Der fra vor Børneret Udlændingen drev ud:
Modtag en Sang, som paa Taknemmelighedsvinger
Til Christians største Daad forvoven sig opsvinger.
Frygt ei at Smiger, som blot veier eget Gavn,
I tyk vanhellig Røg indhylle skal Dit Navn;
Jeg synger ikke for en daarlig Neros Øre,
Der kun staaer aabent til sin egen Roes at høre.
Hil Dig, thi Du fornam de Suk min Landsmand drog,
Da Rettens strænge Arm hans Armods Levning tog
For Brød og borget Liv: Du saae det vaade Øie
Vendt op til dig, som til en Engel i det Høie.

*) Da dette blev skrevet, rasede Krigen imellem Engelland og de Amerikanske Colonier, som nu ere blevne frie Stater.

Strax Trøst Du smiled med, strax Held til Normands Id.

Du lokker gavmild frem afmægtig Bondes Flid,
Din Mildheds gyldne Sol den sure Mose tørrer,
Dit Vink ti tusind Steen af nyebrudt Ager fører;
Den brændte Hede nu forbauset første gang
Fik høre Seglens Hug, og Høstmands glade Sang.
Den vakte Du til Liv. O! Prints, i hver en Hytte
Du er Huusfaderen og Husets kiere Stytte.

Svar gamle Helt, som stred saa kiekt for Fødeland
Naar gierig Fremmed det med væbnet Arm greb an,
Som trodsed blanke Sværd, og roelig saaes at smile
Naar Døden sused ned udi en Regn af Piile;
Sig Efterslægten, hvad der styrkede din Aand,
Og drog Staalhandsken paa din seenefulde Haand,
Og hidsed blodigt Flag, og gav dig Mod at følge
Din tappre Fiende selv paa vred og skumhvid Bølge?

Du Landets Borger var. For elsket Arnested
Og Ærens grønne Krands hver Nordens Søn da stred.
Man føled, man var til: Vel groede ikkun Hæder
Paa Kampens blodig' Plads og Grus af brændte Stæder,
Hver ynksom Følelse for Krigsmand var en Skam,
Og Helten kyste selv det Spyd, som qvæsted ham;

Men

Men midt af Barbarie fremstraaled stolte Dyder,
Hvis Glands fordunkled Vold og tusind andre Lyder,
Man drak paa Landets Vel sit stærke Øl og Mjød,
Og slog i breden Bord, og svoer Uvenners Død:
Og Skiendsels Stempel blev paa hver en Niding slaget.
Man elskede den Luft, hvori man var opdraget,
Hver Klippe, hver en Gran, hver Foss, som susede,
Hver Dal, hver yndig Slet sin Søn oplivede.
Endog, naar Ærens Røst til Middags Egn ham sendte
Hvor han mod soelbrændt Folk sin stærke Bue spendte,
Udlaante vældig Arm, og viiste Grækers Hær
At ingen Magt bestod for Odins Sønners Sværd:
Saa midt i Seirens Løb han mod sit Nord dog sendte
Mangt et magnetisk Suk: Med langsom Qval ham brændte
Hæed Længsel efter sit det fierne Fødeland,
Som Tørst i sandig Ørk den matte Vandringsmand.
Hans Siel forsmaadde stolt den kræsne Cyperdrue,
Og Skyggen af Jasmin, og rosenflettet Bue,
Citron- og Daddel Skov, Vellystens Blomsterbeed,
Og evig Sommer og al Sondens Herlighed.
Han higed til sit Hiem. Man saae ham snart at drage
Med Guld og Laurbær til sit kolde Land tilbage,
De nøgne Fieldes Top med evig Jis belagt
Han elsked meer, end al Constantinopels Pragt.

Hver Landsmand var hans Ven, hans Yndling og hans Broder,
Thi Fædrelandet var jo deres fælles Moder.

Stat tappre Alder, stat afmalet for mit Sind!
Dit skiønne Billed grav udi mit Hierte ind
Med Staal og Demant Skrift. Din Hæders grønne Krone
Drog Verdens Agtsomhed til Nordens kolde Zone.
Hvor herlig var din Glands! Bold dine Kiempers Aand,
Naar de om Gimle qvad med Kampens Spær i Haand,
Og Qværnebidere hang hvæssede ved Belte,
Og Landets Fæstninger var Landets stærke Helte.
Dog snart (ak! alt for snart) du fra dit Folk bortgik,
Sit Banesaar strax Mod og Kraft og Ære fik.
Du var ei meer. Men see, de stolte Runer stode
Som klekke Vidner paa din Trones Grus, og lode
Forbauste Efterslægt de Underværke see
Som ikkun skabes kan af varme Borgere.
Saa mangen Bragas Søn dig vældig har besynget,
End giennem Seculer hans Røst til os har klinget
Som Lurens dæmped' Lyd fra et bortliggend' Field,
Som døvet Brusen af det fierne Kildevæld.
Men svage Øine ei kan skue Solens Straaler,
En underkuet Aand ei Friheds Aasyn taaler.

Siig

Stig Musa, hvad der har saa grum Forandring voldt,
Hvorledes Heltens Bryst mod Fødeland blev koldt?
Til Priis han nedrig gav sin Borgerret, sin Ære,
Den stolte Nakke sig nedbøied Aag at bære.
Fortæller Krøniker: (I det erindre grandt)
Hvorledes Feigheds Aand til Norden Veien fandt.
Hvorledes? Uden ved den samme Kunst og Rænker,
Hvormed den altid slaaer de tappre Folk i Lænker:
Roms dumme Overtroe gaaer først og baner Stie,
Og derpaa kommer Aag og modløst Slaverie.

Kan Christnes Lærdom Dyd og Tapperhed nedtrykke?
Svar du forvovne Geist! Er Troe en Stats Ulykke?
Nei, i sin Kilde reen den adler Menneskет,
Men blandt den kun med Løgn, strax den beskiemmer det.
O var den kommet selv, den uforfalskte Lære,
Hvis Navn hiin Voldsmand sig fordristed fræk at bære,
O! var den kommet selv i Guddoms Straaler klæd,
Velgiørende og mild, med Ynde i hvert Fied:
Den Troe, som Verdens Guld og Herlighed foragter,
Som efter Dydens Ret og Sieles Vel kun tragter,
Som hæmmer Lasters Strøm, ophøier Hierterne,
Og selv til Borgerpligt forbinder Borgere.
Men Overtroen skue! Dens Syn er fuldt af Luer,
Grim er dens Skikkelse, med Sværd og Ild den truer,

Med mørke Miner den bekiendtgior sine Bud,
Og uden Modstand vil tilbedes som en Gud.
Den taler Vallands Sprog, og i blodsprængte Hænder
En hellig Bog den bær, hvis Navn den ikkun kiender.
Den løser Eed og Pligt, den ruster Brødres Arm
Med Morderkniven mod en bansat Broders Barm.
Dumdristig fræk den selv Naturens Love brækker,
Og ureen Gierighed med Andagts Maske dækker.
Den straffer ingen Synd, hvor fæl og sort den er,
Er kun Tilladelse kiøbt til Misgierninger.

O! vee det Folk og Land, som denne Afgud hylder!
Den Luft og Hav og Jord med Spøgelser opfylder
Og Dievle færdige at straffe hver en Mand,
Som løfter Hovedet, og tænker paa sit Land.
Hvad er saa helligt, den det jo med Fødder træder?
Vel sandt, den viiste sig i Fromheds lange Klæder,
Den nedbrød Templer, og slog Suttungs Drikken ud,
Og fra Valhalla drev selv Asers tappre Gud.
Men som naar røverfk Hær et plaget Land undsetter,
Et Onde skaffer af, men andre nye anretter,
Saaledes Edda med Legender byttet blev,
Og Jertegn Grændserne for Tænkekraften skrev.
Nu hørtes første gang en kielen Paves Torden
At rulle over det forbauste stolte Norden,

Nu

Nu kiøbte Kiempen selv af hellig Angest fuld
Kostbare Løgne for sit gode Sølv og Guld.
En stolt Legat steeg op paa Rigets første Sæde,
Foragtede Regent maa selv til Døren træde.
Flid lokked nu omsonst de fulde Vipper frem,
Thi hellig Lediggang drog Høstens Neze hiem.
I Himlens Navn man bød enhver, som knurred, brænde
Blant hiin oprørske Slægt, hvis Ild faaer aldrig Ende.
Opofre Folk og Land, saa har du Himlens Fred,
Læg Skienk paa Alter, og tag Brev paa Salighed.
Afsør Fornuftens Brug! Fordømt er hver, som tænker!
Saa lyded Kirkens Sprog. O! skammelige Lænker!
Usalig Overtroe, du Vei til Slaverie,
Har nogen udvalgt dig, og blev fremdeles frie?
Er han kun Slave, som man hist til Aaren smeder?
Nei, giem din Borgerret, strax bær du ogsaa Kieder.

Ei nok. Skiult inden for den dunkle Klostermuur
En nye Forræder laae mod Nordens Børn paa Luur.
Tilfulde, Frihed! blev dit Riges Scepter brækket,
Da Tapperhedens Rest den kielne Vellyst svækked.
Dog, Vellyst voxte ei naturlig i vor Jord,
(I varme Lande den frivillig ikkun groer)
Men som en fremmed Urt Udlænding den medbragte,
Dens Honningsøde Gift forvendte Ganer smagte,

Strax

Strax elsked man den op; Den trivdes, sanked Kraft,
Af Heltedyders Liig den sued Nærings Saft.
Da, da blev Kiempen som af Troldoms Dunst bedøvet,
Og Borgermodet reent af ædle Hierte røvet,
Da sank bevæbnet Arm, og Sværdet faldt af Haand
Som feig frembø sig selv til skammelige Baand.
Paa Skioldet Mynten klang, og Land og Rige solgtes,
Foragt og Overmod med bøiet Nakke taaltes,
Den stolte Friheds Aand, det tappre Barbarie
Til slebne Sæder blev, og haanligt Slaverie.
Men disse mildere, var' de og bedre Sæder?
Nei, ingen ædel Daad kan tænkes udi Kieder.
Der styrted Laster, som af aabnet Sluse, ind,
Meneed blev Vittighed, og Gudsfrygt Hiernespind,
At blande lumsk Forgift, som Kiempen haant foragted,
Selv denne Søndens Kunst blev nu for Statslist agtet.

Anden Sang.

— — heroum qvondam fortiſſime fruſtra
Tantane tam patiens nullo certamine tolli
Dona ſines? —

VIRG.

Som Jovis ſtolte Træ udvikler langſomt ſig,
Inddrikker Sec'lers Saft, og groer umærkelig,
Men tit fornyet Løv en ſildig Slægt beſkygger,
Dryadens viiſe Valg ſin faſte Boepæl bygger
I ſtærken Stamme; Kiek den Skovens Neſtor ſtaaer,
Og ſpotter Ormetand og Vold af hundred Aar;
Saa Slaveriets Vext man neppe kunde kiende,
Dets første Barndom gik med ſeene Skrit til Ende,
Det ſanked langſom Kraft i ſine ſpæde Skud,
Men ſkiulte Rod ſig meer og meere breded ud.
Som Klippen blev det faſt. Med hvilken ſkamfuld Smerte
Igiennemborer ei Erindringen mit Hierte
Om diſſe Tider! O! min Geiſt, flyv frem med Haſt,
Og yd vor Skiendſel kun et flygtigt Hiekaſt.
Hvor traurigt Skrit for Skrit dens ſorte Spor at følge,
Og hvad med kierlig Flid forſvundne Tider dølge

Til

Til Lys at drage frem! Saa sank da hist og her
Kun nogle af de Træk, som Trældoms Mærke bær',
At Friheds Alder, der ved Christian kom til Live,
Maa desto gladere for vore Hierter blive.

Hvad fandt ei Aaget? Selv Naturen undertrykt
Af Vold og Tvang fra sit velgiørend' Maal blev rykt.
Mon den til Jordens Folk ei saa ulige skiftet
Sin Rigdom, for at faae en gavnlig Omgang stiftet?
Den ømme Moder hver lykkalig vilde see,
Og skienked hiine Land', hvad disse manglede:
Den aabned i sit Skiød en riig og varig Kilde
Til lige Velstand for hver Søn, som øse vilde.
Klyv kun paa Gisnings Trin til Verdens første Aar,
End skimte for dit Syn Naturens blege Spor
I Alderdommens Nat: Ei velter Jorden længe
Paa hurtig Axel sig, før Folk til andre trænge.
En driver haarden Plov i Jordens Indvold ned,
Hans Lod er Middags Soel, suur Sveed og Mødighed,
Med Suk han samler dog de gyldne Høstens Knipper,
Og finder liden Trøst i fulde Ax og Vipper,
Naar barsken Boreas med Frost i Skieg og Haar,
For hielpløs Nøgenhed til Vintren foreslaaer.
Hans seenefulde Krop maa derfor Hyrden klæde,
Som selv blier lykkelig, da han faaer Brød at æde.

Hiin

Hiin plantet Skiebnens Haand ved det troløse Hav,
Og ham anviiste der sin Næring eller Grav,
Bortrømt fra nøgent Sand, hvor Storm og Slud kun trued,
Dryaden fra sit Bierg dog venlig til ham skued;
Bring, raabte hun, din Skat til min fredsomme Rod,
Leg Strandens Gaver ved min skyggefulde Fod,
Og med veldædigt Læe en tæt og sikker Hytte
Skal dig og dine strax mod Himlens Vold beskytte.

Det er Naturens Bud. Blot her dens Røst var spildt,
Forgieves vinked den til Nordens Folk saa mildt.
Den vinked til en Flok af følesløse Slaver,
Hvis underkuede Aand forskiød dens rige Gaver:
Hvad Himlen gyded ud paa vort frugtbare Land,
Kun Gavn og Vinding blev for fremmed Handelsmand.
Hist voxte Stæder op, der af vor Fedme næred
En Pagt, som Nordens Marv og Levekraft fortæred.
See Taarne kneisende paa Danmarks Grus i Skye,
Et haanligt Seierstegn er hver en Hansebye.
Omsonst velgiørende Naturens milde Hænder
For hiemmebygte Kiøl grov her saa dybe Render,
Omsonst udviided sig den moderlige Havn,
Men studsende den fik kun andres Børn i Favn.

Den

Den haarde Eeg, som før bar mangen tapper Bande
Af Danske Rovere til angestfulde Strande,
(Da en roesværdig Id) stod nu paa Bullen fast,
Og ei fra Nordisk Field nedsteeg der nogen Mast.
Alt eget var forsmaaet. Det blev en hævdet Vane
Med fremmed Lækkerhed at kildre kræsen Gane;
Du gamle Danske Aand, fortæl hvor Ødselhed
Upatriotisk blev, du græd saa tit derved.
Med mange dybe Suk du saae Udlændings Mumme
Af givet Fortrin stolt i Gildesbeger skumme;
Mon ingen Kierne i vor egen Ceres var?
Mon Danske Agre Torn og Tidsel ikkun bar'?

Den slebne Statsmand kun med Nordens Titel spøger,
Vel har den end sit Sted i Planer og i Bøger,
Men dens Indflydelse og Virkning er saa svag,
Som Solens Straaler paa en skakket Vinterdag.
En myndig Keiser vil tiltrue sig den Ære
At Danmarks Løver skal, som Lam, hans Kieder bære:
Han Hellebarden alt i Aanden seer nedlagt,
Og Kongen, som Vasall, for sine Fødder strakt.
Rom husker, at den før var Verdens Herskerinde,
Da den behøved kun at komme, see og vinde;
Høit troner han endnu, dens herskesyge Aand,

Paa

Paa Vatikanet med et dobbelt Sværd i Haand.
Med eet han Troens Rov til Helveds Pøl nedsender,
Det andet han imod oprørske Fyrster vender.
Hans stolte Diadem tredobbelt Vidne bær,
At han ei Kirkens blot, men Verdens Konge er.
Som Capitolets Gud han tager til sin Torden,
Og raaber: Danmark! hør! Min, min er hele Jorden,
Din Krone er kun let, Sanct Peders Skienk er den,
Sin Fiende rykker han den fra, og gier sin Ven.
See Norden, som var skabt til en uhyre Kiempe,
Forgieves stræbed nu med Dverge Arm at dæmpe
Det Pavelige Mod. Banstraalen blinkede;
Og Odins Børn i Støv om Naade tiggede.
Ei Kirkens Høvdinge for Tronen mere bæve,
Forvoven Bispestav de frækt mod Spiiret hæve,
Med Avindskiold paa Arm de tænde Feidens Blus,
Og reise Borger op mod Konge, Huus mod Huus.

Jeg gyser ved at see, hvor alt fra Slot til Hytte
Fra Plov til Scepteret var graadig Fremmeds Bytte.
Paa Nordens Horizont af Videnskab og Smag
En Dimring syntes at bebude Lys og Dag;
Strax smiler Krandsen mod Teutoners stolte Sønner,
Og Guld og Hæderspost den Franske Yndling lønner,
Mens uopmuntret Flid i ydmyg Borgerdragt

Umærket mulner, og besoldes med Foragt.
Var der i Danskes Bryst ei Mod, ei Aand, ei Styrke
Til Viisdoms Døttre med en værdig Ild at dyrke?
Staaer Adzer, Saxo, op af eders tause Grav,
Fortæller om det Navn, I Danmark fordum gav!
Endnu Urania ved Nattens Lampe græder
Paa Hveens Høie, og med Taarer Gruset væder
Af Brahes Stierneborg, hvor Viisdoms Tempel stod
Og stundom undrende Monarker selv indlod.
Hvor Himmelen steeg ned at lade sig beskrive,
Hvor Sphærer lode sig i deres Hvirvler drive
Af Philosophens Haand. Her Danmark! her du gav
Din egen Ære, men ei Tyges Been en Grav.
Og du, hvis Siel var skabt en Verden at regiere,
Saasremt du havde kun vidst Medgangs Smil at bære,
Den dunkle Fængselmuur ved Nids berømte Aae
Din Skiebne, Griffenfeld! og Løn fortælle maa.
Nu bort med Landets Sprog! En udansk Mund befaler.
Ei Mars, ei Themis meer med Dannertunge taler.
Min glade Sang var da vist blevet overladt
Uyndet og ulæst til Pøbel, Møl og Nat.

Ret som en langsom Gift den svage Krop udtærer,
Og med utæmmet Ild i piinte Indvold skiærer,
Mat synker Knæet ned, og Øiet slukkes ud,

Og

Og Dødens Billed staaer afmalt paa gustne Hud;
Saa brød og Sygdom løs i alle Statens Aarer,
(Af sieldne Patriot den pressed spildte Taarer)
Dens Grundvold ravede, dens Seeners Kraft forsvandt,
Den pusted med Besvær, og ingen Læge fandt.
Vor Jammer voxte med den frække Sydlings Vælde;
Fra Eiderstrommen til Finmarkens kolde Fielde
Den teede sig. Eens Nød, eens Svaghed overalt!
Dyd, Ære, Tapperhed og Flid i Støv nedfaldt.
Thi hvor er Fædreland, naar Borgeren er Slave?
O! Statsmand, Heltemod er ikkun Friheds Gave.
Hyld Aaget først, spørg saa: Hvo døer, som Landets
Ven?
Nei, da er Dyden mat, da sover Modet hen,
Og selv Naturens Smiil har da ei meer som fryder.
Hiin tonefulde Skov, hiin Bæk, som skumfuld skyder
Igiennem Blomsterdal; Hiint Bierg, som stiger op
Med pyramidisk Pragt, endskiønt dets stolte Top
En gylden Krone bær af Baunens tappre Luer,
Med Brystet fuldt af Jis den kolde Slave skuer.
Ei grønne Frugtbarhed, som nedsteeg paa hans Land
I milden Foraars Skuur, hans Hierte qvæge kan.
Hans Faderstolthed ei en talrig Æt oppuster,
Forsagte Søn han med uvillig Aand udruster,
Naar udspred Fanes Vink, og Krigsbasunens Lyd

Opfordrer Liv og Gods, og prøver Borgers Dyd.
Ja du, hvis Guddoms Kraft giør ene Helte store,
Du Riis for nedrig Last, men Dydens rette Spore,
Og Kunsters Drivefiær, og Værn om Fødestavn,
Du flygter, Ære, bort og levner kun dit Navn.
Mon Slaven skiøtter, hvo hans Herre er? Han byder
Aagvante Nakke frem, og hele Verden lyder.

I tappre Nordens Mænd! Hvor er nu dette Mod
Som offred Frihed før saa mangen Strøm af Blod?
Hvad? Føle I ei meer i eders Bryst at brænde
Den ædle Drift, hvorpaa man Borgeren skal kiende?
I nu ei Herrer meer i eget Fødeland,
Som bare Herreskiold saa tit til fremmed Strand,
Hvor eders Tordennavn med Skræk for Høren reiste,
Mens stolte Seierstegn i eders Fodspor kneiste
Mod Skyen! Har I da forglemt at eders Magt
Viinranket Galliens Liv og Død har engang lagt
I Rolf hiin Gangers Haand? At Verdens Dronning bæved,
Naar tapper Cimbrisk Helt Stridsøxen fordum hæved?
Var dette Alders Skik, var dette Fædres Viis?
Nei, de med Skiold paa Arm gav Livet selv til Priis
I blodig Leding, før de taalte Ret blev krænket,
Som var Naturens Arv, og dem ved Fødslen skienket.

End

End brast hiin Dysse nu, og Helten løfted op
Af Høiens mørke Skiød sin vaabentunge Krop,
Og saae sin Sønneson troehiertig Sved at yde
At fremmed Graadighed fuld Mætte kunde nyde;
Hvad patriotisk Harm optændte da hans Bryst!
Mord brøled han og Hævn med skræksom Torden Røst,
Han rased, Tænder skar, hans Vrede alting knused,
Hans Blod med febrisk Fart i svolnte Aarer brused,
Der ingen Grændser for hans ædle Iver var.
Saa en Løvinde, den man Ungen rovet har,
Opfylder Luften med sin frygtelige Stemme,
Gienlyden af dens Sorg Sandsrknerne fornemme:
Dens Øine funkle Ild, den reiser Manken grum,
Den slaaer med Halen, og nedfraader blodigt Skum.

Din Harm var billig Helt! Men tænk dog ei at Norden
Bar stedse taaligt Aag, og taus frembød (som Hiorden
Sin Uld for Hyrdens Sax) Land, Gods, og Ret og Brød:
Det var ei ganske Steen, det følede sin Nød.
Som Klippens lodne Søn, hvis Stolthed Aaget krænker,
Tit river i sit Baand, og brummer udi Lænker;
Saa sled og Nordens Træl tit med modvillig Harm

I Jernet, Afmagt lumsk paalistede hans Arm.
Der reisde sig Mænd af Mod af Iver fulde,
(Dog kun Forbilleder paa Ham, som engang skulde
Reent giøre Norden frie) Mænd, som oplivede
Den svage Gnist af Kraft, der sov i Hierterne.
Om Himlen sortnedes, og føle Tordner trued,
En patriotisk Flok man dog bestandig skued
I Trængsler klippefast, i Aaget glimrende,
Og Høderkronet selv i Undertrykkelse.

Som naar en Stiernes Lys med mindste Bleghed smiler
Ud over vildsom Stie, strax Vandringsmanden iiler
Med nyt fordobblet Mod til Maalet: Endlig Ørk
Ham synes nu ei fæl, ei Natten sort og mørk.
Saaledes nu og da oprandt der Absaloner
Til Dannerfolkets Trøst. O Under! Selv der troner
En Friheds Helt, en Knud i det nedtrykte Nord,
En Mand, som Krøniken nok vilde kaldet Stor,
Om hans Trophæer ved betvungne fierne Strande
End havde aldrig kneist, om ødelagte Lande
Ham aldrig havde kiendt, og gyset ved hans Navn,
Og hyldet Danmarks Spiir med Friheds bittre Savn.
Hvad? Danmark seierrigt! Er dette Trældoms Alder?
Dog see, dets Herredom med Knud opstaaer og falder:

Som

Som Lynild var dets Glands, den blinked, og
forsvandt —
Men Frihed snart igien en Ven paa Tronen fandt.
Den kiekke Valdemar et Øieblik ei nøler,
Saasnart han Folkets Ret, sit Kald og Embed føler,
Før han beslutter at udslette Rigets Skam
I ædel Hevn. Hvad Mod, hvad Kraft besieled ham!
Orcaner bar' hans Harm til Visbyes Oplags Huse,
Og Sværdet brækked ind, og som af aabnet Sluse,
Udstrømmed Indiæ Gods, og Serklands Kostbarhed
I Snekken svømmede til Siellands lave Bred.
Der stræbed mange fleer med Valdemariæ Iver
At skaffe Landet Ret, men faa kun Himlen giver
Den stolte Lykke at udrødde Slaverie,
Og fra Udlændings Baand at gisre Landsmænd frie.
Sig Bierge dyngevis for hvert et Skrit opskiødte,
En Hydre var det, man i Kampen skulde møde,
Om man end Hovedet hug fra dens grumme Krop,
Saa voxte tusind strax af blodig Munde op.
O! Christian, det var Dig, vor Skytsgud forbeholdte
At bryde reent det Aag, som Nordens Kummer voldte.
Min Musa skuer stolt hvor dine Fædre staae
Med saligt Smiil at see den store Dag opgaae.

Hvor strømmer Herlighed ind paa mit matte Øie!
En usædvanlig Skye nedstiger fra det Høie,
I Morgenrødens Blod den farvet har sin Ild,
Som Æther er den let, dens Gang er høitidsfuld.
Den aabnes — Klæd i Glands, som Solens gior til Skamme,
Den Danmark hellige, den Oldenborgske Stamme
Besøger end engang sit før saa elskte Land
At signe Folket, og sin Søn, vor Christian.

Jeg seer dens første Helt med Fred i Øiet stande,
Høi Viisdom, Ret og Skiel boer paa hans stolte Pande.

Hans Søn ophæver sig langt over Tronens Pragt,
En Borger troer jeg kun at see med Kongemagt.

Den næste efter ham har Synet fuldt af Luer,
Men o! hvor stor den Siel, som i hans Ansigt truer.

I hiins de kloge Træk staaer hans Bestemmelse
Som Værge for en Stat, hvis Grundvold vaklede.

Og Du, som efter ham besteeg en ravend' Trone,
O! Dyds og Mildheds Helt, hvor glimrer ei din Krone!

Du

Du elsked Sandhed, og et Fakkel tændte an
Som kysed Mulm og Løgn fra Dit oplyste Land.

Trompeten klinger. Hvo er harniskklædte Kiempe,
Der skinner hist saa stolt? Hans blotte Syn kan dempe
En Fiendes Mod: Jeg seer Krigsguden staae for mig,
Hans hele Mine, Daad og Navn er Seierrig.

Udmærkt af Tapperhed jeg Tronens Nestor kiender
Som styred Stat og Skib med lige øved' Hænder;
Forbauset selv Nordens Pool fik sin Monark at see
Hvis Taarne løfte end hans Navn mod Skyerne.

Hiin pryded Kronen med en nye Juveel, og strakte
Sin Magt saavidt, som før hans ædle Hierte rakte.

Og hist staaer vor Lykurg med Kongen i hvert Blik,
Nei, ingen meer forskyldt en Ærestotte fik.

Hil Dig, hvis Billed end i Oldings Minde lever!
Naar i anstukne Luft grum Morderenglen svæver,
Naar Sverdet raser, og Din Stad i Røg opgaaer,
Dit uforkrænkte Mod dog læger alle Saar.

Din ædle Søn anseer det for sit Scepters Ære,
At hans Exempels Glands kan Folket Gudsfrygt lære.

Men Du, hvis Ansigts Træk er fromme Englers liig,
Jeg spør ei, hvo Du er, mit Øie kiender Dig.
Det fiød i barnlig Graad med (o hvor bitter) Smerte,
Da Rygtet om Din Død forfærded Folkets Hierte —
Metal- og Marmorroes ved Tidens Vold forgaae,
Men Sec'ler intet mod det Monument formaae,
Som staaer i Folkets Bryst den beste Konge viet;
O! at hos ømme Børn han længer havde biet!
Dog hvad! Han lever jo endnu i Christian
Og Friderich til Trøst for sit forløste Land.

Tredie Sang.

-- — hic magnos potius triumphos
Hîc ames dici pater atqve princeps.
Hor.

Vel mig, jeg skulde da den glade Stund opleve
Da Tvillingrigets Suk og Ønsker fyldte bleve.
Fra Himlen førtes den i Solens Farve klæd
Med Blomster krønt, i høi Triumph til Jorden ned.
Udi dens venstre Arm et Forraadshorn nedvendte
Sin gyldne Aabning, og paa glade Land udsendte
Held, Gods og Frugtbarhed. Udi dens høire Haand
Laae Fredens Oliegreen; I rosenfarvet Baand
Saae Musen at den bar Hans Billed paa sit Hierte,
Som bød den ile, og helbrede Nordens Smerte.
O! trefold glade Tiid, hvor Danmarks Krøniker
Vil bryste sig af dig! Naar mange Seculer
Paa Dannerfolket din Velsignelse har gydet,
Og du en sildig Slægt din søde Frugt har ydet,
Da skal lykkalig Søn end skiønsom tegne an
Det gyldne Aarstal, og den Syvend' Christian

Med

Med samme Skrift, som i hans Fædres Siel var trykket;
Og da, naar Nordens Ven fra Sceptret er bortrykket
Til Himlens høie Fryd, naar Marmorbilledet
Paa kostbart Mausolee Aartusinde har grædt;
Da skal en Sorgens Flod den kiere Aske væde,
Den hellig' Levning af sit Folkes Trøst og Glæde.
De Dine, som sin Ven og Fader aldrig saae,
Dog taarefulde skal ved Kongens Urne staae.

Hvad seer jeg? Et Uhyr' med bistert Aasyn skuer
Paa Rigets Borgere. Af gloend' Dine truer
Misundelse og Hevn. Dets blege Ansigt bær
Fuldt Vidne om en Sorg, som det i Hiertet skiær.
Paa Kloebevæbnet Fod der rasle tunge Kieder:
Mon jeg ei kiender dig? Jo, jo, du Avind heder.
Ja ras kun, brøl af Harm, spye Edder af din Mund,
Formørk med giftig Damp vor Friheds første Stund,
Med Nordens Soel skal snart igiennem Skyen brække,
Og dig og al din Hær til Rigets Grændser skrække.
Vor Christian vinker kun, strax flygter Trældoms Aand,
Han smiler ikkun blidt, strax briste alle Baand.

O! stolte Handling, værd Skioldungers ædle Stamme!

Be-

Bereed din Dannemark, din Krone at annamme,
Din glade Indfødsret. Skytsguder festelig
Om Christian i Pragt og Glands forsamle sig.
Han sidder paa sin Stoel. Med kongelige Taarer
Han overseer sit Folk. Hans milde Ømhed saarer
Den Folk nedslagne Børn; Hvad Scene er ei det?
Hver Vinkel raaber lydt: O! Christian skaf os Ret!
Hvad synger du min Geist? Nei Christians eget Hierte
Var Folkets Talsmand, og fornam dets tause Smerte.
Han sine Sønners Arv seer i Udlændings Skiød,
Og denne ofte mæt, naar hiine græd for Brød.
Statslegemet er koldt, al Virksomhed sig taber,
Og Handel, Flid og Kunst og Dyd og Videnskaber
Vantrivs, de største Pund i Jorden graves ned,
Thi der er intet Haab de kan fremlokkes ved.

Alt dette skuer han. En kierlig Faders Smerte
Udbreder sig med Vold i Kongens ømme Hierte;
Dybt skiær den som en Piil udi hans Inderste,
Og jager qvægend' Roe paa Flugt. Medborgere!
O! lader skiønsom Tak i eders Siele brænde,
Saa tit I Øinene til Kronens Byrder vende.
Hvor snever (dømmer selv) er eders Sorgers Kreds,
Og eders Pligters Krav, hvor hastig stilt tilfreds?

For-

Foruden Nag I da til Søvnens Favntag haste,
Og eder ned i en lethæiſk Afgrund kaſte.
Det ſamme Dække, ſom med Midnats Dunkelhed
For Himlen falder, gaaer for eders Kummer ned.
I ſlumre ſødt. Men ſee! Landsfaders Øinelaage
Ved Hanegal endnu for eders Velfærd vaage:
Forgieves Edderdun og dæmpet Cithar Stræng
Indbød en venlig Blund til grublend' Fyrſtes Seng.
Hans Hierte for ſit Folk i ſøvnløs Uroe banker,
Der veltes Alper op udi hans Siel af Tanker
Som Bølger paa et Hav. Nu legger han en Plan
Til bedre Næringsbrug; Nu giennemreiſer han
Sin Stat, og Held og Flor i hver en Vinkel ſkaber;
Nu fletter han en Krands for Dyd og Videnſkaber;
Nu løſer han ſaa mildt ærværdig Bondes Baand;
Nu laaner han et Værk ſin hielperiige Haand
Som Afmagt trued før i Støv at undertrykke.
Nu ſørger han endog for uføbt Afkoms Lykke,
Han byder unge Træer i ſikker Hegn og Roe
Til næſte Seculs Gavn betimelig at groe.
Nu laer han ſtolten Kiøl krum ſig paa Stablen reiſe,
Nu Danſke Vimpel blant Spizbergens Klipper kneiſe.
Som Statsmand ſtyrker han ſit Spiir ved fremmed
Pagt,
Som Landets Fader ved at hemme Laſters Magt,

Og

Og gierde om sit Land med vel udførte Love.
Saa gyder Foraars Skye, mens trætte Landmænd sove,
Paa tørstig Ager en veldædig Regnskuur ned,
Den aarle smiler i forfrisket Grønhed klæd.

Nu reiser Kongen sig med Brystet fuldt af Iver,
Og Ilden i hans Sind end meer oppusket bliver
Af Rigets sødde Ven, sin Alders Trøst og Vel,
Til Hierters Konge skabt, og Christians anden Siel.
Behøver jeg Dit Navn for Broderbørn at nævne?
Blot det at giette Dig opflammer hver en Evne
Til glad og fyrig Tak. (Fred hvile over den,
Som danned Nordens Prints til Nordens beste Ven)
Udrustet Christian stod lig harniskklædde Kiempe,
Med Vælde rusket ud og stadigt Mod at dæmpe
Sit Folkes Klagemaal. Han Rigets Tavle tog,
Og disse gyldne Træk i evigt Marmor drog:

„ Udlænding skal ei meer mit Folkes Brød fortære,
„ Kun den Indfødtes Arv skal Landets Fedme være.
„ Blot han, som første Lys i Danske Stater saae,
„ Skal Borgerret og Rang i Christians Rige naae.
„ Men vil en fremmed Søn dog kalde Dannmark Moder,
„ Da vorde han mit Folk en huld og nyttig Broder!

Vee

„ Vee den forvovne Haand, som rokker dette Bud!
„ Det stande klippefast til Danmarks Navn døer ud. „

Min Siel! hvad føler du? Mon vor fornyede Ære
For Patriotens Bryst kan ligegyldig være?
Et mildt elektrisk Stød hver Leve-Evne faaer,
En nye og ukiendt Ild i hver en Aare slaaer.
Dog tie, min Musa, tie med hvad du selv fornemmer,
Men bland din stolte Sang med hine glade Stemmer,
Som høres oven fra Nordpolens evig' Is
Til Elvens Strandbred at udbrede Christians Priis.
Det glade Budskab, som faer ud paa Nygtets Vinger,
Af Marmorfieldet selv en frydfuld Gienlyd tvinger,
Frit Landets Engel nu drog første Aandedræt,
En Steen faldt af dens Bryst. O! hvor blev alting let!
Nye Kraft udspreder sig i alle Statens Lemmer,
Hver Vunde bliver lægt, hver egen Sorg forglemmer;
En Ven begræder ei sin nyelig tabte Ven,
En Fader husker ei, at Døden nys rev hen
Hans sidste Søn og Haab. Den mørke Skye forsvinder,
Og Rigdom maler sig paa Armods gustne Kinder.
Selv Kiv og Tvist blier fuld af Venskabs milde Aand,
Og Avindsmænd med Smiil udrække fredfuld Haand,
Ja næsten Karrighed af Glæde gavmild bliver.

Den

Den offentlige Fryd hvert Hierte med sig river
Som en utæmmet Strøm. See Feste hist og her
At tumle sig omkring som glade Satyrer.
O! undres ei, min Ven, om Patrioten skienker
Sit Beger fuldt, naar han seer Landets brudte Lænker.
Han ønsker Kongens Vel, og tømmer sin Pokal,
Beseglende hver Skaal med harmløs Tordens Knald.

O! lad mig tage Deel i disse muntre Scener!
Hoirøstet Ærlighed her qvæder, hvad den mener;
Her bruger Lystighed Naturens ægte Sprog,
Er det end noget vildt, hvor yndigt er det dog.
Langt meer elskværdigt, end den melankolske Glæde,
Som lister sig op til en stolt Erobrers Sæde:
Mistroisk kommer den, med maalte Skrit den gaaer,
Og Pine glimrende af en tvetydig Taar.
Den smiler med et Suk. Den raaber: Lykke! Lykke!
Skiønt hemmelige Nag dens qvalte Hierte trykke.
Med blege Kinder den besynger Seirens Dag,
Og tænker paa en Ven, som faldt i samme Slag.
Tyran, o! roes dig ei af slig fordreiet Glæde,
Ak, torde kun dit Folk, det vilde heller græde.
Nei, det er Christians Roes, at ingen Frygt og Tvang
Om stolten Indfødts Ret udpresset Nordens Sang.

Dog hvad? Er Folkets Raab da stedse Sandheds Borgen?
Som Skyer drives paa en stormfuld Vintermorgen
Af Vinden hid og did, snart blinker Solen frem,
Dens matte Guld igien strax skiuler sig bag dem;
Saa et ustadigt Folk snart laster, snart bifalder.
Men aldrig Christians Priis hans Land tilbagekalder,
Hans Hulds den glade Frugt skal evig vare ved,
Hans Minde blomstre skal med vor Lykksalighed.
Graahærdet Olding froe i sin Lovhyttes Skygge
Skal samle sine Børn, sin høie Alders Hygge,
Og sige smilende: Kong Christian det er
Som gior at jeg med Lyst kan savne eder her.
Han gior at Flid og Dyd sin Krands ei meer skal savne
Han styrer Rigdom ind i folkevrimlend' Havne
I Bondens Furer han fremlokker gylden Høst,
Og Hyrdens Pibe selv indblæser Liv og Røst.
Alt føler Ham, sin Siel. Lad eders Hierter lære
I varm Gienkierlighed at sette Pligt og Ære!
Hver vorde for sin Ret den glade Sandheds Tolk,
At Tvillingrigets Børn ved ham blev til et Folk.

Fierde

Fierde Sang.

Jam fides & pax, & honor pudorqve
Priſcus, & neglecta redire virtus
Audet, apparetqve beata pleno
Copia cornu.
Hor.

Driv bort du dunkle Skye, ſom Eftertiden dækker,
Viis min oprømte Aand de lange glade Rekker
Af kronte Seculer, ſom Norden foreſtaae,
Og Indfsds-Rettens Børn med Sang i Møde gaae.
Hvad ſtolt og ædelt Syn! Som naar den blide Sommer
Med yndig Regn og Soel fra Himmelen nedkommer,
Da ſkyder Agren Ax og Brød for næſte Aar,
Og al Naturen en forynget Skiønhed faaer:
Og Granen ſamler Kraft i ſin den ranke Stamme,
Og Engene med Guld- og Purpurtepper bramme,
Og Skovene faae Liv, og Fugle uden Tal
Opfylde med Muſik den Krandsbehængte Dal;
Saa Chriſtian, den Ret, ſom Du Dit Folk har
givet,

I hele Riget har nye Vext, nyt Mod oplivet,
Den varmer som en Sool i Statens Inderste,
Og skienker alting en fornyet Skikkelse.

Indfødte Adel nu sin Konges Stoel omringer,
Og arvet Troskab den, ei leiet Huld medbringer,
Den danner Dannemark ei efter Frankrigs Plan,
Og tænker ei for sig, men for sit Fædreland.
Den sin Erfaring til sit Folkes Vel anvender,
Og ubekiendte Lys i Fyrstens Raadsal tænder.
Den veier kierligen sin Landsmands Kræfter af,
Formindsker heller, end forøger Statens Krav.
Og Folket glæder sig; Det veed en Broders Hierte
Kan ikke være lukt for Brødres Nød og Smerte;
Det veed, at hvert et Suk, at hver en Sorgens Taar
Blier følt af ham, og giør hans ømme Siel et Saar,
Naar kold Udlænding i sit Kabinet foragter
Hans Undergivnes Graad, og kun sin Plan betragter.

Hvor iiler Lærdoms Søn utrættet i sit Løb!
Hvor styrkes ei hans Aand ved Fremtids glade Haab!
Han seer den Krands bereed, som engang ham opretter
Sin Ungdoms Sveed og Flid og mange vaagne Nætter.
Ei længer frygter han, at fremmed Haand den Løn
Skal rykke bort, som kun tilkommer Landets Søn.

Nei,

Nei, hvil i Kongens Ord, du unge Borger, ene
Du Lønnen have skal, men ogsaa den fortiene —
Mit glade Øie seer de feire Plantebeed,
Hvor Dyd og Lærdom staae omgierdede med Fred,
Og Poder elskes op til Statens Zir og Ære,
Som snart skal flyttes ud, og modne Frugter bære:
Betids de spæde Bryst her Manddoms Stempel faae,
Maaskee en Newton i hiin Lærling kan opstaae.
Lykksaligt Tvillingland, hvor det er Tronens Hæder
At amme Viisdom op, og ympe gode Sæder
I hellig Ungdoms Siel! Hvad Høst beredes her!
Langt meer end Seculers Velgiører Christianer.

Til hvilken hellig Fest er det I pryde eder
O! Viisdoms Døttre, med nye Glands, nye Yndigheder?
Hvad? Staaer ei Christian med Indfødts-Lov i Haand,
Og dennem smilende indbyder til sit Land?
Nu iile de til Nord. Hør hist, hvor Rostret lyder,
Hvor Dydens Bud udi en Honning Strøm nedflyder!
Her drages Hedenold frem til den klare Dag,
Vi høre Kiempens Skrig, og Sværdets tunge Slag.
Tam Lynild hentes ned i Philosophens Stue;
Guldstriimet Sommerfugl, og purpurvinget Flue
Tye til en Dansk Linnee. Fra Dalens stille Favn

Gaae Blomstre 'slokvis bort at høre deres Navn.
Tys! hvilken sød Musik! Fortrylte Strænge røres,
En munter Sammenlyd af stolte Skialde høres,
Ham synge de til Priis, hvis kongelige Gunst
Fremkaldte af sin Nat de gamle Barders Kunst.
Maaskee min Sønneson om Indsødsret tør vove
Et Qvad, naar disse Riim i Lethes Mørke sove;
Maaskee en nye Pindar i høi olympisk Glands
Afriver længe før min Tindings grønne Krands.

Athenens Kunster og til Nordens Fristad fare;
For Evigheden de sin Stifters Træk bevare,
Belgisveren staaer frem af haarde Marmorbrud,
Og Danmarks Fædre gaae af Norske Ertze ud.
Og Du er Christian, og Du er Christians Broder,
Og Du den Dannebod, vort Lands og Konges Moder!
Hvi skal jeg eder kun i svage Aftryk see!
Saa vil en sildig Søn udbryde sukkende.
Jeg nævnede Athen. Behøver du at lære
Mit stolte! Danmark, af en Phidias at ære
De raske Helte du opammer i dit Skiød?
Nei! Fredriks store Siel til Eftertiden brød
En nye og ukiendt Vei for dine Sønners Minde.
(Hvad Stie til Evighed, som han ei veed at finde)
Han lærer Stenen selv at tale; Med Foragt

Anseer

Anseer en Marmorgud nu al sin Grædske Pragt.
Her Nygtets Tempel er, indviet Danske Dyder *);
Bort Fabler! dette Sted ærværdig Sandhed pryder.
Enfoldige Zirat hos Fridrichs Blomsterbeed!
Kun Helten føler det opløftede derved.
Til fordums Hændelser hans Siel tilbage skrider,
Han læser, og hans Aand blier fuld af andre Tider.
O! tause Talekunst, hvert Navn en Lærdom er,
Hver Steen en Mine rig paa nye Betragtninger.
Flyv daglig hid, min Geist! din Borger Ild at nære,
Føel Lyst og Mod og Kraft til værdig Dansk at være,
At hiine Fædre, hvis Erindring giemmes her,
Maae ikke blues ved du deres Landsmand er.

Hvad Geist! Er det ei nok at Kunst og Lærdom blive

*) En gandske original og ubort Maade at hædre værdige Landsmænds Asmindelse paa, har Hs. Kongel. Høihed Arveprindsen viist sin Alder. Denne høie Patriot og Skiønner af Fortienester, lader i sine Lunde ved Jægerspriis oprette Marmorstene, til Erindring af store Danske og Norske Mænd. Enhver Steen er blot betegnet med et Navn, som: Tyge Brahe, Mogens Gise o. s. v. Men hvor meget besatter ikke denne korte Indskrift i sig? Disse Mindesmærker lade sig ved Beskuelsen bedre føle, end beskrive.

Ved Indfødts-Lovens Smil paa nye opvakt' til Live,
Er det ei nok, at den gier sine Sønner Brød?
Skal Rigdom og ved den opstaae af Havets Skiød?
See, paa sin Borgerret aarvaagne Kiøbmand stoler,
Og fra sit Skriverbord bespeider begge Poler:
Hans Skib forstaaer hans Vink, og flyver flux afsted
Forvandlende til Guld alt hvad det rører ved. —
Han lader Indien ved Danske Kyster lande,
Og fører Norden ud til Mogols hede Strande,
Hvn byder sin Harpun at qvæste modig Hval
Som danser sorgeeløs blant svømmende Krystal.
Er det ei Christians Aand, som disse Seil oppuster?
Ei Indfødsrettens Skyts, som dette Skib udruster?

Ærbødig tænker jeg, Vindskibelighed, dit Navn,
Du Nationers Drift til fælles Vel og Gavn,
Som væbner Søemands Syn, antænder nye Sole,
Og sammenføier den forbauste Klodes Pole.
Ved dit det tause Nik blev allerførste Mast
Fra Biergets steile Top i Havets Bølger kast;
Dig har hvert Folkeslag sin Magt og Vælde skyldet,
Du Staters Forraads Huus med Overflod har fyldet
Fra den Tiid vinget Skib fra Tyri stolte Havn
Til Herkuls Støtter bar Phoeniciernes Navn,
Og indtil Themsens Stad, og den ved Amstels Strande

Ind-

Indbyrdes mellem sig fik delet Jordens Vande.

Saa stort er Nordens Held og den Velsignelse
Som krone skal endog ufødte Borgere.
Men er og dette alt? Paa Krigens blodig Bane
Jeg seer en Helteslægt at følge Ærens Fane.
Mon indfødt Stridsmand blot forsvarer eget Liv?
Nei han forsvarer Huus og Born og Ægteviv.
Hvor slaaer han tunge Slag! Hans Siel ved Landet hænger,
Ei skaaner han naar det til Arm og Værge trænger.
See hvor forsagt og kold hiin Leiesvend udgaaer,
Hvad har han der er kiert at vove Livet for?
Læs Norges Kroniker, saa skal du faae at vide
Hvordan det gaaer, naar Sværd og Hierter sammen stride,
Naar Odel varmer Bryst, da, da og ikke før
Staaer det som Klippen selv, og vinder eller dør.

Ja Odel! Norges Zier og elskte Skytsgudinde!
Hvor er en Ædelsteen af din Værdie at finde?
Selv midt i Fæden du giør Under. Granens Top
Din evig' Lov og Roes til Skyen løfter op.
Hver Field dit Alter er, hver Luur din Vælde priser,
Paa hver en Jordplet du velgisrend' Fodspor viiser,

Du gier hver Aarstiid Vink, og dine Yndlinger
Til Lyst, til Gavn, til Pragt, den villigt Offer bær.
Ei Normand langsom Vaar Lyst Mod og Haab betager,
Ei Sommerheden til uvirksom Skygge jager,
Ei Høstens Storm og Slud kan gierde for hans Flid,
Snecklædde Vinter selv er ham en brugbar Tiid.
Tael, Guldbrands fede Dal, hvor Liv og Frihed hersker,
Hvor Landmand egen Sæd med muntre Arme tersker,
Hvor Odelsbondens Skov oplofter stolten Top,
Men falder ved hans Nik, naar Slot skal kneise op.
Hvor Lammets Fromhed i de tappre Bryst opvælder,
Som Bisrne Mod bebuer, naar det en Fiende gielder;
Hvor store Siele boe i Folk af ringe Stand,
Hvor Kunst og Hændighed har Dyrker i hver Mand.
Hvor gamle Sanddruhed og Troskab endnu findes,
Hvor Ærlighed med et troskyldigt Du forbindes;
Kort, hvor den spæde Dreng lyksnsker sig i Løn
Med Risten i sin Arm, at han er Dalens Søn.

Saa værdig, Danmark, er den Søster, som du deler
Din Christian med. Hun dit, du hendes Bryst besieler
Med samme Ild. Foreent' ved et lykfaligt Baand
Selv

Selv over Havet I hinanden række Haand:
See hist mod Norges Skier de Danske Bover trille,
Mens Norske Dønninger ved Danmarks Bredde spille.
Og her erindrer sig, du gamle Axels Stad!
Min Geist din stolte Daad, da Trængsler Rad paa Rad
Udfordred dig til Kamp, og dine Manddoms Dyder
Saa grusomt prøvede. O! Nordens Rom! (saa bryder
Den ud) Du hæver Spiir høit op i hviden Skye,
Men endnu høiere det ærefulde Rye
Af dine Sønners Mod og Tapperhed opstiger,
Da du indsluttede to ødelagte Riger
I din trofaste Arm, og hele Danmark laae
Forinden denne Vold; Da var det Verden saae
Beundrend' dine Børn at binde Sværd ved Belte,
Og spage Borgere forvandlede til Helte,
Og Hænder, vante kun til Fredens Øvelser,
Udsprede Nederlag i stolte Fienders Hær.

Som naar en beegsort Skye med Uveir svanger drager
Mod trodsig Klippe op, de mødes, Torden brager,
Ild styrter ud, og al Naturen brøler Mord,
Og Have strømme ned paa angestfulde Jord;
Saa drog en modig Hær mørk frem mod dine Volde,
Triumphen foran gik, alt færdig at udfolde
Sin Fane; Men den seer — hvad ingen Sang kan naae—

I

I Spidsen af sit Folk den Danske Fridrich staae
At døe for Fædres Stad. Hans Aasyn Skræk indgiver.
Dog sin blodstænkte Flok den frem til Angreb driver.
Røg mørkner Himlen alt, og tusindvinget Død
Med Hvinen flyver ind i dit betrængte Skiød.
Uhyre Klumper Jern slaae Templer ned i Grunde,
Men dine Stridsmænds Mod de ikke knuse kunde.
En Borger smiler haant ad sit nedfaldne Huus,
Og Hevnens Redskab selv opsøger i dets Grus.
Stormstiger reises. Stok og Steen og Alt er Vaaben,
Kun giennem Borgers Bryst er Vei til Staden aaben,
Hans Siel er døv imod det tordnende Metal,
Og styrkes i sin Kraft ved dræbte Naboes Fald.
Mand brydes nu med Mand. Lemlæsted' Fienders Kroppe
Nedrulle dyngevis fra Kiemperne deroppe,
Som slaae Indfødtes Slag. Kom, Kiøbenhavn, ihu
At du ved disse Slag er Stad og Dansk endnu!
O! havde Borgermod og patriotisk Varme
Ei opfyldt disse Bryst og styrket disse Arme
Til en ulige Kamp, og til at trodse Ild
Og Sværd og Døden selv, hvad var du blevet til?
Lad deres Minde da, o! lad det helligt være;
Lad sildigst Efterslægt af slige Fædre lære

At

At standse Seirens Strøm, og fælde Krigens Dom,
Og slaae, som der skal slaaes for Huus og Eiendom.

Hvad er Din Indfødsret, o! Christian, hvad andet
End Odel, hvormed Du velsigner hele Landet?
Fra vor medfødde Arv Du drev Udlænding bort,
Stolt siger nu Dit Folk om alting: Det er vort!
Kan Flid, kan Tapperhed ved Odelslov oplives
I mindre Kredse, hvad, naar hele Staten drives
Af dette store Hiul? En Malling skal opstaae
Og nye Materie til Folianter faae.
Hvor giennemtrængende er ei den Røst som kalder
Til ædle Handlinger vor glade Friheds Alder!
O! Zittre Landsmand, selv midt i din stolte Fryd,
Hør Indfødsrettens Krav: Retskaffenhed og Dyd!
Europas Øine op til Norden vendte ere;
De forske om du og har Kraft din Rang at bære.
Din Idræt svare dem! Dit Forhold raabe saa,
At Verden Christiani hans Sønner ære maae.

Tør Digterharpen sig for Himlen lade høre,
Og Høitids Toner ind i Helligdommen føre?
Algode! Du hvis Gunst giør Danmark lykkeligt,
At love Dig er hver fornuftig Skabnings Pligt.

Din

Din Ømhed mod mit Folk udfolder Hiertets Vinger,
Med varm og ydmyg Tak til Dig det sig opsvinger.
Bliv ved at ynde os, Du vore Fædres Gud!
Bred selv i vore Bryst Din Frygt og Ære ud!
Styrk hver en Borgerdyd, at alle Folk paa Jorden
Grandgivelig maae see, Du er Regent i Norden!
Smil ned paa Kongens Huus! Omgiv med Fred vort Land!
Og silde tag igien Din Skienk, vor Christian!

Ode

Ode over Indfødsretten.

— — — decies repetita placebit.

Hor.

Til Læseren.

Adskillige ville nok forundres over, at jeg har skrevet tvende Digte om samme Materie, allerhelst, da jeg har været saa udførlig i det ene af dem. Læseren bør derfor vide, hvad Anledningen var til nærværende Ode, og dermed forholder det sig saaledes: For en 6 a 7 Aar eller saa omtrent siden, udsatte Selskabet til de skiønne Videnskabers Forfremmelse en Premie for den beste Ode over Indfødsretten. Jeg vilde prøve min Lykke, lige saa vel som andre, skrev det Stykke, som her sees, og sendte det paa behørig Maade og i rette Tid til Selskabets da værende Secretaire. Men jeg hørte aldrig, hvad Skiebne det havde. Ventelig er det blevet forlagt og glemt, thi dersom det var kommet under Bedømmelse, havde jeg dog i alle Fald faaet nogen Efterretning derom.

For deres Skyld, som have den kierlige Skik at udlægge Mottoer anderledes, end man selv vil have dem forstaaet, maae jeg anmærke, at det ovenanførte ikke vil sige, at min Sang skulde kun-

de

de læses ti Gange med samme Fornøielse, men at Emnet selv, nemlig Indfødsretten, er enhver Patriot saa kiert, at han ikke letteligen kiedes ved at see eller høre mere derom.

O! du hvis aldrig trætte Røst
Den raske Hyrdes Sang besvarer,
Naar Landets Faders Priis udfarer
Af hans taknemmelige Bryst;
Gak ud af Bierget, hvor du boer,
Ensomme Echo! før min Stemme
Paa Ørnevinger om i Nord,
At hver en Dal og Slet maae Skialdens Qvad fornemme.

Bort Nedrige, hvis Hierte er
Til intet Fædreland forbundet,
Som ingen venlig Drift har fundet
At elske noget Sted i sær!
En Caraib er mindre vild
Naar han sin Ørkens Fiende æder
Med graadig Tand. Hans Borger Ild
Forgylder Plettерne i hans barbarske Sæder.

Bort I som sælge eders Huld
Til hvilken Stat, der meest kan byde,

Og

Og næste Stund svigagtig bryde
En Pagt, som grundet var paa Guld!
I gaae i Kamp, ei følende
Den Sag, som eders Blod forsvarer,
Hvis Hede strax uddampede,
Da Dødens Torden taug, og Brag af Stridens Farer.

For eder vaagner ei til Klang
Camoenens den indviede Stemme,
Nei, eders kolde Siele giemme
Og fatte ei saa hellig Sang.
Medborgere! hvis Fødestavn
Er eders Ære, op og hører!
Til Hæder for det Danske Navn
Og Patriotens Lyst jeg Harpens Strænge rører.

Min glade Røst skal blande sig
Med Dannerfolkets Høitids Toner;
Jeg være taus blandt Millioner,
Hvis Harmonie er Himlens lig!
Saa iler svadsigt Kildevæld
Til Bækken, som i Krattet flyder,
Men tabes snart i Glommens Svælg
Der vild og skummende i Havet sig udgyder.

Monark! det er Din Kierlighed
Som skaber Maal i disse Tunger,
Hør, den bekrandste Muse sjunger
(O! hvilken Sang) kun Lyst og Fred.
End havde Du Provintser lagt
Til Dit foreente Tvillingrige,
Jevnsides med Din Glands og Magt
Da skulle Folkets Nød til hvalte Skye opstige.

Dets tvungne Hurra skulle sig
Med Suk og uglad Mine blande,
Og Enkers Taarer skulle vande
De Laurbær, som man fletted Dig.
En faderløs og nøgen Hob
Af gustens Hungers Tvang udtæret
Ved Siden af din Vogn med Raab
Om Brød — den skulle, ak! Din Seiersfest vanæret.

Dog lad Pæaner døve dem.
Omkring den sikkre Trone gvæder
Lydt Hyklerie og hæse Glæder,
Kun muntre Aasyn viises frem.
Og Fyrsten troer, enhver er glad
Som han — Men tys! Natuglen skriger
Blant Gruset af en øde Stad
Ud over steenstrøet Mark, og Løgnens Røst modsiger.

Her

Her toner kun oprigtig Fryd,
Thi Christians Børn er lykkelige,
Og Luften bæver i hans Rige
Af en ublandet Jubellyd.
See hvor Monarken mandelig
Sit Bryst imod en Kiempe setter,
Som stolt af Hævd opblæser sig,
Og stærk af mange Aar de største Helte trætter.

En Trold, som døver Sværd og Skud;
Som inden Hiertets egne Volde
Trygt alle Angreb kan udholde,
Og drives (o hvor sielden) ud.
Hans Navn er Fordom: Menneskets
Forsvarer selv sin Yndlings Krone,
Han vinker blot saa knæler det
I Baand og Skiendsel ned for hans tyranske Trone.

Han pryder sig med Sandheds Dragt
Fornuften tier og tilbeder,
Og Himlens Søn uhyret heder
Skiønt Last og Løgn har ham frembragt.
Foruden Tal hans Afkom er,
O! I bedragne Dødelige!

Med lutter falske Slutninger
Befolker han sit Hof og vidt ubredte Rige.

Han sine blinde Dyrkere
Med Dolke mod hinanden ruster,
Og Mordbrands vilde Blus oppuster,
Og glæder sig ved Flammerne.
Fra Verdens Barndom Brødreblod
Ved Brødres grumme Arm udgydet
Har sprudet paa hans Trones Fod,
Og langs hans Altere i fulde Bække flydet.

Klæd dig, mit Land, i Foraars Pragt,
Du føled og Tyrannens Vælde;
Men Christian sagde: Jeg vil fælde
Og knuse denne Voldsmands Magt.
Ei længer skal af Nordens Æt
Imod en skændig Fordom sukkes,
Ei længer skal fra Arveret
Dans fødte Afkom ved en Fremmed udelukkes.

Udlænding kom. Han stødte.
En Marmormuur med et sig reiste
Som Dannevirke op og kneiste
Imellem ham og Borgerne.

Hans

Hans stolte Flugt stod stille ved
En Skrift, der raabte ham i Mode:
Min Ære er den Kierlighed
Som evig i min Siel for Nordens Folk skal gløde.

Saa flyer tilvant Novbie hen
Af fremmed Honning sig at nære,
Og uretfærdelig fortære
Det som tilkom Arbeideren.
Men Kubens Eier pludselig
Den skadelige Giest udkaster;
Strax hines Mod fordobler sig,
Og surrend' Flid paa nye fra Urt til anden haster.

O! Christian, af Din gyldne Lov
Du snart skal gyldne Frugter høste;
Hvor vil Dit Øie sig forlyste,
Naar mangen ædel Dyd som sov
Fordi dens Jordmon var for haard,
Du seer til Vext og Flor udklækkes,
Som naar i yndig Urtegaard
Et Blomst ved Foraars Regn af skiulte Rod opvækkes,

Med Hæder skal Du vorde graa,
Og naar Du silde overgiver

Dit Scepter, og af Konge bliver
Vor Skytsgud, skal du ofte staae
I en oplyftet Soel og see
(Og dette Syn Din Aand skal smelte
I Vellyst) Danmark glimrende
Blant alle Land, som sig paa Moderkloden velte.

Ewald eller den gode Digter.

— — cujus reciner jocosa
Nomen imago.
Hor.

Stiig ned af hellig Væg, min Harpe, løft din Røst!
Jeg føler Musens Drift i mit udspendte Bryst.
Nei, nei, det er ei dig, du Avinds blege Datter,
Hvis Flugt til Evighed forgieves sig udmatter,
Og paa et æret Navn sig derfor kaster hen,
At følges uforskyldt med det til Himmelen;
Det er ei dig, som her befaler mig at sjunge,
En patriotisk Aand har løst min stræbend' Tunge.

Despotiske Kritik, leg kun din Svøbe hen!
Naar Hiertet synger, da foragter Musen den.
Forstyr ei efter din vanhellige Sædvane
Dens Løb, og kast ei Steen til Anstød paa dens Bane.
Er Sangen slet, den af sig selv nok finder Vei
Til Lethe, er den god, saa dræber du den ei.

O! nei, jeg seer min Krands. Jeg seer hvor Sandheds Venner
Fra en til anden Slægt med broderlige Hænder
Mig vinke Bifald til, fordi med vældig Sang
Jeg priser ham, hvis Streng saa sødt for Danmark klang.

Ei blot med Gravhøi saae man Nordens tappre Fædre
Men og med Vers en Skialds Hukommelse at hædre.
Naar Høien sprædes ad af Storm og skylles hen
Af Pladsregn, da staaer Sang udødelig igien.
Lig hellig Bautasteen paa de alt jevne Sletter
Den Tidens Anfald med en langsom Modstand trætter,
Den har sin Sikkerhed udi sin egen Vægt,
Og taler Skialdens Roes til den ufødte Slægt.
En levend' Digter tit sit eget Rygte bygger
Paa Marmoret, som i Cypressens stille Skygger
Bedækker afdød Skiald, han elsker Laurbær frem
Til egen Tinding, naar han kierlig vander dem
Som bare hiin sin Krands. Dig, Ewald, vil jeg synge,
For Efterverdens Folk min Røst skal liflig klinge.
O! vee den Digter, som ei higende attraaer
At leve i sin Grav, og seire over Aar.
Ham ingen Krone skal af gunstig Muse flettes,
Ei noget Monument skal paa hans Høi oprettes,

Han

Han sang foruden Kald, den lave Støvets Søn,
Blev hastig glemt og fik Foragt til billig Løn.
Ja lad kun Ormene den Usles Navn fortære
Som lod sin Alders den forvendte Smag regiere
Sin feige Aand, og blot for Timers Bifald sang
Et Skytisk Qvad som Frygt og Haab hans Geist af-
tvang.
De beste Skialde, som for Evigheden skrive,
Heel ofte savne maae fortiente Roes i Live,
Men naar den Haand som skrev, forvandlet er til Støv,
Da skyder først dens Knop sit grønne Foraars Løv.
Held dig mit Fædreland! Kun der en Ewald smager
Sin Alders Bifald, og mens han er til, behager.
Hans Hæder vakler ei, men som naar svage Stød
Af arrig Bølge paa grundfæstet Klippe brød,
Den staaer og spotter dem; Saa staaer hans Digterrygte
Og har ei, Chapelain! din Skiebne at befrygte.
Hans Navn behøver ei et troløst Monument
Af Marmor, Folkets Røst eenstemmig har bekiendt
At han var Danmarks Lyst og Danske Musers Ære,
Og Avind! hvad du selv saa gierne vilde være.
Min Musa, som hans Flugt Mod, Ild og Lærdom gav,
Skal ogsaa strøe sin Blomst taknemlig paa hans Grav.
Hvor ofte bøied' den et rørt og henrykt Øre

Til Skialdens Strænge, naar han lod Himlens Toner høre.

Som det Christal hvormed hans herliggiorte Siel
Nu øser evig Lyst af Livets Kildevæld,
Saa er min Hensigt reen. Mon Ewalds Aske smiler
Med en Erobrers Smil, naar Hyklesangen iiler
Til hans blodstænkte Fod, og nedrig Smiger svær
At han sit Folkes Lyst og Landets Fader er,
Skiønt Staten anseer hver af hans forlængte Dage
Som Tegn paa Himlens Harm, og Tillæg til sin Plage?
Kan Ewald kaste i løgnagtig Muses Skiød
Metallet, som saa tidt paa Sandheds Gierde brød,
Som mægtig Tosse med en Plato sammenparrer,
Og ahnet Sybarit med Uticas Forsvarer?
Nei, nei, hans tause Grav ei takker for min Sang.
Maaskee (velgrundede Formodning) ei engang
Den Skurretone, som fra nedre Jord opstiger,
Naaer Himlens Grændse og Udødeligheds Riger.
Maaskee henrykket af den Herlighed som gaaer
Langt over alt Begreb, vor Skiald hos Tronen staaer
I saligt Arbeid med at øve Røst og Tunge
Til Deel i Hymnerne, som Cherubimer synge.
Maaskee han mætter nu sin videlystne Aand
(Da han ei hindres meer af Støvets tunge Baand)

Med

Med at beſee Guds Stad. Forklaret han ſig ſvinger
Fra Soel til Soel og faer paa Lynets raſke Vinger
Flux ad Cometers Vei. Han Himlens Borger er,
Ei Jordens, ſom han nu dybt under Fødder ſeer.
Ak ja! naar Muſens Flugt i Middags Solens Straaler
Sig taber, Mængdens Syn beundrende ei taaler
At følge den, (ydmyg, o! Jordens Sanger, dig)
Selv da dens Afmagt ei formaaer at trænge ſig
Til Evighedens Folk, og gribe Himlens Krandſe,
Ved Tidens Atmoſphær dens ſtolte Ønſker ſtandſe.

Jeg ſynger ei for dig, nei Ewald! ei for dig,
Thi du forklaret er, og høi, og englelig,
Og Morgenſtierners Sang, ſom Støvet ei kan høre
Ei tænke, fylder nu dit aandelige Øre.
Min Strang, Medborgere, for eder bæver kun,
I ſkulle høre, hvad i enſom Aftenſtund
Mig Muſen hviſked' til, naar ved de grønne Banker
Paa dig, o! *) Gretesholm, jeg laae i dybe Tanker
Og grubled hos mig ſelv: Hvad er en Digters Kald?
Hvad Pligter kræves af en god og nytrig Skiald?
Mon Laſtens Vælde brudt, og Dydens ſtyrket bliver
Naar (ſkiønt af Sandhed ført) romantiſk Pen beſkriver
Den Høi jeg hviler paa, den ſivbegroede Øe

Som

*) Et Sted i Sielland.

Som svømmer for mit Syn i speileblanke Søe?
Naar ved Camoenens Kunst hiin raslend' Kilde taler,
Og Skoven lyder af forelskte Nattergaler?
Nei Musa! Sving dig fra den sivbegroede Ye
Op til den Arm, som den udkasted i sin Søe.
Tilbed den Magt som gav det døde Vand et Mæle,
Og byd hver følsom Aand for Glædens Fader knæle.

Tael o! Erfarenhed, du Viisdoms Moder, tael!
Tael over Land og Bye, tael ind i Kongesal,
Siig hvad der bær en Stat paa Atlas stærke Skuldre,
Og dækker Tronen selv, naar vrede Uveir buldre?
Mon Dynger Guld, som kun ubrugbar Aske er,
Saasnart Indbildningen nedsætter sammes Værd?
Mon vaabenklædte Mænd, udrustede med Torden,
Som blot en umild Luft slaaer tusindviis til Jorden?
Mon Jernbeslagen Port og Ringmuur nok saa stolt,
Hvortil Forræderie har ofte Nøglen følgt?
Mon Skibe krydsende for alle Verdens Vinde?
En Storm — og deres Spor er ikke meer at finde.
Hvad da? Religion, kun den staaer klippefast,
Den styrker Folkehæld, naar andre Støtter brast,
Naar fineste Politik omtraver udi Mørke
Og bygger Kunst og Kunst, men søger ei sin Styrke
Sin rette Grundsteen her, o! hvor er den da svag!

Skam

Skam og Raadvildhed er dens Deel paa Nødens Dag.
Den zittrer ved et Puft. Med sin indbildte Vælde
Kan Lykkens mindste Stød den syge Kiempe fælde.
Nævn mig o! Krønike, det ubekiendte Land
Hvor ei Religion stod først i Statens Plan,
Før farlig Vantroe man dumdristig frede torde,
Af Erz og Mærmor man for Pøblen Guder gjorde.
Nu Christnes sande Troe! Hvad har den Skiald fortient
Som sammes hellig Ild i mangen Barm har tændt,
Som aabned' Hierterne for Dydens rene Drifter
Ved Harpens Tryllekraft, og prædiked i Skrifter?
Hvor mangt et saligt Ord paa bløde Toner kom
Ei giennem Øret ind i Sielens Helligdom!

Sang! farlig er din Magt. En Kniv i Daarens Hænder
Som den forvovne Last mod gode Sæder vender.
See hist med Vittighed udruster Vantroe sig,
Bespotter Dyden, og paaforer Himlen Krig.
I sød Sirenesang udbryder giftig Tunge
Og stieler Bifald af den ubefæsted' Unge.
Han lokkes fra sin Gud. Tie o! Barbar, tie dog!
Mon Himlen til sligt Brug har Jorden lært sit Sprog?
Et mindre Udyr er en grum Numidisk Løve
Som Vandreren hans Liv, men ei hans Siel kan røve.

Ukaldte

Ukaldte Digter, som den tvungne Muse selv
Ei uden Suk har tient, betragt dit Værk og skielv!
See Skarer slæbes hen til evig Straf og Plage,
Som deres Mørder dig de hylende anklage;
Fordærver! o! din Dom skal sønderslaae din Aand,
Naar hisset deres Blod blier krævet af din Haand.
Dit Laurbær falmer da, til Skiendsel blier din Ære,
Og din Udødlighed skal just din Marter være.
Endt, endt er det Bedrag som Verden daarede,
Udi et andet Lys faaer du dig selv at see.
Fra dit opklared' Syn det grove Dække falder,
Du sammenkiedede fra en til anden Alder
Fra Fædre ned til Børn blier blot Ulykker vaer,
Som du med giftig Spot mod Himlen stiftet har.

Jeg vender Øiet fra den gruelige Scene.
O! du i hvor du er, som Museerne forlene
Sin ædle Gave, yng som Ewald, Dydens Pris,
I Herrens sande Frygt du Verden underviis
Ved gode Skrifter. Ak! i Støvet som vi bære,
Kan man ei stedse med en Helgens Vandel lære.
Her føler Menneskет sin Afmagt. Christne Skiald!
Oplys din Broder og bevar hans Fod for Fald;
Udi sin Bryllups Dragt føer Dyden til hans Side,
Viis ham sin Siels Værdie. Den Unge du i Tide

Lær

Lær at hans Christne Navn er Adelskab og Rang.
Behagelig er da for Himlens Gud din Sang,
Barmhiertig, faderlig og mild dit Levnets Pletter
Han da med Pagtens Blod bestryger — og forgietter.

Her glimred Ewald i sin rette Digter Glands,
Det var Juvelen i hans Hoveds stolte Krands.
Men see hans store Siel foer ud i andre Straaler,
Liig Solen som med et og samme Blik udmaaler
Liv til den stolte Eeg og til den ringe Rod,
Som ydmyg Lyset flyer, og dybt ved Eegens Fod
Ernærer Madiken. O! Digtekunst, du tabte
En Aand, som Nordisk kiek sig Flugt og Vinger skabte
Af egen Forraad, og med høi Foragt saae ned
Paa Esterabelser af Fransk Letsindighed.
At legge Fædres Sprog i udenlandske Kieder,
Opkaage zirligt Fias og gamle Vittigheder,
Og spæde et Qvintin af Geist med Centner Vand,
Var Haan og Væmmelse for hans selvtænkend' Aand.
Hans Musa overlod en lavere Forfatter
Med misbrugt Parodie at vække Daarens Latter.
Hans Digterevne var til større Maal bestemt
End med Ureenheds Aand og mat tvetydigt Skiemt
At smitte Læserens Indbildningskraft. Han brugte

Vel

Vel Syoben nu og da sin Alders Feil at tugte,
Men ærbar, som en Mand, han uden Haadhed slog,
Og ikkun Daarlighed, ei Dyden, Skræk indjog.
Satiren raser tit. Naar den vil Lasten ramme,
Faaer ved dens vilde Slag selv Dyd en blodig Skramme;
Bort, bort med Riset, naar Anstændighed og Ret
Og Klogskab styrer ei den Haand som fører det.
Bort med Satiren, naar en lystig Geist ei skaaner
Hvad helligt være bør: Navn, Rygte og Personer.

Men see den fromme Skiald ei Lasten blot beleer
Foruden Bitterhed; O! han gior endnu meer.
Han bliver lutter Ild, tidobbelt han sig fryder,
Naar han kan gyde Dag ud over skiulte Dyder
Og nogen ædel Daad fremtrække af sit Støv,
Og flette Landsmænds Haar i Egens stolte Løv.
Da griber han med Kraft det kiere Navn, og svinger
Sig op i Skyen, som naar Ørnens stærke Vinger
Besøge Solen med sit Rov; det svimler ved
Paa ubekiendte Land og Stæder at see ned.
At vie Evighed velsv'de Borgerpligter
Det er dit Kald, om du vil være Folkets Digter.
Tryk Fødelandets Præg paa patriotisk Sang;
Mærk vel hvor Brittisk fri hiin Thomsons Cithar

klang

Som

Som smelted Albion. Din Geist du og befale
Sit Folkes Sæder troe for Efterslægt at male.
Nysgierig Sønneson skal varm og grandskende
Opstige ved dens Hielp til Oldtiids Fædrene,
Og som i Tryllespeil see gamle Secler svæve
Forbi sit Syn, og hsit sin Ligneattraae hæve.
Naar Folket kiender ei sig selv i dig igien,
O! Sang, din Underkraft, din Almagt, hvor er den?
Det læser, svulmer ei, ei nogen Taare rinder,
Det ingen Eiendom, kun fremmed Glimmer finder;
Koldt, utilegnet er det Niddingsqvad, som Vand
Der har den samme Smag og Farve i hvert Land.

Siig Caledonia! hvis Aand sig selv forglemmer,
Naar Barden sætter sig og Ossians Harpe stemmer,
Hvad virker Folkesang? Hvor slaaer den i dit Bryst?
Hvor drukner den din Siel i meer end jordisk Lyst?
Hist under dunkel Gran snehvide Olding rører
Sin Strøng, dens første Lyd en talrig Skare fører
Omkring den Steen, hvorpaa han hviler, som naar
Lam
Ved Hyrdens kiendte Røst forsamle sig hos ham.
I hver en Mine Tørst og Higen sig afmaler,
Og den henrevne Siel af vilde Hine taler.
Den boer ei længer i sin zittrend' tause Krop,

Men hvirsles i Musik til Fingals Tider op.
Hver Tone saarer, som en Piil, i det den klinger,
Hvert Hie vogter stivt paa kunstig legend' Finger,
Hvert Ønske, hver en Drift forlader nu sig selv,
Til Staten strømmende, som Bække til en Elv,
Kun biergfuldt Fødeland opfylder hver en Tanke,
Kun for det heles Vel de kiekke Hierter banke.
Guddommelige Kunst! du triumpherer her,
Her seer den viise Mand, hvor stor din Vælde er
Udi sit rette Brug. Bliv troe paa denne Bane,
Og stedse seierrig du svinge skal din Fane.

Dansk var og Ewalds Sang. Forbauft Melpomene
Det gamle Norden paa sin Skueplads saaer see
Ved ham opvakt til Liv. De drabelige Helte
Hun hænger Skiold paa Arm og binder Sværd ved Belte.
Med Eddas Blomster blot for at behage dem
Hun pryder sig, før hun i høien Sal gaaer frem.
Den nye Skioldmøe bær Misdhornet om blandt Kiemper,
Og efter Valhalls Skik sin hele Adfærd lemper.
Hun læser Runeskrift og taler Biarkemaal,
Og qvæder Regners Sang ved natligt Egebaal;

Ja

Ja stifter Venskab med de Guder og Gudinder,
Som hun i Hobetal i Odins Himmel finder.

Var du ei Menneskets forlorne Net en Tolk
O! Ewald, da du hist blant Almues ringe Folk
Fandt Helte store nok til Sang og evigt Rygte,
Skiønt Fødslen deres Navn i Nat og Mulm nedtrykte?
Men hvad er ædelt Blod imod en ædel Siel?
Straataget dækker tit en Helt, naar usle Træl!
Du boer i Marmor, stor af æresulde Fædre,
Kun liden af dig selv. Skal sildig Sang dig hædre
Naar du er lagt i Støv, ei længer frygtelig
For kyset Sandhed, som dog overlever dig
Og vidner om dit Værd for den usødte Alder;
Foragt dit Liv, vær først, hvor Pligt og Ære kalder,
Gak ei til ædel Daad, men flyv som Fugl afsted,
Vent saa af Musens Haand din Løn, din Evighed.

Hvad er det for en Glands, o Skueplads, der bredes
Ud over dig, som naar en Straalevei beredes
For nogen Guddom? Hist jeg seer den komme, ja!
Det Musers Dronning er, det er Urania.
Hun gaaer ved Ewalds Haand. Fortrolig han begierer,
Og ham til Velbehag hun strax Cothurnen bærer.

Dog denne Sang gaaer ei en Tidspunkt, ei et Land,
Men alle Jordens Folk i hver en Alder an.
De første Mennesker staae frem af deres Grave,
Og Digterens Magie oplukker Edens Have.
Den første Røst som lød blant Paradisets Træer
Opvaagner nu paa nye, og Verdens Hændelser
Udi dens Barndom for henrykte Øren maler,
Og giennem tusind Aar med sildig Afkom taler.
Nu svinger Skialdens Flugt sig op til Himmelen,
At lære Englers Sprog. Nu stiger han igien
Til Mørkheds Bolig ned de Anslag at udspeide,
Som mod Guds Billeder fordriste sig at feide.

Musik og Digtekunst er' Søstre. Hver for sig
Kan virke Under nok og være seierrig.
Foruden Ord og Pen den blotte Tone taler,
Den græder, fryder sig, beundrer, lokker, maler;
Og Sielen hører det, og Øret det forstaaer
Saa tidt fra spendte Streng en vældig Tanke gaaer.
Men naar Euterpes Ven med Skialden sig forener,
Naar hiin udtrykker stærkt, hvad denne dristigt mener,
Naar, Scheibe! Ewalds Kraft af din Fortryllelse
Blier understøttet, hvor henrives Hierterne!
Hver Dæmning brydes da, ret som naar tvende
Strømme
Forenes

Forenes i sit Løb og Marken oversvømme,
De rykke Træer op, de rulle Stene frem,
Og den forbauste Dal kan neppe rumme dem.
Men store Emner kun saa stor Triumph fortiente,
Og Ewald ei i Flæng sin fulde Kraft anvendte.
Bevæbnet kun hans Sang mod Templets Hvælving lød,
Naar Andagt nogen Fæst til Himlens Lov paabød;
Da slog hans Cithar de indviede høie Toner
Om Offerlammet, og om Menneskets Forsoner;
Hvo hørte dem, hvis Tak og Fryd og Kierlighed
Flød ei ved Korsets Fod i hede Taarer ned?
Nu høie Hymner han for Landets Vel istemmer,
Og hver Tilhørers Bryst en dobbelt Ild fornemmer.
Nu væder han med Graad den Kongelige Grav,
Og Folket græder med —

Glem ei, min Sang, hvordan han kalder hiin tilbage
Som løfter voldsom Arm mod sine egne Dage,
Han vriister ham af Haand den fæle Morderkniv,
Og lærer Støvets Søn Værdien af sit Liv.
Han stiller Sindets Storm, neddysser angstfuld Smerte
Og gyder Balsom i det sønderknuste Hierte.

O! større Digterdaad, end med udødlig Sang
At bære Heltes Mord og Rigers Undergang
Til Evigheden — Ak! nu ligger den i Støvet
Din Harpe Ewald! taus, sit Liv sin Klang berøvet.
Den Haand, som Strængen slog saa sødt, hvad er nu den?
Kold, uden Følelse, Rov for Forraadnelsen.
Hvo trøster Muserne? Hvo giver dem tilbage
En Skiald som dristig tør forladte Harpe tage
Af Jorden op igien? til dit det milde Skiød
O! Christian ile de og klage deres Nød.

Skioldung! hør deres Røst, hør de foreente Bønner.
Din Gunst (saa bede de) beskytte vore Sønner!
Naar Sange skielvende sig nærme til Din Fod,
Udræk Dit Scepter da, tilsmiil dem Kraft og Mod.
Hvor faaer Camoenen Lyst og Ild og Flugt og Vinger,
Naar Armod og Foragt den gustne Sanger tvinger?
Om med Maroner Du bepryde vil Din Stat,
Deel Løn og Hæder ud! vær selv en Moecenat,
Og hver en Gnist af Vid og Smag skal blive Flamme,
Dit Norden snarlig skal med Søndens Laurbær bramme.

Du

Du skabte Skialde for Dit Folk, og Skialdene
Skal skabe Dig igien et Navn langt vissere
End rindende Metal; thi Tiden som udsletter
Hvert Spor af Sallyst Kunst, sin Arm forgieves træt-
ter
Naar den med daarlig Vold angriber evig Sang,
Som høit om Musers Ven og Lærdoms Fader klang.

En Sang om Jøndalen.

— — muſcus ubi, & viridiſſima gramine ripa,
Speluncæqve tegant, & ſaxea procubet umbra.

VIRG.

Nærværende Stykke har jeg blot kaldet en Sang, for at give Læſeren Valget, enten han vil holde det for Ode, Læredigt, malende Digt, eller hvad ham behager. Det har noget hos ſig af hvert Slags. I Henſeende til den lyriſke Uorden, ſom herſker deri, og de uventede Overgange, kommer det maaſkee Oden nærmeſt.

Nødvendigt bliver det uden Tvivl, at jeg i Forveien afſonderer den blotte og bare Sandhed fra mine egne digteriſke Tillæg, da jeg paa mange Steder i denne Sang har givet min Indbildnings Kraft ſaa ſtærk Tøilen, at jeg maa befrygte, man ellers vilde holde det ene med det andet for pur Opdigtelſe. Jøndalen er virkelig for det meeſte ſaadan, ſom den her beſkrives; Man holder gierne en Digter tilgode, at han forſkiønner Naturen, dette ſtrider ingenlunde mod den poetiſke Sandruhed. Der er ikke meget overdrevet i Henſeende til Jøndalens Enſomhed, Yndighed, Frugtbarhed og Indbyggeres Lykſalighed. Ved Bredden af den Søe, hvorom i Digtet tales, gaaer der ind i Siden af Bierget en Hule, ſom vel ikke er ret ſtor, men dog værd at anmærke. Gulvet og Hvælvingen ere ſaa glatte og regelmæſſige, ſom om Kunſten ſelv havde dannet dem. Naar man banker paa Gulvet, giver det en Lyd, ſom om man ſlog paa den ſtørſte Klokke. I denne Hule har jeg ſelv været, og den har givet mig Ideen til Jonas Klippe-Pallads. Bemeldte Bierg har og rigtig nok et Slags Granater i ſtor Mængde. Der kan ellers

ingen

ingen fortænke mig for den Odselhed, hvormed jeg udziirer det indvendige i Jonas Bolig. Guld, Sølv, Ædelstene koste en Digter so intet, han er den rigeste Mand i Verden. Hele Skabningen staaer til hans Tieneste, altsaa har han ikke fornøden at være nogen Gnier. Kun at han med Smag vælger af Naturens store Forraad, hvad han behøver til sit Øiemærke. Endog heri har jeg søgt at iagttage en vis Rimelighed. Hvorledes, maatte jeg nok spørge, skulde man ellers have meubleret et underjordisk Tempel, naar ei med de Rigdomme, som ere Bjergenes egentlige Producter? Hvo som ikke vil troe min Beskrivelse, den stræbe at insinuere sig hos Jona, saa at han kan komme til at undersøge med egne Øine, om jeg har sagt sandt. Jeg veed intet bedre Raad.

For at giøre min Sang desto forstaaeligere, har jeg hist og her tilføiet nogle smaa Anmærkninger. Endda skal det ikke være overflødigt at give Læseren et Par almindelige Efterretninger om Stedet og dets Beliggenhed.

Midt imellem Vaage og Dovre Sogne i Guldbrandsdalen staaer et Field, som kaldes Jætten. Paa den ene Side deraf løber en Elv i Dovre Sogn, ved Navn Laugen, paa den anden Side flyder Otten i Vaage Præstegield. Oven paa Jættens høieste Ryg skiærer Jondalen sig ned i saa dyb og snever en Rende, at dens Bund neppe kan sees fra det øverste af. Dette er det besynderlige Sted, jeg synger om. Endog som Nordmand forbausedes jeg den første Gang, jeg saae det. Det har noget majestætisk og ærværdigt, men tillige noget mildt og tækkeligt ved sig, som volder at man ugierne forlader det igien, naar man først er kommet derhen. I det mindste forekom det mig saa. Dalens faa Indbyggere ere næsten afskaarne fra al Omgang med andre, især skal den om Vinteren være noget besværlig, ragtet Jondalen ligger ikke langt fra temmelig stærk bebøede Bøigder.

En

En Sang om Jøndalen.

Hil dig, besneete Field, som reiser stolt
Din glatte Isse op imellem grønne Dale,
Hvor mangen Hildurs Leeg blev holdt
Saa Blod blandt Misden flød i Kongelige Sale:
Din faste Fod omringe nu kun Hære
Af gyldne Straae, som Løn til fredsom Flid frembære.

O! gamle Jættefield, ved Laugens Bred
Du saae din Yndlings Skiold, din Dovres Harnisk blinke,
Naar han uddrog med Kiempesæd
I Leding, hørte du hans Sværd mod Pantser klinge.
Nu hører du kun tæmte Fosses Brusen,
Og nyttig Kunstes Hiul i jevn og stadig Susen.

Til søndre Kant du kasted og et Blik,
Hvor Otten sig for dine Fødder krummer,
Og saae, hvor hellig Oluf fik
En Høst af Christne Folk, skiønt Daabens Vand end skummer

Af Vaageværings Harm ved (*) Tingsvalide,
Da Bøddel stod hos Præst, og Sværd ved Korsets Side.

Hil dig o! Field, ærværdigt Monument,
Som mangt et Spor af Runes Alder viser;
En Ild er i min Barm antændt,
Som brænder indtil jeg din beste Skionhed priiser.
Fra Danske Slet til dig paa dristig Vinge
Med Harpen udi Haand min Geist skal sig opsvinge.

Den haster did, hvor paa din Marmorryg
En enlig Dal, et Eden sig nedsænker,
Som, selv dine Tinde tryg,
En yndig Rolighed sin stille Dyrker skienker:
Hid Nordens Pust og barske Vind ei rækker,
Her smiler Flora mildt, her intet Ceres skrækker.

Orcaner selv forgieves storme an
Paa væbnet Bryst, hvormed dem Jætten standser
Hist oppe, der hvor Lessømand
Opsøger kaaden Reen, som paa Snebrynen dandser,
Der

*) Man veed, at St. Oluf tvang Indbyggerne i Nordre Guldbrandsdalen til den Christne Troe. Efter en gammel Tradition har han holdt Ting med dem ved Foden af et Bierg, som endnu heder Tingsvabierget, og derpaa ladet dem døbe i Otten.

Der sikkert Blye fra riflet Rør ei sparer
Selv ham, hvis høie Horn anfører raske Skarer.

Saa tiled og det alt for visse Lod
O! Zinklar, før til dit det solgte Hierte,
Fra Nordmands Sigte foer en Braad
Som giennemtrængte dig med Dødens beske Smerte.
Stolt faer du frem, men tapper Døl dig bier,
Din Støtte kneiser hist i Kringens (*) snævre Stier.

Kom smukke Jøna! hør min Sang,
Eiskværdig Datter af den hvide Jætte!
Op, svare mig med Langspils Klang
Hver Jønas Møe', og Krands til Skialdens Tinding flette!
Op Huldre! Jutuler! Hver Jøndsls Øre
For Landsmands muntre Qvad staae aabent til at høre!

Hvad skuer jeg? Den deiligste Natur
Sig speiler her, Christal! i dine Bølger;
Hist reiser sig en lodret Muur
Som evig Marmorfod i fiskriig Afgrund dølger.

O!

(*) Kringen kaldes den Defilee eller snævre Pas i Vaage Sogn, hvor Bønderne i Guldbrandsdalen 1612 giorde det bekiendte store Nederlag paa Skotterne, og fældede sammes Anfører, Oberst Zinklar.

O! Skueplads, som mellem begge Sider
Af yndig Dal saa skiønt et Perspektiv udvider!

Hist blier jeg vaer en blomstergroet Plan
Der vil jeg sette mig og Harpen stemme.
Hæld dig, venskabelige Gran!
Jeg i din Skygge nye Begeistring kan fornemme.
Hvad hører jeg? En stille Pladsken lyder,
En dæmpet Harmonie af Vandets Skiød frembryder.

Jeg hører Slag paa tusindstrænget Luth;
En Tonestrøm, en meer end jordisk Stemme.
Tys! pludselig blev alt afbrudt
I Lob, som kunde selv Amphions Liir beskiemme.
Hvad Følelser, hvad Lyst paa paa Hiertet vælde!
Kun Himmelborgere saa fæstelig sig melde.

O! hvilket Syn! En Muskelskal saa hvid
Som Perlemor, besprængt med Purpurpletter
I skummig Fart sig skynder hid
Og paa sneefarved Sand den gyldne Kiøl fastsetter.
To skællede og blanke Guder røre
Sølvstemte Stræng, og to de stærke Aarer føre.

En

En Nymphe liig selv Thetis, stiger ud,
Og Blomster frem i hendes Fodspor ile,
Granater ud af Klippens Brud
Med en fornyet Glands mod Nymphen venlig smiile.
Hver Skovens Syn nysgierig sig fremtrænger
Og Rosens Embryo med Vold sit Fængsel sprænger.

Alt skuer til. Den gamle Jutul selv
Af Marmorkløft med skiegget Aasyn kiger;
Hist styrter sig en sølvklar Elv,
Hvoraf ærværdig (*) Nøk med langsom Høitid stiger;
End brænder Blod paa hans de skrumpne Kinder,
Og Oldings Hierte om sin første Elskov minder.

Tak være dig, du fordums Digteraand!
Du Geist, som Skialdene blant Fielde levned,
Ved din guddommelige Haand
Det undersvangre Bierg er meer end engang revnet.
Selv giennem Steen af Favnes Tykhed bryder
Mit skarpe Syn, saasnart almægtig Harpe byder.

Hist vælder frem en usædvanlig Glands!
Jeg seer et Lav af alle Dalens Huldre,

Hvor

(*) Nøk betyder paa Norsk en Flodgud. Af saadanne befinder sig en i hver Elv.

Hvor Sang, Musik og Leeg og Dands
Med yndig Vildhed i henrykte Øre buldre.
O! Nymphe, som jeg før i Land saae træde,
Blot din Nærværelse udbreder denne Glæde.

Hvor skiøn var hun! En Hals saa hvid og skier
At Sneen hist, som Jøndals Tinding kroner,
Misundelig, sig selv fortær'r
I Graad, som flyder fra dens gamle tykke (*) Broner.
Paa Purpurkind sig Ungdoms Foraar malte,
Og Duens Mildhed af de blanke Øine talte.

Et blegrødt Taft fra Skuldre flagred ned
Til Saalen, som var med Guldlidser bundet;
Om trinde velskabt' Beltested
Et søegrønt Baand vellystigen var vundet.
I kruset Lok balsamisk Rose skimred,
Paa Alabaster Arm Smaragd og Onyx glimred.

En Strængeleeg hun bar i venstre Haand
Af fineſt Gran og Filsbeen udarbeidet:
Hun rørte den, og al min Aand
Hensmelted ved hvert Slag, som himmelsk Røst geleidede'.

Kom

(*) Sneskorper, som ligge paa Kanten af et Field.

Kom Klippers Skiald! kom, sang hun, føel den Ære
At Jøna byder dig en Yndlings Navn at bære.

Og er det dig, som min forvovne Aand
Paakaldte før, du Jøndals Herskerinde!
(Saa stammed jeg) Hun tog min Haand,
Hvor mildt hun trykte den, gaaer aldrig mig af Minde.
Jeg qvaltes nær. Jeg efter Aanden snapped,
Mit Blod blev fuldt af Ild, og Hiertet febrisk klapped.

Følg dristig Ven, sang Nymphen videre,
Følg til hiin Strand, til min fredfulde Hule,
Og syng om det, du der faaer see,
De Under, som sig for vanhellig Forskeen skiule.
Strax Aaren slog, og Land og Træer veege,
Og Strænge klang, og vi ved Nymphens Slot udstege.

Det var hiint Bierg, som i en svanger Skye
Indsvøbte stolt sin himmelkneisend Spidse;
Det sendte Dalens Agre Lye
Og Egne frugtbar Dug fra sin veldædig Isse.
Ei var et Værk med meer Forandring prydet
Af malende Natur, meer Pragt var ei udgydet.

Teras-

Terasser hang paa Jisgraae Marmorvæg
Langt skiønnere, end Babylonske Haver,
Her Hindbærklasser, hist en Hæg
Nedluder, og beleer den Grædske Bacchi Gaver.
Høit løfter Røn sin Purpurtop, mens *) Nyber
Og vilde **) Ulvebær langs Jorden ydmyg kryber.

En hvælvet Dør, som intet Øie før
Har seet, aabned sin forgyldte Bue;
Staalfiedre sprang fra Jaspis Dør,
Og Synet blindedes af idel Glands og Lue.
Hvad Kunst hvad Pragt jeg forhen saae, blev borte,
Palladser Grus, og selv Auroras Kinder sorte.

Mat stræbede mit Øie med et Skin
Som fordred det til Kamp fra alle Kanter,
Da saae jeg, jeg var kommet ind
Udi en Sal oplyst af funklende Demanter,
I Nicher af Azur stod Perle Vaser
Bekrandste med et Løv af evige Topaser.

Guld flød og Sølv i fine Aarer ned
Paa Pillerne, som Buens Vægt opholdte,

*) Hyben.

**) Ribs. Det er bekiendt at den i Norge voxer vild, og og af bedre Smag, end den som dyrkes i Haverne.

Udi sin Høitids Herlighed
Med Sommer Aftens Pragt fra Loftet Iris straalte.
Et kiøligt Spring af gyldent Gitter hegnet
Opfoer og susende i en Rubin nedregned.

Smag denne Drik, som hidtil ingen Skiald
Har smagt (var Jønas Ord) Hun Bægret fyldte
Med Vand af det indviede Fald;
Jeg drak, min hele Siel et ligligt Nuus opfyldte.
En Dør sprang op, en Harmonie jeg hørte,
Mig Nymphen ind i et fortryllet Tempel førte.

Ærværdigt Sted! jeg iisner overalt!
Jeg svimler: Stat mig bi o! Herskerinde;
En hellig Rædsel paa mig faldt,
Siig, hvad for Helligdom har du herinde?
Til hvilken Gud er' disse Altre viede?
De Krandse, Billeder, for hvem er' de indviede?

Tie Skiald, og hør! sang et usynligt Chor,
Ær her dit Lands og Vittighedens Sønner.
Apollo og blant Klipper boer,
Og Jøna Nordmænds Mod og Sange her belønner.
Af traurig Haand naar Digters Aske settes
Blant Guders Roe, her strax et Minde ham oprettes.

Høit

Høit hænger her o! Holberg, Norges Ziir,
Den Strengeleeg, som dig hiin Romer laante,
Du stemte op din muntre Liir,
Og Dyden klapped glad, og blege Laster daante.
Du smiled kun, og Daarligheder krøbe
I Skiul for Dig, dit Skiemt var Overtroens Svøbe.

Vær evig grøn, du Braunmanns Laurbærkrands,
Til dette Field og hele Egnen falder!
Tullin! udi sin Høitids Glands
Din Andagt lyse skal for Verdens sidste Alder.
Du Davids Harpe tog af Brittens Hænder;
Tændt ved din Sang end mangt et dydigt Hierte brænder.

O! Stenersen, dit Navn skal ei forgaae,
Mens Isfiordens Gud bær Qval og Pine
I sin forelskte Barm, og stræber for at faae
I kierlig Favn den skionne Ericine.
Najaden græd, og Guden stod bedrøvet
Da Harpen (ak hvor snart) faldt af din Haand i Støvet.

Dig bier og en Krands, o! Suhm, vor Ven!
Skiønt ædel rundet op ved Danske Strande.
Vi kiende i Din Haand igien
Vor Stut, hvis vilde Lyd med Marons Kunst at blande

Du kun formaaer. Hver Norsk din Roes skal flette.
Gid seene Parcer Dig paa Jønas Alter sette!

Hil dig, o! Norske Flok, som haabefuld
Langs ved Permessens Bred saa skiønt opspiirer:
Og du, som moedne Frugters Guld
Apoll alt bær, hvormed han Delisk Lund udziirer!
Her eders Flid og Sang skal og belønnes,
Her eders Laurbær skal i evig Sommer grønnes.

Høi Hvælving her bestandig Gienlyd skal
Af stolten Sang om Norges Odel give.
Det skiønne Foraar, Sarpens Fald,
Og Horneels fæle Pragt skal evig huskte blive.
Melpomene skal Nymphen Haanden byde,
Rheteas Taarer skal paa Jønas Kinder flyde.

Nu taugde Choret, og min gandske Siel
Henrykkedes i patriotisk Glæde.
Mig Jøna bød at fare vel,
Og lod mig ud paa et ophøiet Blomsterssæde.
Her sad jeg, og mit Eventyr betænkte,
Da den nøbredte Dal nye Lyst mit Øie skienkte.

Mildt

Mildt leende og smukke Hytter staae
Hver paa sin Mark, den Skov og Bække blander.
Ved begge Sider langs en Aae
Som Jønas Dal og hele Egnen vander,
Jeg vrimle seer de stærke Dalens Sønner
Hvis Sved og muntre Flid den fulde Neeg belønner.

En Olding hist med Karvestok i Haand
Beregner glad sit Arbeids gyldne Renter.
En Elsker giør sin Pige *) Baand,
Og for sin Høflighed et Kys til Aftens venter.
Den skarpe Segl med hurtig Iver føres,
Og lutter Sang og Lyst paa alle Agre høres.

O! muntre Slægt, Uskyldighedens Folk!
Som Glædens Væld har i dit eget Hierte,
Hvis Latter er ei Galskabs Tolk,
Hvis Fryd forbeskes ei af nogen Gift og Smerte.
Naturens Haand fra andre Folk dig skildte,
Fordi den ægte Børn af dig opdrage vilde.

*) Iblant de smaa Tienester, som elskende bevise hinanden, er ingen almindeligere, end at en Karl, som skiær Korn i en Ager med sin Pige, giør de Halmbaand, hvormed hun skal binde Negene sammen, og saaledes letter hendes Arbeide.

Du elsker frit, og veed af ingen Tvang,
Du kiender ei den usle Høiheds Plager,
Du fattig er foruden Trang,
Og Livets Beger selv paa Bunden sødt dig smager.
Din Stolthed er, at du din ringe Hytte
Med Slottets Pragt og Glands og Uroe ei vil bytte.

Erlands Ode til Jutuls Bierget.

Jutuls Bierget ligger i Vaage Sogn i Guldbrandsdalen; Ordet Jutul eller Jotul bemærker en Biergtrold. Paa den ene Side af dette Bierg forestilles ved et fælsom Naturspil i den haarde Steen en høi og anseelig Port, som og af Indbyggerne kaldes Jutulsdøren. Orten og Finnen ere to Elve, som komme ned fra hver sin Dal. I Oden tales om Stut og Lur; det første er et krumbøiet Horn at blæse i, det andet er et slags Basune af Træe eller Bark. Begge klinge meget stærkt, og bruges til Fields af Hyrdinderne eller de saa kaldte Budeier, deels for Lyst, deels og fornemmelig for at kyse Biørnene fra Qvæget. Tyting er det samme, som Tyltrebær. Meer Oplysning troer jeg ikke Læseren behøver til at forstaae de ubekiendte Ord og Talemaader, som forekomme i denne Sang.

Grankronte Bierg, som meb tredobbelt Svar
Har Qvægets muntre Brøl saa tit bæret,
Naar det blandt dine Klofter har
Sig ved din Gavmildhed og Fedme froe ernæret,
Opløft din Røst, lad tifold Echo høre,
Da til din Pris en Døl vil her en Sang opføre!

Jeg skylder dig, mit ædle Bierg, en Sang:
Mit spæde Øie ved din Marmorfod beskued

Klar Soel den allerførste gang,
Som paa din grønne Top i gyldne Klæder rued.
Min Vugge, Svøb og Leeg var i din Skygge,
Og al min Barndoms Lyst paa Dig at boe og bygge.

Jeg voxte til, dig seierrig besteeg,
Forgieves du de steile Sider glatted,
Til Skueplads for Børneleeg
Din Isse meer bequem, end Blomsterdal, jeg skatted,
Skiønt jeg endnu din beste Pragt ei agted,
Men kun som Jutuls Huus og Trolds Pallads betragted.

Ja denne Trold! Hvor var han fordum gram,
Da Christnes Troe i Norges Land indførtes!
Han neppe Klokkens Lyd fornam
Som alt for nær hans stille Bopæl rørtes,
Før han til Hevn sit grumme Sind bereder,
Og kun om Vaaben med forbittret Omhue leder.

Dem fandt han snart. Han tog en Kampesteen
Og formed den i sine Kiempe Hænder,
Jil, sagde han, giør Skræk og Meen,
Hvor jeg som helst med mægtig Arm dig sender!

Hans

Hans skumle Port, ei vant at aabnes, knaged,
Og fælt ved Jutuls Harm-bevægte Hængsler braged.

Jeg gyser alt. Saa farligt var ei før
Dit Naboeskab for nys indviede Kirke.
Knap hellig Ringning Jutul hør'r,
Før han forsøge vil, hvad hærdet Steen kan virke.
Men Skade skeer ei altid naar der trues;
Med Tegn paa seilet Kast den Steen kan endnu skues.

Jeg tier om, hvor mangen Møe der var
Indtaget i hans Skiød i fordum Dage,
Og om hvor tit han sprudet har
Af mineralske Svælg til Folkets Skræk en Drage.
Jeg skynder mig fra Overtroens Rige
Den stolte Biergetop med Harpen at bestige.

O! hvilket Syn! Jeg skuer henrykt ned
Fra Skyers Naboelav til tre adskilte Dale,
Hvor af forskiellig Yndighed
Naturen syntes selv med trefold Stolthed prale.
Her Otten sig med Finnens Sølvstrøm mænger,
Og Haand i Haand sig frem blant grønne Sletter trænger.

Hist løfter sig et Field mod Himlen op,
Og her end et den hele Udsigt standser;
Stolt viser hiint en sneeklæd Top,
Mens dette Fyr og Gran i evig Flor omkrandser.
Ved Foden af den mægtige Beskytter
I smukke Klynger staae Fieldbondens glade Hytter.

Af Odels Sæd et gyldent Belte snoer
Sig om hiin Høi, som den mod Norden dækker;
Ved Aaens Bred lav Elle groer,
Og mod sin Eiers Jern frivillig Green udstrækker.
Fiern blinker der en Søe paa Fieldets Isse,
Af hele Hiorde Qvæg hist hvidner Sundsteens Spidse.

Her styrter sig (skrækfulde Yndighed)
Fra Fieldets steile Brink igiennem bange Skov
En Foss med Skum og Brølen ned;
Hvo mod dens Rasenhed tør sig vel Tryghed love?
Den spruder Regn paa aldrig sikkre Strande,
Den ruller Klipper, og vil alt til Chaos blande.

Dog, som en vild og grusom Elefant
Kan tit ved Kunst til nyttig Arbeid bringes;
Saa Dslens Snildhed ofte fandt
At allertrodsigst Strøm til Tieneste kan tvinges.

Den

Den maae sit Vand til tørstig Ager leie,
Og sneſe Mollehiul i slittig Trældom dreie.

Tys, hvilken Lyd! O! søde frie Natur,
Hvor muntres jeg ved din den vilde Tone,
Naar klækket op i gyldent Buur
Din Ibe, Kunsten, faaer i Stæderne sin Krone!
En Stut, en Luur fra Field til andet klinger;
Strax føler jeg min Siel sig over Fieldet svinger.

Saa sang og du min Ragnhild! for mig før,
Naar i min Arm paa dette Bierg du hvilte,
Og Jutul lotted ved sin Dør
At see hvordan Naturens Datter smilte.
O! kiere Bierg, o! lykkelige Dage!
Mon J ei komme meer, mon aldrig meer tilbage?

Jeg seer dig, og min Siel omfavner dig
Blant disse Buske, hvor vi fordum vanked,
Hvor Ragnhild, du saa tit med mig
Paa purpurklædde Jord den sure Tyting sanked;
Der irrer du, og sukker, græder, haaber,
Og Erland! Erland! med afmægtig Stemme raaber.

O!

O! Bierg, hør du min Ragnhilds Sørgelyd,
Og igientag mit Navn, saa tit hun kalder;
Med nye Krandse dig bepryd
Naar hendes Vei blant dine Skygger falder!
Byd viftende Zephirer did at ile
Hvor hun sin skiønne Krop udi dit Græs vil hvile!

Nege-

Negeren, eller Alcanzor til Zamire.

En Elegie.

Fra et barbarisk Land, hvor Grumhed Svøben fører
Hvor Dyd, Natur og Pligt udlees med Foragt,
Hvor en staalhærdet Slægt, som ingen Medynk rører,
Har din Alcanzors Haand med Slavejern belagt;
Hvor Folket drikker Blod, og gyldent Støv tilbeder,
Hvor Trædskhed kaldes Vid, og Ærlighed er Skam,
Hvor Høihed selv om Rov, som hungrig Tiger, leder,
Og fulde Punge gior' selv Krigsgudinden tam.
Hvor Elskov først maae Vink af Egennytten vente,
Hvor Nid paa skuffet Ven forgiftig Edder spyer,
Hvor fræk Forbittrelse er Sandheds visse Rente,
Kort: Hvor Palladser kun beboes af vilde Dyr —
Fra sligt et grusomt Sted din troe Alcanzor sender
Et taarevædet Brev til sit forladte Land:
Ak vee! Zamire, vee! Jeg seer, at Rovlyst vender
De spendte Seil igien mod Gambras kiere Strand.
Tit billigt Had i mit beklemte Hierte skriger:
Gid Skibet splittes maae af et retfærdigt Skiær!

Men

Men snart min grumme Bøn for Elskovs Sukke viger,
At disse Linier til den min Siel har kier
Maa dog fremkomme. O! min elskede Veninde!
Hvi kan Alcanzor selv ei følges med sit Brev?
Husk om dit Øie ei en uvant Taar lod rinde,
(Min Aand omfavned dig) imens jeg dette skrev?
Er det dig nogen Trøst, da vid, Alcanzor lever,
Men, (Himmel styrk min Pen) han lever ei for dig.
En grum Erindring for mit knuste Sind kun svæver
Om hine Dage, da jeg levede for dig.
Bortsløine glade Tid! da din Alcanzor hviled
I din den ømme Arm, I Guder, ak hvor froe!
Den vellystdrukne Siel frem af hans Øine smiled,
Du trykked ham til dig, og eet var begge to.
Hvor ofte sang du ei: „Alt hvad som Aande drager,
„Er skabt til Fryd og Ild og Kierlighedens Lyst:
„Selv Havets Borger Deel i Elskovs Sødhed tager,
„Selv Madik i sit Muld forstaaer Naturens Røst.
„Grum Løve brøler ud sin Ild for sin Løvinde,
„For pyntet Mage hist Skovduen bryster sig,
„Den glindsendsorte Ravn tilbeder sin Ravninde,
„Hiort elsker kielen Hind, og min Alcanzor mig."

Det var din beste Sang. Men aldrig skal jeg høre
Den søde Stemme meer, ei saae et Favnetag,

Ei

Ei meer din smme Haand op til mit Hierte føre,
At du kan føle, hvor det banker Slag i Slag.
Jeg skal ei mere see vor Palmetakte Hytte,
Ei høre henrykt meer *) Ballardens stærke Klang,
Ei Arm i Arm med dig de raske Fødder flytte
I blomsterfulde Græs ved Negerpigers Sang.
Ei skal Alcanzor meer et Leie dig berede
Af Løvens Hud, som ved hans Bue fældet var:
Hans ufortrødne Flid ei meer skal dig oplede
De beste Frugter, som balsamisk Skov frembar.

Og føled jeg ei alt i Friheds sidste Dage
At en usynlig Vold anfaldt mit glade Mod?
Mit Hierte var sig selv og dig saa tit til Plage,
Ak! det en Varsel var om hvad os forestod.
Var jeg aleene, strax der spøgte fæle Tanker
Udi min matte Aand; Omsonst jeg søgte Læe
Ved min Zamires Bryst. Paa blomsterfulde Banker
Saae jeg kun Tidseler, det stolte Palmetræe
Udbredede omsonst sin skyggefulde Svale,
Forgieves raslede et svadsigt Kildevæld,
Selv Fuglenes Musik (Naturens Trøstetale)
Blev i mit Øre spildt, og naaede ei min Siel.

Ak!

*) Et musikalsk Instrument hos Negerne.

Ak! den var lukket mod al Fryd, som om mig spilled,
Høirøstet Ecchо jeg med Suk kun hilsede;
Uvillig mig en Taar paa Kinden ofte trilled,
Naar du med aaben Favn løb mod mig smilende.
Hvor ofte sagde du: Alcanzor! sig hvad giemmer
Hvad Smerte giemmer dog din pinefulde Barm?
Naturens blide Smiil, din Bue, dig, du glemmer,
Du svælger skiult Forgift selv i Zamires Arm.
Al Verden synes dig at være tom og øde,
Af Sorgers kolde Haand dit Mod er trykket ned,
Dit Øie bliver mat, din Ungdoms Morgenrøde
Forsvinder bag en Skye af tyk Elendighed.
Saa taled du min Brud. Men tause Taarer runde
Af kierlig Medynk ned paa dit trofaste Kind.
Hvor gierne vilde jeg, men ak! jeg ikke kunde
Forklare, hvad det var som ængstede mit Sind:
Mit Hierte spurgte selv, hvorfor det leed saa ilde,
Men føled kun paa nye det giennemboret var.
Nu fatter jeg det grandt. Min Skiebne ikkun vilde
Langt borte vitse hvad den os i Møde bar.
Du veed hvordan det gik, da du din Elsker misted,
Og jeg en Brud, hvis Tab skal evig martre mig,
Hvordan den hvide Flok som Krokodiller listed
Sig ind udi vor Fred, og rev mig bort fra dig.

Nu er jeg i en Egn, hvor Vintren barsk regierer
Den største Deel af det bedrøvelige Aar.
En stolt og gierrig Hvid hvert Øieblik formerer
Med nye Mishandling din Alcanzors grumme Kaar.
Dog hvad? Hvi klager jeg? Da hist i Vestens Egne
Som Grumhed giødet har med Millioners Blod,
Hvor tusind Miles Svælg forgieves vilde hegne
Omkring Naturens Arv mod frækt guldtørstigt Mod;
Da tusind Brødre der maa under andre Himle
Til Trods for Billighed i Aaget spændte gaae,
Skiønt Staters Pest og Skum i tykke Skarer vrimle
Blant disse Herrer selv, hvis Aag de bære maa.
Og troer Zamire vel, hvad denne Slægt sig kalder,
Hvor *) Nales Præster tit selv Blus for Sværdet bær?
Den eneste, som Gud behagelig paakalder,
Som ene kiender ham, og ene er ham kier.
Afskyelige Troe! Alcanzors Hierte gruer
For Synet af en Hvid, som for en kammet Snog;
Endog Naturen selv jeg her med Gysen skuer
I al sin beste Pragt, Europa er det dog.
Naar Lysets Konge sig med gylden Stolthed hæver
Af det troløse Hav, som med Europas Skam

*) De Sorte have en fordærvet Tradition om Jesu Christo hvilken de kalde Nale.

Og Laster hæler, mit beklemte Hierte bæver,
Og Skræk og Angest giør, at jeg ei føler ham.
Mildt smiled før min Siel, naar paa fribaaren Isse
Han nedskiød rasende sin Sommertændte Brand,
Hvor du og Frihed var, der var min Lykkes Spidse,
Der greb Besværlighed min Kraft forgieves an.
Med Glæde Sveden randt paa mine sorte Kinder,
Naar Jægerhornet klang, og Hiorten fløi afsted,
Og Spydet hvinede, og hvert et Skrit fandt Hinder
Af Krat og Torne, som jeg kiemped blodig med.
Jeg loe af Nattens Kuld og Havets kolde Dampe
Naar jeg paa ensomt Dyb udkasted haabrüig Krog,
Og Tigre tudede, og Himlens blege Lampe
Fremlokked Udyr, som de stille Bølger slog.
Hvad Møie blev mig beesk, naar kun Zamire smiled?
Arbeid var Lyst, naar du omfavnede din Ven,
Og naar jeg ikkun mig i dine Arme hviled
Saa kom min Munterhed, mit Mod og Kraft igien.

Men nu! Nu træller jeg for en tyrannisk Herre,
Og vander med min Sved en Jord, hvor Piner groe,
Jeg maae Zamires Favn, Zamires Trøst undvære,
Ja selv i Nattens Skiød den søde Balsomroe.

Knap

Knap daler Solens Guld, og Mørkets sorte Dække
(Et Billed paa min Sorg) udvikler langsomt sig,
Før fæle Angester mit bange Hierte skrække,
Og giøre Hvile selv og Søvn utaalelig.
Snart synes mig at see Zamire bittert græde,
Snart brydes med en Flok, som mig vil føre bort,
Snart synes mig jeg er (o søde Drøm) tilstæde
Udi vor Hytte: Men min Fryd kun varer kort,
Thi strax fremstiller sig det Optrin for mit Hierte
Da jeg blev revet fra min kiere halve Siel
Af vilde Røvere; jeg føler samme Smerte
Som da du raabte mig fra Landet dit Farvel,
Da syg og angestfuld slængt i en Baad og bundet
Jeg saae for sidste Gang mit kiere Land og dig
Og maalløs var af Skræk. Ak! havde jeg da fundet
Blant grumme Bølger en medynksom Grav for mig!
Træt tumles jeg og mat blant slige Natteshyner:
Snart viger Stranden bort, snart jeg kun Hav kan see,
Orkaner suse snart, snart tordner det og lyner,
Snart aabner sig et Svælg, snart naaer jeg Stierne-
rne.
Saa seer jeg dig igien Zamire! thi du fylder
Min Siel, og skaber hver en Tanke udi mig:

Dit kiere Billed min Indbildningskraft opfylder,
Og Nattens Drømme selv kun pine mig med dig.
Hvor ofte tænker jeg i Søvne dig at favne,
Men faaer kun Spøgelser, kun Skygger i min Arm.
Ak! evig evig skal jeg min Zamire savne
Og nære daglig Sorg i denne plagte Barm:
Dog aldrig glemme dig. Dit kiere Navn skal nævnes,
Saa længe Tungen kan fremføre noget Ord.
Zamire! troe forviist, de Hvides Vold skal hævnes
I hine Egne, der hvor Ret og Frihed boer.

Ode til mine Urtepotter.

— — neu desint rosæ
Neu vivax apium, neu breve lilium.

HOR.

Oprigtige Veninder,
Som svige ei, naar Jis og Snee
Med Vintren sig indfinder,
Men da just kierligst mod mig lee!
I ægte Billeder
Paa Venskabs Trofasthed i Nødens kolde Dage,
Ved eders Syn Philanders Værd
Jeg kan med trefold Seier smage.

Naar Skovens Krone tabes
Og ligger visnet ved dens Fod,
Naar øde Urkner skabes
Hvor skionne Paradiser stod';
Naar umedlidende
Den barske Boreas Naturens Pragt udsletter,
Og lutter Ødelæggelse
Bedækker Bierg og Dal og Sletter;

Da ad landflygtig Sommer
I vinke mildt udi hans Nød;
Og ilende han kommer
Og giemmer sig i eders Skiød.
Han løfter Hovedet,
Og gotter sig ved den erholdte Fristads Varme,
Og hører giennem Vinduet
Sin udelukte Fiende larme.

Her Hyacinthen smiler,
Hist brænder Gyldenlakkens Knop,
Der Tuliproden hviler
Som snart skal spire malet op.
Nu stiger blodbestænkt
En Nellik frem af sit lysgrønne Moderbæger,
Mens Rosmarinen uforkrænkt
Med Vaarens Farve Øiet qvæger.

Jeg Gratier seer dandse
I min Indbildnings Urtegaard,
Og alle Floras Krandse
Er' flettet' ind i deres Haar.
Hvis derhos Floitens Lyd
Ledsager Chloes Sang til mit henrykte Øre,
Da smelter jeg i stille Fryd,
Og Nattergalen troer at høre.

Min Siel! du selv har Evne
At skabe dig en evig Vaar;
Hvad Lykke kan du nævne,
Som jo af dig sin Farve faaer?
Paa Hofmands stolte Bryst
Mon en broderet Soel kan Glædens Blomster drive?
Nei, nei, en sand og varig Lyst
Maa Hiertet selv forstaae at give.

Tak skee dig, som mig lærte
Hvad der er sand Lyksalighed:
Viig aldrig af mit Hierte
Guddommelige Nøisomhed!
Dit Tempel skal min Barm
Og jeg din Offerpræst og Søn og Yndling være,
Og min Camoene froe og varm
Skal synge Hymner til din Ære.

For-

Foraars Solen.

En frie Ode.

Bort Regn og Slud, bort Vintrens Tyrannie!
Hil være dig, du Livets blide Moder,
Du Dronning blant de skabte Kloder,
Almagtens beste Skilderie!
Du smiler, og bundfrosne Søe tøer op,
Du aander mildt, og Fieldets hvide Top
Skiønt marmorhaard, dit Bud adlyder,
Og tidlig Foraars Strøm af fulde Urner gyder
I den grønsprængte Dal, hvor alt er fuldt af dig,
Og giennemtrængt af dine Guddoms Luer,
Hvor hver en Skabning fryder sig,
Og op til dig, som Glædens Udspring, skuer.
Din Kraft besvangrer Hæggens Knop,
Og vikler ud de spæde Blade,
Du skyder unge Planter op
Paa den fornyede Jordens Flade.
Du spreder Vaar og Varme ud,

Hvert

Hvert Blomster om din Upartiskhed taler,
See denne Tulipan og Agrens onde Krud
Med lige Kierlighed du lige prægtig maler.
Hvor er du dog i al din Gierning skiøn!
Du Gaaseurt og Kabeleg forgylder,
Du farver Engens Kløver grøn,
Og braadder Rosenknosp med Purpur fylder.
Selv Hyacinthens tørre Rod
Til et fornyet Liv og Flor du vækker.

Med en godgiørende og frugtbar Straaleflod
Du Millioner Æg udklækker,
Og hele Jordens Kreds med glade Liv bedækker,
Som føle, Soel! at du er god.
Din Varme alle Dyr til Elskovs Lyst opflammer;
Den vellystfulde Piil hvert Hierte rammer
Fra Skabningens Monark til Midens ringe Søn.
Usynligt Insekt selv sin Mage finder skiøn,
Saasnart du lumrer i dets Bryst.
Den hele Skov er Fryd og Lyst
Og hilser dig i en harmonisk Tone,
Naar Fieldets Purpurrand
Oploster dig paa din forgyldte Trone
Som Øiet ei for Glands beskue kan.
Maaltrosten synger kun om dig;

Til dig, til dig den muntre Lærke stræber,
Naar tonefuld den flagrer, hæver sig,
Og ryster Duggen af, som ved dens Fiære klæber.
Tiuren brummer ud din Lov
I en harmonisk Bass, hvortil den ganske Skov'
Og Klipperne omkring i hele Egnen svare.
Dompapen fløiter sødt, og Irisken slaaer an,
Og den henrykte Vandringsmand
Istemmer selv med denne glade Skare.

Din Mildhed føler selv det stumme Havets Folk.
Knap lader du dig ned paa Vandets ölanke Flade,
Før Fiske stimle til, og sprette høit og bade
Sig muntre i din Ild, og deres Lovsangs Tolk
Er Bølgens Pladsken. Dig, Naturens Siel!
Lovsynger oprakt Frøe i sin moradsig Søle,
Din Priis er det, som Ploymands Træl
Den stærke Oxe høres at udbrøle.
Du skaber Lyd udi det glade Faar
Naar brægende det første Kløver smager;
Dig prinsker Hingsten med opblæste Næsebor,
Naar kaad Medbeiler han paa Flugten jager.

Og jeg! jeg tie stil, mens alt er Fryd,
Naar al Naturen giver Lyd?

Nei!

Nei! stolte Soel! og jeg vil stemme op:
Men jeg vil synge Ham som din Uhyre Krop
Har giort og antændt med en Straale fra sit Die,
Den Evige! Den Høie!
Naar jeg af varm og hellig Andagts Haand
Min Harpe faaer, og Harpen klinger,
Da faaer mit Hierte Vinger;
Da svinger sig høitidelig min Aand
Langt op fra Støvets Baand,
Og brændende er da den Tak jeg bringer,
Og sød, som Vaarens Lugt, min Røgelse,
Ja selv min Offersang saa tryllende
At al Naturen den til Taushed tvinger.

Som-

Sommeraftenen.

(Phillis taler).

Hvor daler Solen hist, og smilende
Nedglider bag forgyldte Klippetop
I Vestens Hav! Den qvægede Natur
Udaander Balsamlugt, og Himlens Dug
Neddrypper paa hiin spæde Rosenknop,
Som drikker mild dens blanke Perler, mens
Den blide Lærke med en dæmpet Lyd
Paa Redet qvidrer ud sin Aftensang,
Og Nattergalen i den grønne Busk
Høitidelig slaaer stærke Toner an,
Som give Gienlyd i den hele Egn,
Og fylde med en sød og himmelsk Lyst
From Vandringsmand, som hører henrykt til,
Og i ærværdig sildig Ensomhed
Snart standser, og paa Staven stötter sig,
Snart sidder paa en blomstergroet Plet,
Og snart ved Bredden af et Kildevæld

Fortæ-

Fortærer glad sin ringe Aftenkost.
Hans stærke Fod af yndig Harmonie
Blier fængslet, og uvillig letter sig
At gaae fra et saa sødt fortryllet Sted.
Smag ogsaa du, Alexis! smag med mig
Den Nektar, som Naturen byder os.
Opluk din Siel, at Liv og Munterhed
Kan strømme ind i dig ved hvert et Puust
Du drager i den ambrafulde Luft.
See, denne Stund er Elskov helliget
Og Pan, for hvem vor Andagts Regelse
Gaaer op, naar Hvile i sit bløde Skiød
Indslutter Dagens støiende Allarm,
Og alting sover trygt i Nattens Favn;
Da døves ei vor himmelstemte Luth
Af vilde Skrig, af Syslers Klammerie.
O! huldeste, o! du for hvem min Siel
Er antændt i saa rene Følelser,
Som hiin Najades blanke Væld er reent;
Alexis! følg til vort indviede Sted,
Til Hytten, hvor Jasmin og Gedeblad
Blandt Roser flettet er, hvor Flora har
Med overdaadig Haand strøet Nelliker,
Og Natfioler og Levkoier ud.
Omvind din Tinding der med Daphnes Løv,

Og

Og tag din Harpe ned af hellig Væg,
Og syng om Gudernes Velgierninger,
Og om Naturens Pragt, og om din Brud.
Som Epheu klynger sig til venlig Bøg
Og holder den i grønne Arme fast,
Saa skal din Phillis, naar hun lyder paa
Din Stemme, lige froe op til dit Bryst,
Og lønne dig med ømme ømme Kys.

En

En vred Digters Afsked med sine Muser.

— — ne faciam, inqvis,
Omnino versus? Ajo. Peream male sinon
Optimum erat —

Hor.

Farvel forføriske Gudinder,
Som hungre eders Dyrkere!
Jeg ikke meer min Regning finder
Ved saadan maver Tieneste.
Min Harpe klinger, Bugen skriger,
Det er en ynkelig Duet;
Fy skammer jer, I slemme Piger!
I lønne kun min Troskab slet.
Derfor vil jeg og nu anvende
Paa velfortient Bebreidelse

Min

Min sidste Kraft, og dygtig skiende,
Og aldrig mere eder see.
En ussel Sang min Geist bereder
Med Flid til Haan for eders Kunst,
O! gid den maatte ærgre eder!
Saa sang jeg ei, som før, omsonst.
O! kunde den en Gulsot jage
I eders Blod, hvor var det vel!
I skulle da ei meer bedrage
Saa mangen god uskyldig Siel.
Seer til de lykkelige Sonner
Som dyrke Dumhed, seer til dem!
Hun anderledes Folk belønner
Og hielper giennem Verden frem.
See Stax som aldrig hvad sit Hoved
Med Eftertanke eller Bog,
Og naar han sig til Læsning voved
Da blev det høit en Catalog;
Ham Midnats Stiernen altid hørte
At snorke, saa det raslede;

Han

Han vaagned, aad, til Selskab kiørte
Af lutter Velmagt prustende.
I Grandskere! Hvi vill' I vaage
Ved eders Lampes blege Skin?
Man gaaer med lukte Vienaage
I Lykkens Tempel vissest ind.
Hvad hielper det, at Mængden kalder
En Mand skarpsindig, vittig, lærd?
Gak ind med Biefald af din Alder
Til Barfreds, see hvad den er værd.
For Løiers skyld prøv at betale
Et Maaltid med din Laurbærkrands,
Din Digterroes lad den her prale
I al sin beste Høitids Glands;
Jeg vædder, skiønt jeg ikke eier
En Skilling paa min hele Krop,
At al din Lærdom ikke veier
Mod en Tallerken Suppe op.
Et Ord endnu til jer, I Unge,
Som føle stærkt Geniets Brand!

Hvis en usalig Lyst at sjunge
Paakommer jer, da holder Stand;
For Guds skyld kiemper, undertrykker
Slig rasende Begierlighed,
Slaaer Harpen kiekt i tusind Stykker,
Laer kun Apollo blive vred!
Ved Sult udødelig at blive
Er ikkun Fias, det kan I troe,
Langt heller maae I Noder skrive,
Langt heller flikke gamle Skoe.

Lyriske Digte.

Første Afdeling.

Den sande Lykke.

(Efterligning af Hor. 3 Bogs 1ste Ode.)

Som Musers viede Præst jeg driver
Fra deres Altre Pøblens Flok;
Jeg for velartet Ungdom skriver
Og har i sammes Biefald nok.
At gavne og forlyste den
Er Maalet for min muntre Pen.

Skiønt en med frygtet Spiir i Hænde
Beherſker kuet Folk og Land,
Maae dog hans ſtolte Magt erkiende
I Tordneren ſin Overmand,
For hvem oprørſke Kiemper faldt,
Hvis mindſte Nik beſtyrer alt.

Lad være Orgons Rigdom veier
Lidt meer end det hans Naboe har,
Lad være, Max fleer Ahner eier,
End i Medbeilers Stambog var,
Som kun vil frem i Verden ved
Got Rygte, Dyd og Ærlighed;

Lad være at Palæmon haver
Fleer Venner og Opvartere;
Dem Enden upartiſk dog laver
Eens Vilkaar med den ringeſte.
Hvert Navn i Skiebnens Hiul er lagt,
Og Døden, alles Lod, blier trakt.

En Laſtefuld, ſom maa forvente
Hver Stund ſin Løn af Hævnens Sværd,
Kan ei ſtor Troſt hos Vellyſt hente,
Og Druen ſelv har ingen Værd.

Ved yndig Lyd af Cithar Stræng
Han søvnløs veltes i sin Seng.

Men see uskyldig Landmands Hytte
Ei Søvnens milde Gud forsmaaer;
Hvor han sit Leie end vil flytte,
Han altid Roe og Hvile faaer,
Endog om han i lustig Skov
Og hos den raslend Kilde sov.

O! den som ei vil meer forlange
End hvad Naturen trænger til,
Ham gisr ei Havets Bølger bange
Om tusind Vær end bruse vil.
Han frygter ei, han Brev skal faae
Om Skibe som paa Skagen staae.

Han aldrig over Hagel klager
At det hans Ferskner skadet har,
Ei at hans Hovmark ham bedrager,
At Aaret alt for fugtigt var.
Han ei for Heden jamrer sig,
Ei Kulden er ham skadelig.

Den Riige Fiskens Plads indskrænker,
Og fylder op det dybe Vand,
Han Steen paa Steen i Bunden sænker
Ved akkorderet Bygnings Mand.

Ham synes nu han er for stor
At træde paa naturlig Jord.

Men Frygt og Angst dog ei bortviger,
De følge ham i hvert et Fied;
Om han i væbnet Skib end stiger,
Det samme Selskab dog er med:
Staaer han til Hest, den fæle Nag
End sidder hos paa Hestens Bag.

Kan da et Marmorslot ei trøste
Bængstet Hierte med sin Pragt;
Kan ei den sorrigfulde høste
Glædt Sind af guldbroderet Dragt;
Kan Viin og Røg af Hyklere
Ei forebygge Grædmelse;

Hvi skal da prægtige Portaler
Som Avind sig kun støder paa,
Og Vogne, Titler, Capitaler
Blant mine rene Ønsker staae?
Med Riigdom og dens Plager jeg
Mit stille Farum bytter ei.

Til Frue Serpentin.

Efter Horatz 3die Bogs 15 Ode.

Herr Serpentins forvorpne Frue!
Giør Ende paa dit skammelige Liv.
Bliv dog til en adstadig' Viv
Nu, Død og Grav din modne Alder true.
Lad af blant unge Møer at spøge!
Du kan til dine Lige søge,
Til andre gamle Kierlinger,
Hvis Selskab Verden ei behøver meer.
Sligt, hvorfor man din Danae berømmer
Ei længere dit graae Matronskab sømmer.
Hun, som en Geed, maa springe om paa Baller,
Og synge Arier, og spille Kaart,
Gaae paa Comedie og fiase Tiden bort,
Som Modens Lov tillader hendes Alder;
Men du bør smukt ved Huset blive,
Og al slags Flanerie en evig Afskeed give.
Bortfløine ere Glædens Dage!
Kun Suk og Poenitents staaer dig tilbage.

Horats 3die Bog 30 Ode

Til Melpomene.

Jeg har opreist et Mindesmærke
Som evigt Vidne om mig bær,
Som, naar Egyptens Underværke
Forgaae, uspækket endda er;
Som skal i ingen Strøm bortflyde,
Som Nordenvind kan ei nedbryde,
Som Tiders Flugt og Dages Tal
Ei skade skal.

Den grumme Død til mig ei rækker,
Min beste Deel blier altid ved;
Min Roes til Efterslægten strækker
Sin stedse grønne Yndighed.
Naar Festens Røst i anden Alder
Til Templet Præsterne opkalder
Med Vestæ Pigers hellig Ild,
Jeg end er til.

Man i mit Land skal om mig tale
Der Daunus fordum Scepter bar,

Og

Og stolt Apuler af mig prale,
At jeg den første Digter var
Som, skiønt af ringe Byrd udsprunget
Har dog Alcæi Versart tvunget
At underkaste sig med Taal
Mit Moders Maal.

Dig o! Melpomene, tilskriver
Jeg Æren for min Evighed.
Du ene den Gudinde bliver
For hvem min Stolthed lægges ned.
Naar du med gunstig Haand vil flette
En Laurbærkrands, og mig paasette,
Min Ærelyst da intet meer
At ønske seer.

Nøisomhed.

En frie Efterlignelse af Hor. 2 B. 18 Ode.

Min lave Stue ikke brammer
Af Lysekrone, Canapee,
Gulvtepper, Speil i gyldne Rammer,
Og Gratier paa Væggene;
Jeg var ei, Gud skee Lov! blant dem
Som plyndred Montezumas Hiem.

Jeg ingen Kræmmer har bedraget,
(Kun store Folk faae der Credit)
Og Skræderen har aldrig klaget
At jeg har hans Galuner slidt.
Nei, paa en ganske anden Kant
Min Lykke og min Roes jeg fand.

Jeg er en ærlig Karl, og trodser
Enhver, som andet sige vil;
At man ei regner mig blant Tosser
Tør jeg frimodig legge til.

Selv

Selv blant de Rige findes den
Der ei forsmaaer mig, som sin Ven.

Kan Himlen krone mine Dage
Med større Skienk, end Nøisomhed?
Hver sin Mœcenas daglig plage
Med Bønner! Min skal have Fred,
Naar jeg kun i mit Farums Favn
Kan stundum glemme Kiøbenhavn.

Agt, Verdens Træl! hvor Tiden rinder
Som Bølger skyder den sin Fart;
En Maaned kommer, en forsvinder,
Og før du tænker, er det klart.
Du Abekat! et Liv saa kort
Bør det saaledes fiases bort?

Du i en evig Tummel svæver
Med Muursolk og Daglønnere,
Og ingen Dag til Ende lever
At du jo faaer en Ærgrelse.
Hvad bygger du? En Grav? Jo men!
Du husker ikkun lidt paa den.

Du har ei engang Rum paa Landet
(Hvo tænker sig en større Mand)

Men

Men rammer Pæle ned i Vandet,
Og skaber selv et Stykke Land.
Dog, ran kun fra det vilde Hav,
Neptun har nok at miste af.

Men naar en fattig Bondes Ager
I dyb Respect fordrister sig
At grændse op til din, da tager
Du tit, hvad ei tilhører dig;
Og mukker han, Gud hielpe ham!
Da faaer han baade Last og Skam.

Af grum Erfaring han da lærer
At Pæl og Træhest ikke staaer
Og blot for Syns skyld paraderer
I den velbaarne Herres Gaard;
Med nøgne Børn og Hustrue maa
Han fra sit Hiem som Betler gaae.

Men hør! imellem os at sige
(Thi Poblen sligt ei vide maa)
Den fæle Død gior alle lige
Det kan du være sikker paa.
Han gior af dig slet ingen Stads,
Fordi du boer i et Pallads.

I

I Charons Øine er der ikke
Forskiel paa Prints og Stodersøn,
Forgieves vil du ham bestikke
Med Guld, og bøie ham med Bøn.
Han er just i sit rette Fag,
Naar han kan giøre Hofmod spag.

Men venlig, som en Engel, smiler
Han mod et stakkels fattigt Skrog,
Ubuden han til Hytten iiler
At løse Armods tunge Aag.
Nu høre Suk og Klager op,
Nu sover sødt den trætte Krop.

Krigerens Opdragelse.

En frie Efterlignelse af Hor. 3 B. 2 Ode.

Den Dreng, som engang Sværd skal bære
Et haardført Liv betids maae lære,
Og aldrig komme Vellyst nær:
Han maae ei, som en naadig Frue,
Paa bløden Seng uvirksom snue
Til Chocoladen lavet er.

Naar Dagen gryer, han alt maa svede
I Sadelen, og sig berede
Ved Øvelser til god Soldat.
Han vænnes maae til alskens Fare,
Ei være kielen, sig ei spare
For aaben Luft i kiølig Nat.

Naar slig en Knøs groer til og bliver
En voxen Karl, troe mig, han giver
Sin Fiende nok at tænke paa.
Der staaer en Søster, Kone, Moder,

Og

Og ynker Søn og Mand og Broder
Som skal mod denne Love gaae.

Han følger Fædrelandets Fane,
Og falder kun paa Ærens Bane,
Det er: i lovlig Krig og Felt.
Hiin, som i Tvekamp Livet spilder
Langt bort fra Æren sig forvilder,
Selvmorder er han, ingen Helt.

Den kiekke Mand som sig ei krymper
For Døden, og den feige Stymper
Maae begge lige snart herfor.
Hvo frygtsom Ryg til Faren vender,
Ham Skiebnen ei desmindre sender
Bagfra sit haanlig' Banesaar.

Et Navn, som ingen Ting betyder,
En Titel, som kun Daaren fryder,
Forsmaaer den sande Tapperhed.
Al tigget, kiøbt og stiaalet Ære
Heel stoltelig den kan undvære,
Sin egen Glands den skinner ved.

Den med en evig Roes belønner
De saare faa blant Støvets Sønner
Som vælge sig dens skarpe Stie;
Den paa Udødeligheds Vinger

Fra nedrig Jord sig høi opsvinger,
Ætherisk Luft den aander frie.
Paa det min Ode nu maae blive
Ret Lyrisk, vil jeg ogsaa give
Dig, ædle Taushed! Deel i den:
Thi du er Klogskabs skiønne Datter,
Som man saa høit med Rette skatter
I sær hos en fortroelig Ven.
Jeg for dens Omgang mig betakker
Som fuld af Sprækker gierne snakker,
Og sludrer Fanden Bret af.
Jeg under Bielke ei tør søve
Med slig en Nar, langt mindre vove
Mig med ham paa det falske Hav.
Tit naar Herr Zeus faaer lidt paa Panden,
Taer han den ene for den anden,
Og slaaer i Flæng med arrigt Sind.
Løb Lasten end af alle Kræfter,
Saa hinker Straffen dog bag efter,
Og haler den som oftest ind.

Hymne til Spadille.

Ars longa, vita brevis.

Man har nu saa deilige Viser
Om alt hvad der næsten er til,
Snart Venus, snart Bacchus man priser,
Men slet ingen synger om Spil;
Om Spil som er Gudernes Glæde,
Og Menneskets høieste Rang
Min Musa, vær kraftig tilstæde!
Spadille skal blive min Sang.

Prometheus lagdes i Lænker,
Og udstod den grummeste Qval,
Ei, som man i Skolerne tænker,
For Ild han af Himmelen stial.
Hvad hos Lucianus end snakkes,
Indseer man fuldkommelig vel
At ingens Indvolde udhakkes
For Spøg, eller slig Bagatel.

Hvad ingen Professor har fundet,
Derom veed min Musa Beskeed.
Jeg (store Triumph) har udgrundet
Hvorfore Prometheus leed.
Da han sine Mennesker vilde
Forlene en tænkende Siel,
Han lærte dem L'hombre at spille,
Men Himlen optog det ei vel.

Zeus svinged sin dræbende Torden,
Og raabte forbittret: Hvordan!
Er Dyret hist nede paa Jorden
Beprydet med Guders Forstand?
Kaart sees i en Dødeligs Hænder,
O! Skam, det besielede Leer
Remise og Codille jo kiender,
Og Forcernes Nytte indseer.

Strax L'hombre i Himlen ophørte
Som noget, der var for gemeent.
Basset man i den Sted indførte,
Hvormed ingen bedre var tient
End Seigneur Mercurii Lomme,
Som strængelig Hebe forbød
At lade Pokalerne tomme
Imedens han Guderne snød.

Bas-

Basset blev da Himlens Regale,
Og det har det været til nu,
Skiønt Menneskет (uden at prale)
Har spillet det dygtig i Smu.
Thi Pøblen for Jupiters Torden
Har dog nogen Skræk i sin Barm;
De Store er' Guder paa Jorden
Og blæse ad Himmelens Harm.

I tørstige Siele, som qvæde
Om Viin, og om Kieresters Skaal!
Hvad har vel en Snizer for Glæde
Mod L'hombre med *) Krukke og Aal?
Naar hiem I om Aftenen komme
Med Sielen af Lystighed fuld,
Hvor tom er da ei eders Lomme,
Naar Spillerens sulmer af Guld?

Lad Lykken end stundom for Løier
Forhexe det malede Blad;
O! Kunst og Behændighed bøier
Dens Villie, og trodser dens Had.

*) For deres skyld, som maatte være ubevandrede i Kunstens Talemaader, maae jeg anmærke, at Krukke betyder en dobbelt Beet, naar Codille tabes, og Aal er det samme, som Stambeet. De kiere Børn have mange Navne.

En Mester ei bringes i Knibe,
Han veed nok at Skiebnen er blind,
At man den om Haanden maa gribe
Skal den giøre stadige Trin.

Bort Lærdom og boglige Kunster,
Som ei kunne føde en Mand;
I fylde kun Hiernen med Dunster
Men Spil er den reene Forstand.
Hvor sielden blier Kundskab paaskionnet?
Hvad faaer man for Smag og for Vid?
Man naar lod Spadille ulønnet
At man den oppfred sin Tiid?

Til dig som al Verden bekiender,
Spadille, almægtige Kaart!
Min Sang sig da ydmyg henvender;
O! hvor er dit Navn ikke stort!
Din Skionhed, hvo kan den beskrive?
Du er en Gudinde, en Soel,
Hvis Straaler hver Spiller oplive
Fra sydlig til nordlige Poel.

En Frølichs skalkagtige Mine
Der slagter Parterret, som Faar,
Kun synes mig hæslig at grine
Naar du i din Ynde fremgaaer.

Thi du er mit Hiertes Armide,
Og jeg din Rinaldo i Baand;
Dig intet paa Jorden skal slide
Med List eller Magt af min Haand.

Om Krampe og Gikt skal forvolde
(Som tit i din Tieneste skeer)
At ei mine Fingre kan holde
Dig og dine Sødskende meer;
Saa skal du dog aldrig fortrænges
Af dette dig hengivne Bryst,
Men smukt i en Ramme ophænges
Mig daglig til Øinenes Lyst.

Den 28de og 29de Januarii
med tilhørende Selskabs Sang.

Chor.

O! Gienlyd, Norske Klippers Søn,
Opløft din sandrue Røst!
Thi Tvillingrigets Sang er skion,
Og fuld af Høitids Lyst.

Med trefold Tunge du gientag
Dets varme Fryderaab
For Christian, Nordens Velbehag,
Og Fridrich, Nordens Haab.

Foreente Fest! liig Vaarens Soel
Du komme blid igien,
Og smyk den Oldenborgske Stoel
Med Glands fra Himmelen!

Sang

Sang til Kongen.

Bellona bar sin Torden
Til fierne Verdner hen;
Men der var Fred i Norden,
Og Christian skabte den.
Fribaaren Landmand roelig
Qvad bag sin trygge Plov,
Og smiled mod sin Boelig,
Thi Mordbrands Faklet sov;
Thi Stridens Glavind sov.

Flid laae nedtraadt i Støvet,
De skiønne Kunster græd,
Og af Trompeten døvet
Sank Musens Harpe ned.
Som Værge for sit Rige
Skioldungen Krigen bød
Fra sine Grændser vige,
Og Krigen taug og lød;
Og snysend den adlød.

Høit lyde Fredens Sange
Fra hver lyksalig Vraae,

Og signe tusind gange
Den Dag, Du fødtes paa.
Hør Danmarks glade Sønner,
Vor Konge, Fader, Ven!
Med Millioner Bønner
Bestorme Himmelen;
Og seire over den.

Sang til Kronprindsen.

Født af ædel Kongeslægt
Til at bære Kronens Vægt,
Som med Fædres gamle Dyder
Alt Din Ungdoms Foraar pryder,
Konge, før Du Sceptret fik,
Hierters Konge, Friderich!

Smag den gode Fyrstes Lyst
Læs i Patriotens Bryst!
Stille Graad hans Øie blinder,
Purpur blusser paa hans Kinder,

Elske

Elskte Prinds! han tænker sig
Efterverdenen — og Dig.

Naar Du Spiret arve skal
Moeden til Dit store Kald,
Fuld af Viisdom, Mildhed, Ære,
Da skal du tillige være
Arving til vor Kierlighed,
Huldskab, Troe og Lydighed.

Lev vort Haab! Din Dag er stor;
Lev, og udbreed Hæld i Nord!
Indtil fierde Christians Alder
Snehvid paa din Isse falder,
Sceptret hvile i din Haand!
Danmark blomstre ved din Aand!

Chor.

Vi hilse denne glade Dag
Med varme Fryderaab
For Christian Nordens Velbehag,
Og Fridrich, Nordens Haab.

O!

O! Gienlyd, Norske Klippers Søn
Oplöft din sandrue Röst!
Thi Tvillingrigets Sang er skion,
Og fuld af Høitids Lyst.

Selskabs Sang.

Naar Fyrsten høit og ædelt tænker,
Da bryster sig det hele Land;
Den Agtelse han Dyden skienker
Antænder hver retskaffen Mand.
Som Vaarens Soel til Liv udklækker
Den visne Plantes døde Rod;
Saa Thronens Smil hos Borger vækker
Lyst, Ære, Virksomhed og Mod.

Da brydes Agermandens Kieder,
Da voves Liv for elsket Hiem,
Da er det Mœcenatens Hæder
At hielpe Vid og Indsigt frem;
Da grubler Lærdom for at nytte,
Da aabner Gavmildhed sin Haand;

Fra

Fra Slottet ned til Straatakt Hytte
Beſieles alt af ſamme Aand.

Fortiente Egekroner pryde
Hver Handling, ſom er ſtor og ſkiøn!
Men du, ſom Solens Lys undſlyede,
Og ved ſtille Dyd i Lon,
Fornøiet med den ſøde Lykke
At ſmage Himlens Velbehag;
O! kunde Sang dit Værd udtrykke,
Hvad Sang blev der for Christians Dag!

Den ſtore Dag, da Nordens Sønner
Bær' Høitids Skienk til Thronens Fod,
Uſminket Glæde, varme Bønner,
Og Troſkab, Kierlighed og Blod:
Den Dag, ſom Patrioten regner
For al ſin Stolthed, Haab og Lyſt,
Da hver en Drift til Dyd, ſom egner
En Danſk, fornyer ſig i hans Bryſt.

Zinklars Vise.

Herr Zinklar drog over salten Hav,
Til Norrig hans Cours monne stande;
Blant Guldbrands Klipper han fandt sin Grav,
Der vanked saa blodig en Pande.

Herr Zinklar drog over Bølgen blaa
For Svenske Penge at stride:
Hielpe dig Gud! du visselig maa
I Græsset for Nordmanden bide.

Maanen skinner om Natten bleg,
De Vover saa sagtelig trille:
En Havfrue op af Vandet steeg,
Hun spaaede Herr Zinklar ilde.

Vend om, vend om, du Skotske Mand!
Det gielder dit Liv saa sage,
Kommer du til Norrig, jeg siger for sand,
Ret aldrig du kommer tilbage.

Leed er din Sang, du giftige Trold!
Altidens du spaaer om Ulykker,
Fanger jeg dig engang i Vold
Jeg lader dig hugge i Stykker.

Han seiled i Dage, han seiled i tre
Med alt sit hyrede Følge,
Den fierde Morgen han Norrig mon see,
Jeg vil det ikke fordølge.

Ved Romsdals Kyster han styred til Land
Erklærende sig for en Fiende,
Ham fulgte fiorten hundrede Mand *)
Som alle havde ondt i Sinde.

De skiendte og brændte hvor de drog frem,
Al Folkeret monne de krænke,
Oldingens Afmagt rørte ei dem,
De spotted den grædende Enke.

Barnet blev dræbt i Moderens Skiød,
Saa mildelig det end smiled;
Men Rygtet om denne Jammer og Nød
Til Kiernen af Landet iiled.

Ban-

*) Jeg har hørt forskiellige Meninger om Skotternes Antal.

Baunen lyste og Budstikken løb
Fra Grande til nærmeste Grande,
Dalens Sønner i Skiul ei krøb
Det maatte Hr. Zinklar sande.

Soldaten er ude paa Kongens Tog,
Vi maae selv Landet forsvare;
Forbandet være det Niddings Drog,
Som nu sit Blod vil spare!

De Bønder af Vaage, Lessøe og Lom,
Med skarpe Øxer paa Nakke
I Bredebsigd tilsammen kom,
Med Skotten vilde de snakke.

Tæt under Lide der løber en Stie,
Som man monne Kringen kalde,
Laugen *) skynder sig der forbi,
I den skal Fienderne falde.

Riflen hænger ei meer paa Væg,
Hist sigter graahærdede Skytte,
Nøkken **) opløfter sit vaade Skieg
Og venter med Længsel sit Bytte.

Det

*) En bekiendt Elv i Guldbrandsdalen.
**) Flodguden.

Det første Skud Hr. Zinklar gialdt,
Han brøled og opgav sin Aande;
Hver Skotte raabte, da Obersten faldt:
Gud frie os af denne Vaande!

Frem Bønder! Frem i Norske Mænd!
Slaaer ned, slaaer ned for Fode!
Da ønsked sig Skotten hiem igien,
Han var ei ret lystig til Mode.

Med døde Kroppe blev Kringen strøed,
De Ravne fik nok at æde;
Det Ungdoms Blod, som her udflød,
De Skotske Piger begræde.

Ei nogen levende Siel kom hiem,
Som kunde sin Landsmand fortælle,
Hvor farligt det er at besøge dem
Der boe blant Norriges Fielde.

End kneiser en Støtte paa samme Sted,
Som Norges Uvenner mon true.
Vee hver en Nordmand, som ei bliver heed,
Saa tit hans Øine den skue!

Bernstorffs Vise.

At hædre ham, som mildt udbreder
Blant sine Brødre Held og Lyst,
Og dette Livs Elendigheder
Formilder med balsamisk Trøst;
At vække Verden til at finde
En ædel Drift til samme Navn,
Og lokke Øiet til at rinde
Ved Tanken om den Frommes Savn;

Herfil blev Sang fra Himlens Trone
Nedsendt, og Smag og Vittighed,
Til dette Brug fik Harpen Tone,
Og Mandens Hierte Følsomhed.
Men ak! hvor tit maae Dyd og Ære
Til Last og Skam sin Krands afstaae,
Den Krands som ingen burde bære
Hvis Siel ei slægted Bernstorffs paa.

Skal Marmor tale, Musen tie
Om denne Menneskenes Ven?

Skal

Skal ingen skionsom Sang indvie
Den store Mand til Himmelen?
Kan og Camoenens svage Kræfter
Naae sligt et Emnes Værdighed?
Nei, ydmyg den kun higer efter
At skimte Bernstorffs Evighed.

Hvad Troldoms Kunst har skabt det Mørke
Som Danmark saa fordunklet har?
Siig hvorfra Løgn fik Sandheds Styrke,
Og giennem Seeler Sceptret bar?
Den Løgn, at Slaverie ei krænker
Ærværdig Landmands sande Vel,
At Arbeid drives best i Lænker
Og med en underkuet Siel.

Forgieves Sandheds Middag straalte,
Omsonst Erfarings Stemme lød,
Despotisk Fordom ikke taalte
At Kundskabs mindste Glimt frembrød.
Natur, du upartiske Moder!
Har du fornedret Menneskret?
At Broder eies skal af Broder,
Naar skrev du en saa grusom Ret?

Men Bernstorff var for stor at bære
Vankundigheds og Fordoms Baand:
Saasnart han føled han var Herre,
Steeg, som en Ørn, hans stolte Aand
Op til den adelige Tanke
At ogsaa være Menneske;
Vidt uden for den snevre Skranke
Som fængsler smaa Velgiørere.

Stat op! (saa lød en kierlig Stemme,
Der taled i hans rørte Bryst)
„Stat op med Faderfuld at fremme
„Dit Godses Vel, og vær dets Lyst.
„Bryd, ædelmodig bryd de Lænker,
„Som tynge Landets Dyrkere;
„Hvo Eiendom og Frihed skienker,
„Han skienker Staten Borgere."

„Medynksom skue den stakkels Spæde,
„Som ei endnu sin Jammer veed;
„Hans Arvegods er Fædres Kiede,
„Han fødes til Elendighed —
„Hvor synke de modløse Hænder!
„Skienk Agermanden selv sin Høst:
„Strax virksom Iver ham antænder,
„Strax yder han sin Sved med Lyst."

„Vær Fader! See hvor Dyden græder
„Dens Spiir bortstødes med Foragt.
„Fortvivlelse gior slemme Sæder,
„Og Armod staaer med Last i Pagt.
„Byd Velstand og Tilfredshed hæve
„Din Undersaat op fra sit Fæe;
„Lad Æren i hans Barm opleve,
„Og adle ham til Menneske."

„See Hytter, hvor de barske Vinde
„Naar rystend' Olding i sin Krog,
„See Engens grønne Pragt forsvinde,
„Suurt Vand og Moes dens Sted indtog.
„See den af Klinte skiulte Ager,
„Læs her at Dyrkeren var Træl;
„Ja see det mavre Qvæg som tager
„I sine Herrers Vaande Deel."

„O! hvilken Mark! hvor skiøn og herlig!
„Hvor viid for din velgiørend Aand!
„Føl stolt dit Kald, og udræk kierlig
„En hielpsom, viis og stadig Haand.
„Gak saa, naar du er mæt af Dage,
„Til dine Fædres Fred, og sig:
„Jeg lod en Efterslægt tilbage,
„Som jeg har selv giort lykkelig."

Saa lød den blide Røst, der førte
O! Bonde, din betrængte Sag.
Med villig Hu din Bernstorff hørte,
Og skynded frem din Friheds Dag.
Det blotte Skin af Tab kan skrække
Den feige Egennyttens Søn,
Men Bernstorffs Mod kan intet svække,
Han i sit Offer seer sin Løn.

Forgieves Bierge sig opskiøde,
Beskiemmede de snart forsvandt.
Han gik sit Maal som Helt i Møde,
Og kiempede og overvandt.
Landmanden eier nu sin Ager,
Nu er ham Foraars Regn til Lyst,
Med trefold Fryd han nu modtager
Af Himlens Haand en frugtbar Høst.

Arbeidsomhed sit Hoved reiser,
Og Ceres giver Flora Haand;
Meer aromatisk Stakken kneiser,
Meer kiernetungt er Høstens Baand.
Med Landmands Velstand Mod frembryder,
Hans Søn opdrages ei til Træl,
Men til at øve Borgerdyder,
Og bruge Riigdoms Gaver vel.

Hvad sieldent Monument henrykker
Din Siel, forbauste Vandringsmand!
Hvor uliigt hine Kunstens Stykker
Som hyklede for en Tyran!
Siig, Marmor! hvem du meest gior Ære,
Den, dig fortiente, eller gav?
Hvor sødt, taknemmelig at være!
Hvor stort, at leve i sin Grav!

Barbar, som dine Brødre plager,
Viig bort, thi Stedet helligt er!
Du Ophavsmand til Suk og Klager,
Hvor saare liden blier du her!
Smiil haanlig i dit Herresæde,
Og dit forhadte Spiir udstræk!
Nyd umisundt den usle Glæde
At være dine Slavers Skræk!

Men viid og føel, hvor du foragtes
Af hver, som dig foragte tør:
Ret som et Udyr du betragtes,
Der stoler kun paa sine Kløer.
Kun slet jen Rang dens Skiendsel dækker
Som feider mod sit Fødeland;
Og den som Bondens Velmagt brækker,
Tael Statskunst! siig os, hvad giør han?

Men Himlen blidelig velsigne
De ædle, viise, kiekke saa,
Hvis Hierter dit, o! Bernstorff, ligne,
Bekrandset deres Navn skal staae,
Og glimre stolt i Rygtets Tempel
Blant velfortiente Borgere;
Og deres lysende Exempel
Skal aabne Verden Øinene.

Den store Tidspunkt, fuld af Glæde,
Jeg alt i Aanden forudseer,
Da Frihed skal paa Lænken træde,
Og Slaverie ei være meer.
Den kommer, Trællens Jubelhvile,
Den kommer vist, og Bernstorffs Aand
Skal høitidsfuld fra Himlen smile
Ned paa de sønderslidte Baand.

Thor.

Thorvald Vidforle.

Om denne brave Islænder kan man læse i Kammerherre Suhms Danmarks Historie Tom. 3 p. 223. o. f. Saadan en Caracter, som Thorvalds, skal der ledes efter endog i vor polerede Alder, hvorfor det er saa meget mere mærkeligt og fryndefuldt at antreffe den i en raae og blodgierig Tid, hvor man mindst ventede noget, der gior Menneskeligheden saa stor Ære. Dette besynderlige Phenomen giorde og saa stærkt Indtryk paa mig, at jeg ikke kunde modstaae den Fristelse at synge derom i gammeldags Kiempeviise Maneer. Enhver, som kiender Mad. Boyes Skuespil Gorm den Gamle, seer strax, at Thorvalds Viise er giort til Concertmester Hartmanns skiønne Melodie paa Sangen: Rolf Skattekonge feig og ræd o. s. v., hvis Omqvæd endog her er efterlignet.

Svend Tveskieg havde sig en Mand
Sm Thorvald heed;
I Leding rask og bold var han,
Men blid i Fred.
Hans Snekker seiled vide om
Fra Havn til Havn,

Og giorde, hvorsomhelst de kom,
Berømt hans Navn.
Men Thorvald har reddet sin Konge.

Han kiøbte Fanger, gav dem frie,
Og klædde dem,
Og sendte Mænd fra Slaverie
Til Huus og Hiem.
Og mangen Olding fik sin Søn
Sin Alders Trøst,
Og mangen Møe sin Beiler skiøn
Sin Ungdoms Lyst.
Men Thorvald har reddet sin Konge.

En ærlig Kamp var Thorvalds Fryd,
Høit var hans Mod,
Men aldrig dypped han sit Spyd
I Svages Blod.
Han fulgte Svend paa mangt et Tog
Med Herreskiold,
Og hans Nærværelse forjog
Al grusom Vold.
Men Thorvald har reddet sin Konge.

De hidsed Seil i høien Roa,
Det var Kong Svend,

Han

Han færdtes over Bølgen blaa
Med sine Mænd:
At gieste Bretland var hans Agt,
I Land han steeg,
Og alting for hans Overmagt
Tilbage veeg.
Men Thorvald har reddet sin Konge.

Men Bretlands Hertug ikke sov,
Han samlede
En talrig Hær i mørken Skov
Af Ryttere.
Den Danske Trop kom ilde an
Ved denne List,
De bleve fangne Mand for Mand,
Og Svend tilsidst.
Men Thorvald har reddet sin Konge.

Og hør du Fangefoged fiin,
Og mærk mit Bud,
Du skynde dig i Taarnet ind,
Før Thorvald ud!
Ei sømmer Bolt og Fængsel den
Hvis tappre Haand
Har løst saa mangen saver Svend

Af Trældoms Baand.
Men Thorvald har reddet sin Konge.

Strax kom til Taarnets Dør en Mand
Med dette Bud.
Men Thorvald svor en Eed paa Stand:
Jeg gaaer ei ud!
Jeg frie, og Kongen blive her
I fremmed Vold!
Nei, da var Thorvald aldrig værd
At løfte Skiold.
Men Thorvald har reddet sin Konge.

Saa stor er ædle Sieles Magt;
Enhver blev frie
Paa Thorvalds Bøn, og for den Agt
Han var udi.
Og aldrig glemte siden Svend
At vise sig
Imod sin Ungdoms brave Ven
Taknemmelig.
Men Thorvald har reddet sin Konge.

Svend Tveskieg sad hos Ild og Mjød
Med Konger fleer,

Og

Og klappede paa Hynde blød:
Sid Thorvald her!
Din Fader styred aldrig Land
Som en af os,
Men den er Jarl og Ædelmand
Der naaer din Roes;
Thi Thorvald har reddet sin Konge.

Niels Lembaks Vise.

Justitsraad Mallings Bog om Danskes o. s. v. store og gode Handlinger har Niels Lembak en vel fortient Plads. Der kunne de af mine Læsere, som ikke allerede kiende denne sieldne Mand, faae fuldkommen Efterretning om ham. Han har levet i vore Tider. Min Sang er kun en simpel Fortælling om hvad han har giort til Agerdyrkningens Opkomst i sit Fædreneland, uden mindste Tillæg eller poetiske Sminke. Af det sidste Vers sees, at Stykket er egentlig giort til at være en Klubviise, men kan derfor gierne synges i hvilken patriotisk Forsamling det skal være.

Niels Lembak var en Hædersmand i Norge,
Sit Lands Velgiører, Lærer, Ven,
Som for sit Navn behøved ei at borge
Et Sted i Rangsforordningen.
Han glimred ei ved Høiheds Glands,
Og ei ved Krigens Laurbærkrands.
Hans Minde skal velsignet staae,
Saa længe Plov og Harv kan gaae.

En

En fyrig Drift bandt tidlig Lembaks Hierte
Til sine tappre Fædres Land;
Han længtes med en utaalmodig Smerte
At vorde det en gavnlig Mand,
Og aagre med sit Pund og Tild
Ved uberømt og stille Flid.
Hans Minde skal velsignet staae,
Saa længe Plov og Harv kan gaae.

Stor for hans Aand blant alle Nærings Stænder
Var den, som i sit Ansigts Sveed
Fremlokker Brød med arbeidsvante Hænder,
Og giør sin Stats Lyksalighed.
Thi uden Brød hvad er et Land?
Var Mundheld hos den kloge Mand,
Hvis Minde skal velsignet staae,
Saa længe Plov og Harv kan gaae.

Sin Videnskab han nu af alle Kræfter
Udbreded i sin valgte Kreds;
En Bondes Navn var alt han tragted efter,
Han føled det, og var tilfreds.
Han føled al den Værdighed,
Som boer i taus Arbeidsomhed.

Hans

Hans Minde skal velsignet staae,
Saa længe Plov og Harv kan gaae.

Fra Arilds Tiid hist Gaarde ligge øde
Og sukke efter Dyrkers Haand,
Kun Tidsel, Krat og Lyng er deres Grøde,
De overtale Lembaks Aand.
Velan! bliv min, bliv nyttig Jord!
Lød venlig Patriotens Ord.
Hans Minde skal velsignet staae,
Saa længe Plov og Harv kan gaae.

Strax Uglen og de vilde Dyr maae flytte
Fra deres gamle Bopæl ud;
For Mennesker den halvnedfaldne Hytte
Paa nye indretter Lembaks Bud.
Hans Vink giør Eng og Ager reen
Fra hele Dysser moesgroet Steen.
Hans Minde skal velsignet staae,
Saa længe Plov og Harv kan gaae.

Til Markeskiel forviiste maae de hegne
Med stolte Mure om hans Jord,
Han rydder, saaer og planter allevegne,
Og alting trives, alting groer.

Det

Det varer kun en stakket Tid,
Saa triumpherer Lembaks Flid.
Hans Minde skal velsignet staae,
Saa længe Plov og Harv kan gaae.

Den hele Egn hans Kunst paa nye opmaler,
Knap kiender han den selv igien.
Men hvilken Rost! hvor hans Exempel taler,
Og vækker Agerdyrkeren!
Sit sande Vel hver Naboe troer
Er blot at følge Lembaks Spor.
Hans Minde skal velsignet staae,
Saa længe Plov og Harv kan gaae.

Mon Lembaks Flid til egen Vinding higer?
O! hvad er Guld for slig en Siel!
Han prøvet Dyd og Strebsomhed beriger,
Selv har han nok i Brødres Vel.
Han skienked Norge mangen Mand
Ved sig i Drift og Nærings Stand.
Hans Minde skal velsignet staae,
Saa længe Plov og Harv kan gaae.

Landmanden ei en større Ære kiender
Udi Niels Lembaks hele Egn,
End den at faae af hans agtbare Hænder
Et Brev og Plovens Sølvertegn.
Thi Lembaks sandrue Tegn, det gialdt
For hvad det burde overalt.
Hans Minde skal velsignet staae,
Saa længe Plov og Harv kan gaae.

Sin Yndlings Id han og i Landsbye Viser
Besang for Klippens muntre Søn:
Han Agerbrug og Strøbsomhed anpriser
Enfoldig, yndig, varm og skiøn.
Gid hver, som bær en Digters Navn,
Som Lembak, sang til Folkegavn!
Hans Minde skal velsignet staae,
Saa længe Plov og Harv kan gaae.

Mens Æren, som han stolt undveeg i Live,
Forfølger ham med *) Marmorroes,

Vi

*) Niels Lembak bar jo ogsaa sin Mindes Steen paa Ixgerspriis.

Vi, Brødre! og hans Minde ville give
Et velmeent Hæders Sted hos os.
Den stærke Mand har ingen Skam
Af det vor Klub besynger ham.
Niels Lembaks Roes skal evig staae,
Saa længe Plov og Harv kan gaae.

Stærkodder.

En Klub Sang.

Arrig slog Stærkodder Rynker paa Næsen,
Der han saae Ingels vellystige Bord.
Kieltringer! hvad er det her for et Væsen?
(Saaledes lode hans truende Ord)
Er dette at leve paa Nordisk Maneer?
Ei Kiemper, men kielne Sydboer jeg seer.

Stammer du ned fra de mægtige Froder,
Du som har slig en ukongelig Siel?
Du gior en god Dag. Din troløse Moder
Lod sig vist kranke i Løn af en Træl.
Mens Sværdene rustne, Stegvendere gaae,
En ærlig harsk Skinke man neppe kan faae.

Med Leires Konning hvo ikke vil rage
I Fugles Indvold, blier her ikke mæt:
Helte fra Oldtids ukonstlede Dage
Finde her neppe en spiselig Ræt.

De

De blode i Sæder, og feige i Krig,
Kong Ingel! til Taffels de helst gaae hos dig.

Saa taled *) Wisins haardknoklede Bane,
Kongers og Voldmænds og Riddingers Skræk;
Det var fra Ungdommen blevet hans Vane
At være bitter, uhøflig og frak.
Den pyntede Hofmand Benauelser fik,
Af Angest hans Madlyst aldeles forgik.

Hof Spillemanden tog Harpen i Hænder,
Haabende dermed at stille hans Harm;
Men ham Stærkodder et Steegebeen sender
Midt i hans Pande med drabelig Arm.
En sørgelig Ende den Lystighed fik,
Der vankede Hylen for Sang og Musik.

Dronningen selv vil med Begeret prøve
Om ei et Smil var at lokke af ham,
Om denne barske og suysende Love
Skulde ei kunne med Vin gjøres tam.
Hun rækker ham Skaalen, han slænger den hen,
Den Grobjan! og spilder hver Draabe i den.

*) Wisin var en grum Russisk Troldmand og Kiempe som Stærkodder overvandt og ihielslog.

Skiønt han nu synes forhærdet at være
Mod al Fornøielse uden for Krig,
Tor jeg dog vove min digterske Ære,
(Om nogen af jer vil vædde med mig)
At Pounche havde giort ham saa mild, som vor Kat,
Naar den i sin Pote en Muus griber fat.

Synet af Klubbens fortrolige Bolle,
Lugten og Dampen, som stiger deraf,
Det blev alt meer end han kunde udholde,
Om han fik Held til at bryde sin Grav,
Men nipped han blot til det rygende Glas,
Han bad os ved første Vacans om en Plads.

Pounchens Dyder.

En Klub Sang.

Min Doctor er en ærlig Mand,
Han siger: Du maa drikke
Alt hvad du vil, undtagen Vand,
Det ene duer ikke,
Med mindre det blier lavet til
Med Rom, Citron og Sukker,
Thi da du intet finde vil
Som Tørsten bedre slukker.

Og mange Ting forvolde Tørst
Som man knap skulde tænke,
Men dog Erfaring lærer. Først:
I fald du faaer en Enke,
Der piner dig til døde med
Sin salig Hosbonds Dyder,

Da bliver Ganen tør og heed,
Pounche qvæger da og fryder.

Dernæst: Om du har en Rival
Som din Clarice følger
Sin Hænd for Guld, da er du gal
Saafremt du Strikken vælger.
Nei! dersom du paa saadan Spot
(Som gierne skeer) fornemmer
En hæftig Lyst til noget vaadt,
Pounche giør, du alting glemmer.

Fremdeles: Om du i en Jil
Den Daarskab har begaaet
At lide paa en Hofmands Smil,
Og dog ei Embed faaet;
Saa troe din Doctor paa hans Ord,
Han vil dig ikke ilde:
Pounche er paa denne falske Jord
Den beste Trøstetilde.

Tilsidst: Hvis Plutus dig har glemt
Med sine gyldne Gaver;

Da

Da er det fandelig heel flemt,
Dog, om du endda haver
Credit hos nogen ærlig Vert
Kun paa en tre Marks Bolle,
Skal du, før den er halv fortært,
Dig for en Croesus holde.

Paa en Vens Fødselsdag.

Da Du traadt frem til Lysets Rige
Fra Moders Skiød, saa stod en Pige
Som otte smukke Søstre har,
Og smiled ved Dit første Leie,
Og sang: "Den Dreng, Ham vil jeg eie!"
Giet nu, min Ven! hvem Pigen var.

Skiønt jeg har kaldet hende Pige,
Var hun just ei Climeners Lige,
Langt høiere var hendes Rang.
Endnu kan Du det ei begribe?
Endnu er Du i Tvivl og Knibe?
Tænk otte Søstre! — tænk paa Sang! —

Nu! jeg vil dig ei længer plage,
Men ikkun hendes Sang gientage,
Den var, som Fuglens', sød og frie:
„Du skal min Søn og Yndling være;
„Min egen Kunst jeg Dig vil lære,
Din Siel er skabt til Harmonie.

Og

„Og denne Kunst Dig selv skal fryde,
„Og ofte Lindrings Balsom gyde
„I et beklemt og saaret Bryst.
„Hver Kreds, hvori Du er tilstæde,
„Den stemme skal til Sang og Glæde,
„Og være mange Venners Lyst.

„Med dig vil Skialden dele Krone,
„Thi Du skal aande Liv og Tone
„Ind i hans Riim, og staae ham bie;
„Naar han til Himlen sig opsvinger,
„Du laaner ham Musikens Vinger,
„Og løfter ham ved Melodie.

„Jeg veed, at Du kan ei fornemme
„Din troe Venindes blide Stemme,
„Mit lille følesløse Noer!
„Men jeg vil selv i Tiden vælge
„En Digter, som Dig skal fortælle
„Et hvert af disse mine Ord.“ —

Her endte hun — Jeg nød den Ære,
Den Skiønnes Budskab dig at bære,

Jeg

Jeg blev den Skiold, hun loved Dig.
O! maatte jeg den Vellyst smage
Paa hver af Dine Fødselsdage
At see Dig glad og lykkelig! —

Det orthodoxe Afguderie.

En Drikkevise.

Om lidt Hedenskab blev bragt
Ind i vore Planer,
Mon det derfor strax var sagt
Vi var' Indianer?
Ei! hvad kiere vi os om
Poblens hierneløse Dom!
Skienker, drikker Poblens Skaal
Som har ingen Hierne!

Folk af Smag og fiin Forstand
Ei om Troen spørge;
Lad enhver (saa taler man)
For sin egen sørge.
Naar man ikkun ydmyg troer
At Fornuft i Kiolen boer,
(Vivat vor forgyldte Tiid)
Kræves der ei mere.

Brødre!

Brødre! det Afguderie
Som jeg vil tilraade,
Staaer hos strøng Orthodoxie
I den største Naade.
Frygter ei for Kirkens Ban,
Ei for Sværd, for Baal og Brand,
Platos Navn det er vor Skyts;
Platos Skaal vi drikke.

Tre Gudinder vælge vi
Os især at dyrke,
Der kan vanke Harmonie
I sin fulde Styrke.
Med Han-Guder vill' vi ei
Have at bestille, nei!
Vi vill' drikke deres Skaal,
Og i Roe dem lade.

Skiønne Søstre, Gratier!
Hører vore Bønner!
Seer, for eder knæle her
Alle Klubbens Sønner.
Værdiges at stige ned
Og med eders Yndighed
Pryder hvert et Glas, som skal
I vort Selskab tømmes!

Elsker og beskytter os!

Danner vore Sæder,
At Misundelsen til Trods,
Som vor Roes begræder,
Det maae spørges fiern og nær:
Gratiernes Klub er der!
Evig Eders Altre staae
Inden disse Vegge!

Lyriske Digte.

Anden Afdeling,

bestaaende

af

Aandelige Sange.

Christnes Haab.

Tak skee dig, Gud, at jeg kan tænke
Foruden Skræk paa Død og Grav!
Jeg veed, du mig paa nye vil skienke
Det Liv, som du mig engang gav:
Jeg veed, jeg er udødelig,
O! hvor den Tanke qvæger mig!
Saa vist som Jesus Christus lever
O! Fader, hos din høire Haand,

Saa

Saa vist af Gravens Grus sig hæver
Min glade uforkrænkte Aand.
Saa vist som han er død for mig,
Skal disse Øine skue dig.

Min Troe, mit stolte Haab sig grunder
O! Herre, paa dit eget Ord;
En Tvedel deraf gaaer ei under,
Forgik end Himmel, Hav og Jord.
Hvad du har sagt, staaer evig fast,
Om Firmamentes Hvælving brast.

Og dette skal dog engang hændes
Paa din den store Rædsels Dag,
Naar Elementerne skal tændes
Og smelte hen med voldsomt Brag,
Naar al Naturen blandes skal,
Og dræbe Tiden ved sit Fald.

Men jeg skal være vel tilmode,
Og synge midt i Verdners Nød,
Skal ile op fra denne Klode
O! Fader, til dit milde Skiød,
Og see paa dens Ruiner ned
Tryg i min egen Evighed.

Bøn.

Forleen mig Kraft at elske dig,
O! du som først har elsket mig,
Mit Livs og Væsens Herre!
Tænd hellig Varme i mit Bryst,
At jeg med virksomt Mod og Lyst
Udbrede maae din Ære.
Giv Lydighed mod dine Bud,
Og lad min Troe, o! store Gud,
Dig moedne Frugter bære!

Leed mig, o! Fader, ved dit Raad;
Velsigne hver en Drift og Daad
Som jeg mig foretager!
Regier mit Hierte ved din Aand,
Og løs det skiendelige Baand
Som mig til Jorden drager!
Hold stedse mig for Øinene
Min evige Bestemmelse,
Saa jeg alt nedrigt vrager!

Mit Borgerskab i Himlen er,
Og Flytnings Timen maaskee nær,
Da Sielen skal afføre
Sit Støv, og hæve sig til dig,
Og adles, blive Engelsliig,
Og Englers Gierning giøre.
O! at jeg være maae bereed
Ved Dyd og luttret Hellighed
Din Stemmes Kald at høre!

Længsel efter Christum.

Usynlige! min Tanke hæver
Sig op til dig hos Kraftens høire Haand.
Min Røst blier mat, min Tunge bæver,
Min stolte Flugt fornemmer Støvets Baand.
O! styrk min Siel, naar den vil tænke dig,
Omsonst den ellers kun udmatter sig.

Lyksalige de Øine vare
Som Himlens Lyst, dit milde Aasyn, saae!
Lyksalige de Øren vare
Som hørte Livets søde Ord udgaae
Af dine Læber! Ja, hvor salig var
Den Arm, som Gud i Kiød omfavnet har!

Men jeg, jeg seer dig ei, ei hører
Din Røst, ei kan omfavne dine Knæ;
En hellig Længsel mig oprører;
Min Siel er tændt for dig, usynlige!
Den brænder høit af kierlig Andagts Ild;
Du boer i Lys som ingen kommer til.

Nei ingen! For Leerhytten falder,
Som fængsler Sielen til et syndigt Liv,
For du fra Gravens Grus udkalder
Din kiøbte Arv ved et fornyet Bliv.
Da skal jeg see den Ven jeg havde kier,
Forsoneren, min Jesum, som han er.

Da skal jeg med forklaret Øie
Beskue ham, paa hvem jeg troet har,
Naar han nedstiger fra det Høie
At krone den, som troe og lydig var.
O! hvilket Haab! min Gud, min Salighed!
Da er jeg din, og din i Evighed.

Da aldrig meer skal jeg dig miste,
Men evig tryg udi dit Rige boe;
Da skal ei Synden mere friste
Mit Kiød og Blod, og dræbe Hiertets Roe;
Da skal mit Støv faae Englers stolte Rang,
Min Røst skal blandes med Cherubers Sang.

Der er ikke Salighed i nogen anden.

Ap. G. 4, 12.

Ydmygelig jeg knæler ned
O! Herre, for din Trone,
Varm Hiertet med din Kierlighed,
Lær Munden Andagts Tone!
Modtag mit Offer, skiønt det er
Med Skyld og Brøde blandet,
I Jesu Troe jeg det frembær,
Jeg eier intet andet.

Hvo er jeg, Herre, at jeg tør
Min Aand til dig ophøve?
En ussel Orm, et knuset Rør
Som kneiser for at bøve —
Dog, hvilken Røst! „I skulle saae
„Hvorom I dristig bede;
„Der aabnes, naar I banke paa,
„I finde, naar I lede."

Jeg hører dig, livsalig' Mund,
Og styrkes af din Stemme,
Og vil i Hiertets dybe Grund
Dit Naadeløfte giemme.
O! hvilken Trøst for Syndere —
Hvi slaaer du saa mit Hierte?
Hvi blandes, lidet troende!
Din Salighed med Smerte?

Min Gud! du veed og kiender best
Den Sorg mig sønderknuser,
Den ubehagelige Giest
Mit onde Hierte huser;
Den Fiende af min Dyd og Fred,
Som i min Barm jeg nærer,
Som trykker mig i Støvet ned,
Og Sielens Rang vanærer.

O! Gud, du veed jeg ønskte kun
At lyde dig som Fader:
Du veed at jeg af Hiertets Grund
Din Afskye, Synden, hader;
Jeg føler brændende min Pligt,
Endskiønt jeg handler ilde,

Mit Kiød, ak! det er skrøbeligt,
Skiønt Aanden gierne vilde.

Kan da en Aand behage dig
Som Ondskab saa vanhælder,
En Siel af hvilken idelig
Saa megen Gift opvælder?
O! Fader, i din kiere Søn
Er der kun Gunst at vente;
Jeg er hans Smerters dyre Løn,
Hans Blods og Pines Rente.

Han ene, han behager dig,
Det har du selv erklæret.
Jeg er i ham, han er i mig,
Jeg med hans Navn er æret.
I dette dyrebare Navn
Er overvættes Naade;
Her finder Sielen Roe og Havn,
Og Trøst og evig Baade.

Han er min Klippe og den Borg
Hvortil jeg trøstig iler,

Den Ven, som løser al min Sorg,
I hvilken Hiertet hviler.
Han selv hos dig min Talsmand er,
Min Dommer skal han være.
Svar Himmel! Svarer Verdener!
Kan Støvet meer begiere?

Klage.

Med Bluſels Graad jeg falder ned
For dig, mit Lives Fader!
Jeg veed du elſker Helligheed,
Og at du Synden hader.
Ak! hvor maae jeg mishage dig,
Jeg ſom saa tit har ſmittet mig
Med Laſter og Udyder,
Dem Jeſu Lov forbyder.

Mod mine Sandſers Herredom
Jeg har ei villet kiempe;
Den Vanart har jeg givet Rum,
Som du befoel at dæmpe.
Jeg har ei giort min Villie frie
Fra Lidenſkabers Slaverie,
Men ak! tient Verden mere
End dig, min rette Herre.

Jeg har ei ſtræbt at ligne dig,
Jeg elſker ei min Fiende,

For=

Forstaaer ei Ondt taalmodelig
Med Got at overvinde.
Jeg ofte misfornøiet er
O! Gud, med dine Tugtelser,
Og tit med Murren drikker
Den Kalk', du mig tilskikker.

Alseende! som alting veed,
Du ogsaa veed og kiender
At jeg med fuld Oprigtighed
Min Ondskab her bekiender;
Du veed det er ei blot min Mund
Men Hiertet selv, som denne Stund
Med dig, o! Herre, taler,
Og al sin Brøde maler.

Som en forloren Søn, til dig
Min Fader! vil jeg vende.
O! Gud, jeg vil forbedre mig,
Din Hielp du mig tilsende!
Giv mig for Jesu skyld igien
Din tabte Gunst, at jeg ved den
Maa styrkes til at vinde
I Striden mod min Fiende!

Lær mig at bruge hver en Dag
Jeg endnu har at leve
Saaledes, som dit Velbehag
Og dine Bud udkræve;
At jeg til min Bestemmelse
Maa stedse blive modnere,
Og stadigen opstige
Alt nærmere dit Rige.

Bøn om Trøst i Døden.

Efter en af Mad. Rowes Soliloquier.

Mit Lives Herre! lad dit Bud
Mig, naar du vil, afhente:
Den store Time skienk mig, Gud,
Med Haab og Trøst at vente.
Skiønt Skrækkens Konge synes vred,
Giv dog at Dødens Bitterhed
Min Siel velkommen bliver!

Naar Livets Strømme endelig
Til laveſt Ebbe falde,
Omsonſt de bange Sukke dig
Hielpløse Kunſt! paakalde;
Naar træt og mat Naturen skal
Med Bæven i den mørke Dal
Foruden Bistand samle!

Da styrke Herrens Kierlighed
Min Siel i Dødens Smerte!

Da

Da gyde Himlen Balsam ned
I mit beklemte Hierte!
Da smile du, som ene kan
Opklare Dødens Skygges Land,
Og Gravens Mulm fordrive!

*) Gud, glem mig ei i denne Stund,
Men kald de Suk tilbage
Som flittig Andagt af min Mund
Udgod i Sundheds Dage.
O! overskue da blidelig
Hver Bøn, som jeg har ofret dig,
Du har dem jo antegnet.

Jehova! send mit Hierte Svar
Naar hele Verden tier,

Naar

*) Man vil maaskee indvende, at dette hele Vers sommer ikke den ydmyge Christen, hån bør intet have at beraabe sig paa af sit eget. Men Hensigten er ingenlunde at jerindre Gud om noget som han ellers ville glemme: Det synes mig derimod gandske naturligt, at den Christne paa Deds Sengen tænker med Fornøielse tilbage paa en velopfyldt Pligt, og søger i denne Tanke en Grund mere til sin Beroeligelse. Jeg veed ikke, der er nogensteds forbudet at trøste og glæde sig over en god Handling. Religionen selv anfører jo Samvittighedens Bifald, som en af Dydens Belønninger.

Naar intet jordisk mere har
Trøst mod den Angst, mig bier.
Naar Midnat mørkner hver en Sands,
Og Solen mister selv sin Glands,
Og Stiernerne sig skiule.

Retfærdighedens Soel da med
Sit Middags Skin oprinde!
At hine Egnes Dunkelhed
Og Taage maae forsvinde;
At jeg en oplyst Udsigt maa
Hen over de Afgrunde faae,
Hvortil min Reise iiler.

Lad mig paa denne Seirens Dag
Bespotte Helveds Vælde.
Gud! du udfører selv min Sag,
Du skal min Fiende fælde.
Jeg trodser Slangens Raserie
Til Afskeed, thi min Siel er frie,
Dig, Lam! den evig priser.

Trøst i Sielens Lidelser.

O! Jesu, som har lidt for mig,
Udrust min Siel med Styrke,
Naar Naadens Ansigt skiuler sig,
Og trint om mig er Mørke.
Naar Skræk fordriver Hiertets Fred,
Hielp at jeg da med Taalighed
Dit store Navn maa dyrke!

Jeg veed at Kors og Lidelser
Er din Discipels Ære,
Og at jeg kun beredes her
Til Seirens Krands at bære.
Du luttrer din udvalgte Ven,
At han desmeer til Himmelen
Maa reen og skikket være.

Som Solen paa en Foraars Dag
Med Torden Skyer bedækkes,

Det

Det regner, lyner Slag i Slag,
Det hele Land forskrækkes.
Men snart dens Straaler skinne frem
Med dobbelt Smil; ved hver af dem
Nyt Løv, nye Blomstre vækkes;

Saaledes sender Gud sin Trøst
I det beklemte Hierte,
Og qvæger det med tifold Lyst
For sin udstandne Smerte.
O! seierrige Jesu Fred,
Da lyser du i Sielen ned
Som Vanghed før forærte.

Gud elsker mig! med denne Troe
Jeg alting gaaer i Møde:
Det er Grundstenen for min Roe,
Som intet skal omstøde.
Alt Trængsel og Gienvordighed
Min Faders Gunst og Kierlighed
Kan rigelig forsøde.

Gud elsker mig! Den Tanke skal
Mit sidste Skrit ledsage,

Og Frygt for Dødens skumle Dal
Langt fra mit Hierte jage.
Med Jesu har jeg liidet her,
Med ham jeg herliggiøres der;
Bort da mit Suk, min Klage!

Christnes salige Lidelser.

Min svage Hytte raver,
Dens Fald forhaanden er;
O! du, af hvem jeg haver
Mit Liv, vær du mig nær,
Og trøst mig med den Fred
Som Jesus Christus bragte
Til Jorden, da han smagte
Al Dødens Bitterhed.

Jeg vil din Lov udsiunge
Mens der endnu er Rum:
Snart skal min matte Tunge
I Graven blive stum.
Du har giort alting vel,
Du har ei Riiset sparet,
Men selv med Tugt bevaret
Dit Billed i min Siel.

Som naar den ømme Fader,
Der elsker høit sin Søn,
Ham tidlig smage lader
Udydens beske Løn;
Da af hans spæde Sind
Han Daarlighed udriver,
Og Had til Lasten bliver
Den Unge plantet ind.

Jeg løb i vilde Glæder
Og glemte dine Bud;
Jeg søgte ei min Hæder
I Himlen og hos Gud.
Mit Alt var Verden kun,
I dens trolsse Arme
Jeg kasted mig, jeg arme!
Men da kom Herrens Stund.

Med Kraft han slog mit Hierte,
Og taled Dommens Ord.
En uvant Angst og Smerte
Igiennem Sielen foer.
Tung faldt hans Haand paa mig,
Og bøied mig til Jorden,

Jeg hørte Lovens Torden,
Dens Røst var skrækkelig.

Da bad jeg, og du sendte
En Trøstens Straale ned;
Dit Ansigt du omvendte
Til Smiil og Kierlighed.
Og Verden og dens Glands
Svandt fra mit vaade Øie,
Jeg stirred mod det Høie,
Og saae en evig Krands.

Den Krands af himmelsk Ære
Der ikkun gribes kan
Af dem, som Korset bære
I dette Sorgers Land.
Den Krands, som faaes ei
Undtagen ved at lide
Og vaage, bede, stride
Paa Torners skarpe Vei.

O! lær mig at foragte
Al jordisk Herlighed,

Og ene eftertragte
Den Lod, som varer ved
Naar denne usle Krop
(Som snart vil skee) nedbrydes,
Men Sielen uskad frydes,
Og gaaer til Himlen op.

Bøn om Andagts Fyrighed.

Bøi mit Hierte gode Fader!
Til at elske dine Bud,
Og at afskye hvad du hader,
Lær mig det, du er min Gud.
Jeg vil rive af mit Bryst
Hvert et Ønske, hver en Lyst,
Som min Siel til Jorden hæfter;
Giv mit Forset Aandens Kræfter!

Kiødets Sands at undertvinge,
Jage efter Helligheb,
Hvad er dette Offer ringe,
Gud, mod al den Kierlighed,
Hvormed du har bundet mig
Beste! Frommeste! til dig?
Mod den Naade som bevarer
Daglig mig fra tusind Farer?

Jeg kan ei den Dorskhed fatte
Som indsniger sig hos mig,

Og giør Sielens Vinger matte
Naar den higer op til dig.
Ak! du seer, hvor tit jeg vil
Gierne være lutter Ild,
Men er, selv i dine Arme,
Uden Liv og uden Varme.

Understøt hvert Suk som stræber
Op til Himlen! Hør hver Bøn
Som dser hen paa mine Læber,
Men fuldføres af din Søn!
Han er alt mit Haab, min Roe,
Han er Støtten for min Troe;
Han skal mig af Støvet drage
Til min første Rang tilbage.

Da skal Sielen triumphere
Over Syndens Legeme;
Evig skal min Andagt være
Englereen og brændende.
Fra dig selv udgik min Aand:
Løst fra Lerets tunge Baand
Skal den til sit Udspring ile,
Og i Guddoms Skiød først hvile.

Lovsang for betimeligt Regn.

See Himlene
Oplades ved dit Bud,
Og Mark og Eng, som vare tørstige,
Takke dig, o! milde Gud.
Du gyder Vand
Og Lædskning paa vort Land,
Og det forbrændte Straae
Som nys afmægtigt laae,
Trøstes nu, og reiser sig
Med fornyet Kraft mod dig,
Som paa Miskundhed er riig.

Landmandens Raab
Er i det Høie hørt;
Og Grøde blev, og gylden Høstes Haab
Ved din Haand tilbageført.
Fra Guddoms Skiød
Der falder Himmelbrød
Ned paa den glade Jord:

I hver Regndraabe boer
Manna og Velsignelse.
Lov og Priis og Ære ſkee
Dig ſom vander Agrene!

Ja dine Dyr,
Dem er du ogſaa god,
Med Vaarens Dragt Græsgangen du fornyer,
Klæder den med Overflod.
Mat Hungrens Skrig
I Stønnen tabte ſig,
Og al Naturens Suk
Var dette: Gud! opluk
Snart din runde Haand, og giv
Hvad du ſkabte, Mad og Liv!
Fader! tael et kraftigt Bliv!

Da taled du,
Og Himlens Sluſer braſt,
Din Skabnings Nød du kierlig kom ihu,
Og bortvinked den med Haſt;
Den hele Skov
Er opfyldt af din Lov,
Og Sange uden Tal

Gaae ud fra Bierg og Dal
Skulde jeg da tie ſtil?
Nei, min Skaber! nei, jeg vil
Priſe dig mens jeg er til.

Chriſt-

Christnes Troe til Guds Forsyn.

Troer du der er et Forsyn til,
Som baade kan og kierlig vil
Forsørge dig? Troer du at Gud
Selv deler vore Skiebner ud?
Siig Siel! hvi ængster du dig da
Med Tvivl, hvor Brød skal komme fra?

See Dyrs, Insekters store Flok;
Faaer hver af dem ei Føde nok?
Har Herren ei bereedt et Bord
For hvad der lever paa hans Jord?
Og du, du skulle ene gaae
Forladt, og ei din Nødtørft faae?

Er du bestemt at vare ved
Fra Evighed til Evighed,
At bære Englers stolte Rang,
Og fylde Himlen med din Sang,
Og mættes blant de Salige
Af Jehovas Beskuelse?

Har du, som Christen, denne Troe,
Saa føel dit Værd, bliv fuld af Roe!
Lad Hedningen kun ængste sig,
Hans Sorger naae ei op til dig.
Han seer kun det nærværende,
Uvis om det tilkommende.

Gud prente dybt ind i mit Bryst
Den Tanke, at jeg er forløst!
Jeg skiælver ei for Grav og Død,
Og skulle græde for mit Brød?
Bort Mistvivl! bort mit Væsens Skam!
Jeg Jesum fik og alt med ham.

Legemets Opstandelse.

For Graven jeg ei mere bæver,
Mig skrækker ei Forraadnelsen;
Jeg veed, jeg veed min Frelser lever,
Han skal opvække disse Been.
Som han opstod, skal denne Krop
Og reises ved hans Almagt op.

I Herlighed den skal fremtræde
Ved Engelens Basuneklang
For Jesu Christi Dommersæde,
Og synge Lammets nye Sang.
Den skal ei mere fælde Graad,
Ei ængstes meer af Dødens Braad.

Nei! karsk og stærk som Himlens Borger
Den skal bespotte Lidelser,
Og Mangel, Nød og bittre Sorger
Dens Kraft skal ei fortære meer.
Mit Støv! du kiere Deel af mig!
Hvad herlig Udsigt aabnes dig!

Lad

Lad Vantroe dette Haab forkaste
Som giør min Siel saa megen Fryd;
Lad indbildt Viisdom kun antaste
Den Lære, at af Jordens Skiød
Mit Legem engang skal opstaae;
O! jeg er lige vis derpaa.

Guds Søn har talt. Mit Haab jeg fæster
I Blinde paa hans Myndighed.
Han er min Herre og min Mester,
Min Viisdom, Glæde, Roes og Fred.
Han siger: Jeg skal kalde dig
Af Graven ud; Stoel kun paa mig!

Ja Jesu! ja du Verdens Dommer!
Du skal af Graven kalde mig:
Forklaret da mit Støv fremkommer,
Og klæd i Glands tilbeder dig.
Bort Verden, Sandser, nedrig Lyst!
Min Høihed banker i mit Bryst.

Gud, hele Naturens Fader.

Blant de utalte Skabninger
Dit Almagts Vink frembragte,
Skal du, min Gud! paa hver i sær
Med Faders Omhue agte.
Lidt eller Stort
Hvad du har gjort
Din stærke Haand bevarer;
Og fra alt ont forsvarer.

Den ringe Orm som skiuler sig
For Kunstens vædned Øie,
Selv han er dyrebar for dig,
Og kan dit Hiærte bøie
Til Miskundhed.
Du seer og ned
Paa ham, som Gud og Fader,
Afværger, hvad ham skader.

Gud!

Gud! skal da jeg, som Evne fik
At skiønne og at tænke,
Mit Hierte kun et Øieblik
Med Tvivl og Banghed krænke?
Skal jeg, som kan
Med dyb Forstand
I din Husholdning skue,
For Modgangs Skyer grue.

Nei! selv i Modgang seer jeg dig
Som en veldædig Fader,
Thi der kan intet hændes mig,
Som du jo selv tillader.
Med Trøst og Roe
Og Mod og Troe
Jeg siger: Herren raade!
Alt hvad han giør, er Naade.

Ved Christi Kors.

Bereed dig, Siel, din Gud at møde
I al sin strænge Dommerpragt;
See hele Verdens Skyld og Brøde
Paa en uskyldig Isse lagt.
See Kors og Nagler, Saar og Blod,
See hvad Guds Elskede udstod.

Hør hvor afmægtig Jesus stønner
Beængstet, og forladt af Gud:
Hør disse haabeløse Bønner,
Som Helveds Marter presser ud.
O! skiul dit Ansigt, hyl og græd!
Han lider, Synder! i dit Sted.

Forbarm dig Gud, Fornuften taber
I dette Svælg sin Kraft og døer.
Naturens Herre Liv og Skaber
For Skabningen Forsoning giør.
Guds Søn, den allerhelligste
Er regnet blant Misdædere.

Og

Og jeg, jeg trøstes ved hans Pine,
Jeg lever evig ved hans Død;
Hans Saar og Smerter ere mine,
Hans blodig' Sveed, hans Sielenød.
Alt, alt (o! Gud, hvor er jeg riig)
Hvad Jesu er, tilhører mig.

Hans Seier, hans forligte Fader,
Hans Ære, hans Uskyldighed,
Hans Himmel fuld af Myriader
Som synge høit om Jordens Fred.
Gud, hvilken Arv! jeg kaster mig
I Støv tilbedende for dig.

Hvad er jeg, at du mig' hukommer!
Jeg Orm, jeg Muldets ringe Søn.
See min Forsoner er min Dommer,
Jeg føler, hvor min Lod er skiøn.
Mit Hierte brænder til din Priis;
Jeg seer mit aabne Paradiis.

Guds Miskundhed er dyrebar.

Ps. 36, 8.

O! Gud! hvad er din Naade riig
Paa Haab og Trøst og Glæde!
Ved den en Siel ophøier sig
Til meer, end Fyrsters Sæde.
Der fyldestgiøres al dens Trang,
Der er dens Adelskab og Rang,
Den er Cherubers Broder.

Usalig er forviist den Mand
Som Herrens Bifald savner,
Om al den Lyst, som tænkes kan
I Livet, ham omsavner.
Om Adel bruser i hans Blod,
Om Konger knæle for hans Fod,
Han er med Skam bedækket.

Ti tusind Verdners Herlighed
Kun saare lidt betyder
Naar Hiertet mangler Roe og Fred,
Og Dommens Klokke lyder.

Den

Den Vengstelse for Død og Grav,
Oprører Sindet som et Hav,
Og Evigheden truer.

O! Menneske, du dæmper tit
Den Røst, som dig advarer,
Og glemmer Gud, og synder frit,
Og sover trygt blant Farer.
Ulykkelige Sikkerhed!
Skielv, Synder! for den falske Fred,
Et Uveir den bebuder.

Thi see! Naar Vellyst ikke meer
Ad slappe Sandser smiler,
Men det forkrænkelige Leer
Til sin Opløsning iler;
Da staaer den nøgne Siel igien
Forladt, forfærdet, uden Ven,
Og seer kun idel Mørke.

Den fra sin Kummer seer en Gud,
Men ak! en Gud, som truer:
Seer Ondskab, overtraadte Bud,
Fordømmelse og Luer.
O! hvilken Skræk! den Kierlighed
Som Jord og Himle frydes ved,
Gior Synderen fortvivlet.

Men jeg som fandt i Jesu Død
En blid forsonet Fader,
Jeg føler, hvor den Trøst er sød
At Gud min Skyld forlader;
Og venter roelig paa det Bud,
Som kalder mig hiem til min Gud,
Hiem til min Faders Boelig.

Min hele Siel tilbeder dig
Hvis Skiendsel blev min Ære;
Jeg for dit Kors nedkaster mig,
O! lad mig stedse være
Lodtagen i den store Fred,
Som du fra Himlen bragte ned,
Der du dit Blod udøste.

Hielp at jeg i din Naades Favn
Et helligt Liv maa føre,
Og dagligen dit store Navn
For Verden herliggiøre!
Saa at jeg findes maa i dig
From, elsket og ustraffelig,
Og Herrens Yndest værdig.

Ved Solens Opgang.

Vaag op, min dorske Siel, vaag op!
Skue, Herrens Soel fremtriner;
Dens Glands forgylder Klippens Top,
Og hele Marken skinner.
Er du til evig Slummer skabt?
Og skal en Vellyst være tabt
For dig, som Dyret nyder?

Nei! Lysets Fader! nei jeg vil
Opløfte Sind og Øie
Til det Almagtens Skuespil,
Som glimrer i det Høie.
Min Siel forbauset raaber ud:
Er Skabningen saa skiøn, o! Gud,
Hvad maa du selv da være!

Du, som med evig Høitids Glands
Som intet Øie taaler,
Usattelig for Sind og Sands
Din hele Stat omstraaler.
Du, som med slig velgiørende
Og grændseløs Indflydelse
Naturen giennemtrænger.

Dog, hvad er' disse Under vel
Mod dem i Naadens Rige?
Her føler min henrykte Siel
Meer end min Mund kan sige:
Her er det Dyb af Kierlighed,
Som Engle selv maa studse ved;
Her er Fornuftens Grændse.

Hvo er som Du blant Guderne?
Dig prise alle Tunger,
For dig sig bøie alle Knæ,
Og hele Himlen sjunger:
Halleluja! vor Gud er stor!
Bryd ud i Lov, forløste Jord!
Tilbed vor fælles Fader!

Aften-

Aften-Regnskab.

Jeg takker dig, mit Livs Herre!
For den tilendebragte Dag.
Er den og anvendt til din Ære
Og faderlige Velbehag?
Ak! har jeg og erindret mig
At hver min Daad staaer blot for dig?

Har jeg mit Brød med Priis modtaget?
Arbeidet i mit Kald med Flid?
Ei efter Daarligheder jaget,
Og spildt den dyrebare Tid?
Har jeg beholdt min Villie frie
For Lysters grumme Tyrannie?

Har jeg og ofte mindt mit Hierte
Om Død og Regnskab, Grav og Dom?
Og været taalig under Smerte,
Og mod min Næste blid og from?
Har jeg betegnet hver en Stund
Med nogen Dyd, og tømt min Mund?

Har jeg bevunget nogen Vane
Som Sielens Rang vanærede?
Er jeg paa Christendommens Bane
Gaaet fremad? — O! Alseende,
Kun du, kun du kan domme mig,
Thi intet skiuler sig for dig.

Selvkierlighed saa tit bedrager
Det stolte og forvendte Sind.
En Broders Skiæv den snart opdager
Men er mod egen Bielke blind.
Min Fader, Gud! tilstæd mig ei
At smigre for mig selv, o! nei!

Jeg vil paa mine Knæ anklage
Mig selv for dig, Tilgivende!
Saa veed jeg vist, at jeg skal smage
Din Medynk og Forbarmelse.
At sove jeg ei drister mig
Førend jeg er forliigt med dig.

Skal denne Nat min sidste være,
(O! Gud, jeg er jo i din Haand)
Du mig en salig Død beskiere,
Og føer min dyrekiøbte Aand
Til Fredens glade Boeliger,
Hvor Jesus min Forløser, er.

Den

Den lidende Christens Haab.

Gud, hielp mit svage Hierte
At underkaste sig,
Naar du ved Sorg og Smerte
Vil drage mig til dig.
Ak! det er haardt at lide,
Men skal det være saa,
Da bør, da vil jeg stride,
At jeg kan Kronen faae.

Du er min Skiebnes Herre,
Og jeg din Undersaat;
Tilfreds saa vil jeg være,
Alt hvad du gior, er got.
Du ei din Skabning hader,
Endskiønt du synes vred,
O! nei, du er min Fader,
Du slaaer af Kierlighed.

Skal Kors og Modgang blive
Min Lod paa denne Jord,
Saa hold min Siel ved Live
Med dit det dyre Ord.

Der faaer jeg Trøst og Lise,
Der faaer jeg Fred og Roe;
Der lærer jeg at prise,
Der lærer jeg at troe.

At troe, endskiønt du bukker
Mig dybt i Støvet ned;
At prise, skiønt jeg sukker
I mørk Elendighed.
Snart snart skal jeg fuldendes,
Det er mit store Haab,
Da skal min Klage vendes
Til Lyst og Fryderaab.

Da skal jeg træt af Jammer
Omsider hvile mig:
Min Siel du blid annammer
Ind i dit Himmerig.
Da skal jeg dig velsigne
For Tidens Lidelser,
De er' dog ei at ligne
Mod Herligheden der.

Henrykket skal jeg høre
De gyldne Harpers Slag,
Og al min Graad afstørre
Paa denne Seirens Dag;

Da

Og see Guds hele Rige,
Og see den elskte Søn,
Og høre ham at sige:
Nyd her din Trængsels Løn!

Dette

Dette gjører til min Hukommelse.

Hukomme dig? — O! Jesu, hvo kan glemme
Hvad du har gjort for Adams faldne Kiøn?
Dit Minde skal mit Hierte evig giemme,
Min Graad skal ofte takke dig i Løn.
Til Korsets Død du gik for mig;
Du seer min Siel, du veed den elsker dig.

Saa ofte jeg med andre dine Venner
Mig nærmer til dit Naades Giestebud,
Og nyder der (o! hvor mit Hierte brænder)
Dit blide Kys, min Herre og min Gud!
Da rykkes jeg til Himmelen
Fra Tid og Jord og alt det Skabte hen.

Da, da forsvinde alle Livets Sorger,
Knap husker jeg at jeg en Synder er,
Jeg føler mig, som Englenes Medborger,
Og vandrer alt blant Paradisets Træer;
Du aabned Himlen, jeg gik ind,
Du streed og vandt, og Seieren blev min.

Som Hiorten skriger efter ferske Strømme,
Saa længes jeg, min Frelser! efter dig.
Dig seer jeg vaagende, og selv i Drømme
Dit kiere Billede forlyster mig.
Alt hvad jeg føler, tænker, veed,
Er ikkun din grundløse Kierlighed.

Den yderste Dag.

O! Gud, hvor stor og rædselfuld
Vil ei den Time blive,
Da du skal byde Hav og Muld
Hver Krop igien at give!
Da hvert et Legem med sin Siel
I evigt Vee og evigt Vel
Skal fælles Skiebne finde.

Jeg hører alt med Gruelse
Hvor Tordnens Stemme lyder,
Og hvor Naturen bragende
Sit sidste Suk udgyder.
Jeg seer hvor Luften splitter sig,
Hvor Elementer føre Krig,
Og Verdens Dom bebude.

Jeg seer den gyldne Dommerstoel,
Som Englers Hær omringer;
Jeg seer Retfærdighedens Soel,
Jeg hør'r Basunen klinger.
Dens Lyd bespotter Grav og Død,
Den trænger ind i Jordens Skiød
Og alle Døde vækker.

For

For Dommeren staaer Adams Slægt,
Han aabner Himlens Bøger,
Og med Retfærdighedens Vægt
Hvers Vandel undersøger.
Ja Djevle selv han fordrer frem,
Og evig Angest martrer dem:
O! Jesu, hvilken Time!

*) Nu vikles Korsets Fane ud,
Og høit i Lusten svæver.
Bespotteren — o! milde Gud,
Nu troer han først, men bæver.
Alt er høitideligen tauft,
Og Saligheden selv forbauft
Sin Dommers Stemme hører:

„ I Faderens Velsignede,
„ Gaaer ind til Himlens Glæder!
Men onde Flok! Misdædere!
„ Gaaer did, hvor Lasten græder!
„ For eder samtligen jeg leed;
„ Hver har sin Skiebne selv bereed,
„ Og den skal nu besegles."

*) Denne Tanke har jeg laant af Youngs yderste Dag, hvor det heder:
Now an archangel, eminently bright,
From off his silver staff of wondrous height
Unfurls the Christian flag, which waving flies &c.

Strax for de fromme Himlens Port
Oplader gyldne Buer,
Mens Satan jager sine fort
Til Helveds Qval og Luer,
Hvor Tænders Gnidsel Sorg og Graad
Skal være deres beske Lod.
O! milde Gud, jeg gyser.

Min Siel, som blot ved Tanken om
Den sidste Dag kan grue!
End naar du Verdens store Dom
Skal virkelig beskue!
Tænk dig naar denne samme Krop
Ved Guds Basun skal vækkes op,
Og kaldes frem for Dommen.

End naar du de fordømtes Graad
Og Djevles Suk skal høre;
Naar Herren alle Hjerters Raad
Skal frem til Lyset føre;
O! hvilken Ulyksalighed',
Om Dommeren da blier dig vred!
Hvor vil du saa henflygte?

Hvad hielper da dit bange Skrig
Det døve Bierg paakalder?
Kan noget Bierg bedække dig,
Naar al Naturen falder,
Og hele Jorden staaer i Brand?
O! søg da Redning, mens du kan,
Der, hvor den ene findes.

Forsoner! Broder! milde Ven!
Tænk paa mig, naar du kommer
I Herlighed fra Himmelen
Som Verdens Gud og Dommer!
Lad mig da med Triumph opstaae,
Og fra din Dom til Ære gaae!
Saa døer jeg fuld af Glæde.

Anhang.

Trende Sange efter Uz.

Gud i Uveiret.

Du Verdners Skræk! hvo kan for dig
Og for din Torden staae?
Hvad? Trodser dog en Dødelig?
Gud vinker, vi forgaae.

Han leirer sig i Mulm og Nat,
Alt zittre Folkene:
Hans Stoel er trindt omkring besat
Med Hevnens Tienere.

Fra beegsort Skye hans stærke Arm
Rød Lynild slynger ned,
Og Tordner styrte for hans Harm
I Svovelsøer ned.

Da rave Jordens Pillere,
Da synker Stad og Land;
Da skielver alt det Levende
I Skov og Luft og Vand.

Naturen kiender da igien
Med Gysen sin Monark,
Naar Flammer slaae om Himmelen,
Og om den vide Mark.

Hvo frelser da mig usle Støv,
Hvis han som reiser sig
Og plukker Verdner af som Løv,
Ei naadig skaaner mig?

Vor Gud er ideel Kierlighed,
Selv naar han synes streng;
Han hersker med Langmodighed,
Og knuser ei i Flæng.

Gud, Lovgiveren.

Tavshed overalt paa Jorderige!
Gud vil selv ned fra sin Trone stige,
Gud vil tale, Mennesker!
Havet selv, som brølende sig bryder
Paa hiint Skiær, hans Almagts Stemme lyder
Naar den tordner: Storm ei meer!

Støv! som jeg har dannet og beseelet,
Og af Gunst saa meget got meddelet,
Menneske! det gielder dig.
Hvad du har, er det dig ikke givet?
Har du ei maaskee den Gnist af Livet,
Som du aander, blot fra mig?

Hvo er den, som Soel og Regn beskierer?
Hvis den Haand, som dig saa kierlig nærer
Af frugtbare Agres Skiød?
Som dit Qvæg til Føde Engen klæder,
Og dig selv utællelige Glæder
Med en daglig Rundhed bød?

Derimod, hvad monne jeg vel kræve?
Ikkun det, at Kierlighed skal leve
Reen mod mig i alles Bryst.
Hver og een, den hele Jord det lære!
Hver og een fornægte mig til Ære
Sig og al sin egen Lyst!

Sukker du ved disse mine Love?
Rigdom, Roes, den falske Gunst til Hove,
Sligt bedrøve kan din Siel?
Det, som jeg blot af din Pligt fortiente,
Skulde du, hvis du dit Beste kiendte,
Giøre for dit eget Vel.

Kan den Siel, som Jordens Baand vanære,
Nærmes mig? Nei, luttret maa han være
Og forsmaae det Jordiske.
Thi besmittet, nedrig og lastværdig,
Kan han mig, som ene er elskværdig,
Mig, den helligste, ei see;

Kan ei Sted blant hine Aander nyde
Som med meer end Soles Lys sig pryde,
Naar de for min Trone staae.
Deel i et fornuftigt Væsens Hæder,
Deel udi de høie Himlens Glæder
Kan blot Hiertets Reenhed faae.

By-

Byder dig din fromme Overherre
Andet, end blot lykkelig at være
Her og hist? Var du bereed
For din Gud at udstaae Dsdens Qvaler?
Faa Minuters Troskab han betaler
Med en gandske Evighed.

Høieste, som styrer mine Dage!
Lydighed foruden Knur og Klage
Lover jeg, din Skabning, dig.
Du er viis, selv naar du skienker Smerte,
Dine Bud gaae fra et kierligt Hierte,
Hver din Daad er faderlig;

Enten du paa Solens lyse Vinger
Stiger ned i lavet Dal, og bringer
Folket Bud om Frelsens Dag:
Eller du fra Sinai befaler,
Og i Storm og sorte Uveir taler
Under Ild og Torden Slag.

Gud, Verdens Skaber.

Til Gud, til Gud stiig op, høit over alle Kloder,
Lyd viidt og bredt, min Jubelsang!
Han Intet bød, og see! det blev en frugtbar Moder,
Thi Skabermandens Bud var Tvang.
Ham, alle Væsners Udspring, vorde
Tilbedelse og Lovsang bragt
For alt det, som han giorde
Med Viisdom og med Magt.

Fra høien Bane, hvor den velter sig i Lue,
Tilraaber Solen glad sin Gud:
Du giorde mig! og trindt omkring paa Himlens Bue
Din Almagt strødde Stierner ud.
Jehovas Lov du skinnende Hærskare
Nedtone til den mørke Jord,
Om Væsner, som ei vare,
Men bleve ved hans Ord.

Alene kierlig Lyst en større Kreds at fryde
Med Liv og med Velgierninger,
O! Godheds Under, dig bevæged til at gyde
Frem af dit Skiød nye Verdener;
Og fra det Lys, hvori du troner,
Til Dødelige at udgaae,
Fra Englers Legioner
Som for dit Ansigt staae.

Dig vilde du, som Gud, for den umaalelige
Og øde tause Dybhed tee;
Du lagde Planen til dit Livopfyldte Rige
I evig Mørkheds Gruelse:
Udbreded dine Almagts Hænder
Viidt over Muligheders Nat,
Og tegned alle Ender
Af din ufødte Stat.

Du kaldte den, den kom. Hvad Underværke brøde
Nu frem af Intets svangre Skiød!
Talløse Sole gik sin Skabermand i Møde,
Og Lysets Troner af nyeskabte Sange lød'.
Hver hersker i sin egen Sphære,
Hvor du bød flydende Chrystal
Dens Ildpallads at bære
Indtil Naturens Fald.

I

I Himle! lades op, at jeg forbauſt maa ſkue
Hvor venlig Naboe Solene
Gaae hos hinanden, hver i ſin anviiſte Bue,
Hver en Monark, viidt lyſende.
Forgieves! Svimlende min Tanke
Til dette Skuespil udfoer;
Men ſank til Støvets Skranke,
Tilbage til ſin Jord.

Fra gamle Intet den var ogſaa nu løsrevet,
Dog øde, vild, uformelig;
Den dunkle Klump, ſom end i Kuld og Mørke ſvæved
Blant ſorte Bølger giemte ſig.
Gud trued Chaos, Herren ſkielded,
Flux foere Vandene afſted,
Og tordnende ſig velted
Til det beſtemte Sted.

Med Bruſen ſamled ſig ſkrækfulde Oceaner,
Da Herren vinked med ſin Haand:
Og Floder ſkummed frem i de udhuulte Baner,
Og Jorden fik ſit tørre Land,
Og truende ſig Alper reiſte
Med deres brede Rygge op,
Og ud af Vandet kneiſte
Den ſteile Klippetop. Høit

Høit over Solene stod han, som gav dem Livet,
Og saae til en af dem i sær,
Og sagde: Dig har jeg min Jord til Konge givet,
Dens Løb du venligen regier,
Saa at du den med Lysning glæder,
Og med din Glands, naar du gaaer bort,
Den stille Maane klæder
Som jeg for den har giort.

Hvad føled du, o Jord! den første gang du smagte
At Solens Skin dig varmede?
Hvad, da din Konge dig den første Straale bragte,
Og Dagens Strøm udgydede!
Han kom, hans gyldne Lokker fløde
Indbundne i en Blomsterkrands,
De unge Timer bøde
Ham op til Foraars Dands.

Den fede Græsgang alt med Grønt var overmalet;
I tusind Farver Blomsteret
Stod for sin Skaber klæd, men Rosen herligst praled,
Kun den fortiente Purpuret
Og Tronen. Perledug de drukke,
Og aanded i den varme Luft
Fra foderrigt Indlukke
En sund balsamisk Duft. Nu

Nu kom og Træerne. Hist moedne Ferſken gliiſte,
Her Kirſebærret ſtod i Blod.
Den ranke Stamme først i Sølvhviid Flor
ſig viiſte,
Men ſnart behængt med Guld den ſtod.
Ærværdig Eege-Skov ud over Biergrygge
Sit mørke Løvværk havde ſtrakt,
Og med en kiølig Skygge
Alt Dale overtrakt.

Nu Jorden prydet var og ſkiøn paa alle Sider,
En Gud ſelv kunde boet her.
End var den frie (o! alt for ſnart bortfløine Tider)
For Krigens Ødelæggelſer.
End var ei af blodſtænkte Hære
Naturens ſkiønne Anſigt ſkiendt;
Den falſke Morderære
Var ei endnu bekiendt.

Ukrænkt, Naturen af ſin Skabers riige Fylde
Bød Skatte af Fornøielſe;
Men overalt var kun et tauſt og livløſt Stille,
Der var ei noget Levende.
Gud taled, Biergene de bæved,
Og Hav og Jord blev Lyſt og Leeg:
Og nye Væsner leved,
Den døde Taushed veeg.

Sin

Sin Boelig finnet Fisk, den Strømmens Søn, opleded
Og fandt i Sivbegroede Søe;
Blant Havets Skum og Jis den stolte Hval udbreded
Sig, som en ubeboet Ø.
Her fløi med guldbestukne Vinger,
Hist krøb, knap synligt, et Insekt
Fra konstig Mesters Finger,
Skiønt, som den største Slægt.

Kun Ørnen torde sig mod Solens Straaler vove;
Til roeligst Busk undveeg og sang
Den søde Nattergal; I skyggefulde Skove
Det brune Vildt med Brølen sprang.
Nu Manken rystend' Løven tvinger
Sig ud af moderlige Jord,
Og lystig Lammet springer
Omkring det stille Faar.

Liv lod du overalt udgaae i rige Strømme,
Ei Klippens mindste Rift blev tom.
Hvor vild den blandede og dog foreente Stemme
Som dig med Tak i Møde kom!
Der trængte sig fra alle Skove
Et Chor af tusind Røster frem,
Dig, deres Gud, at love,
Hvis Godhed skabte dem. Til

Til denne Flok kom snart din Storheds Tolk, o! Herre,
Dit Mesterværk, dit Menneske,
At der dog skulde et forstandigt Væsen være
Til dine Gavers Nydelse.
Dit eget Billede blev Livet
Indblæst umiddelbar af dig,
Fornuft blev Manden givet,
Han stod og føled sig.

Et Under af din Haand! der, ligerviis som Dyret,
Af Jordens Skiød ernærer sig,
Men har en Engels Siel. Der halv forgaaer,
som Dyret,
Og dog er halv udødelig;
Skabt frie, dog at han skulde lyde
Dig Gud af Valg og Kierlighed,
Og prise dig og nyde
Dit Samfunds Salighed.

Han stammed frem din Lov med sin nyeskabte Tunge,
Saasnart han tænkte, føled sig;
Han hørte alle Dyr din Miskundhed besiunge:
I Himlens Straaler saae han dig,
Paa Engens blomstermalte Dække,
I aromatisk Myrrhaduft,
Blant muntre surrend' Bække,
I Vaarens milde Luft. At

At love dig er Pligt. Din Lov skal villig lyde
Fra mit takfulde Harpespil.
Den hele Jordens Kreds skal i din Roes udbryde,
Saavidt Fornuft og Røst er til.
Vinlandet og den brændte Hede,
Og Mogols Egn, og Zemblas Is
Er' er alle lige rede
O! Skaber, til din Priis.

fol. D. 38 62
4c 924